

MASARYKOVA UNIVERZITA

Účetnictví firem pro kombinované studium

Eva Hýblová

Brno 2011

Tento studijní materiál vznikl jako výsledek projektu Inovace bakalářských a navazujících magisterských studijních programů na Ekonomicko-správní fakultě MU (CZ.1.07/2.2.00/07.0447)

OBSAH

ÚVOD	8
1 ÚVOD DO ÚČETNICTVÍ PODNIKATELŮ	9
1.1 Řešení	10
2 OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI	14
2.1 Založení a vznik, zrušení a zánik obchodních společností	14
2.2 Řešení	15
2.3 Typy obchodních společností	18
2.3.1 Veřejná obchodní společnost	18
2.3.1.1 Řešení	19
2.3.1.2 Příklady	21
2.3.1.3 Účtování vybraných operací	25
2.3.2 Komanditní společnost	27
2.3.2.1 Řešení	28
2.3.2.2 Příklady	30
2.3.2.3 Účtování vybraných operací	34
2.3.3 Společnost s ručením omezeným	35
2.3.3.1 Řešení	36
2.3.3.2 Příklady	38
2.3.3.3 Účtování vybraných operací	46
2.3.4 Akciová společnost	51
2.3.4.1 Řešení	52
2.3.4.2 Příklady	55
2.3.4.3 Účtování vybraných operací	61
3 ÚČETNÍ UZÁVĚRKA A ZÁVĚRKA	66
3.1 Účetní uzávěrka	66
3.1.1.1 Řešení	67
3.1.1.2 Příklady	73
3.2 Účetní závěrka	84
4 FYZICKÉ OSOBY	86
4.1 Příklady	86
4.2 Účtování vybraných operací	87
5 ŘEŠENÉ PŘÍKLADY	88
5.1 Veřejná obchodní společnost	88
5.2 Komanditní společnost	91
5.3 Společnost s ručením omezeným	94
5.4 Akciová společnost	101
5.5 Účetní uzávěrka a závěrka	106
5.5.1 Účetní uzávěrka	106
5.6 Účetní závěrka	116
6 PŘÍPADOVÉ STUDIE	120

6.1 Zadání případových studií	121
6.1.1 Případová studie 1 Založení a vznik obchodních společností	121
6.1.2 Případová studie 2 Založení a zrušení obchodní společnosti.....	122
6.1.3 Případová studie 3 Veřejná obchodní společnost.....	123
6.1.4 Případová studie 4 Společnost s ručením omezeným.....	125
6.1.5 Případová studie 5 Akciová společnost	126
6.2 Řešení případových studií.....	127
6.2.1 Řešená případová studie 1 Založení a vznik obchodních společností....	127
6.2.2 Řešená případová studie 2 Založení a zrušení obchodní společnosti....	128
6.2.3 Řešená případová studie 3 Veřejná obchodní společnost.....	129
6.2.4 Řešená případová studie 4 Společnost s ručením omezeným	131
6.2.5 Řešená případová studie 5 Akciová společnost	132
PŘÍLOHA 1 – VYBRANÉ ÚČETNÍ OPERACE, OPAKOVÁNÍ.....	133
Vybrané účetní operace - řešení	139
PŘÍLOHA 2 - SMĚRNÁ ÚČTOVÁ OSNOVA.....	145
PŘÍLOHA 3 – VZOROVÝ ÚČTOVÝ ROZVRH.....	147
PŘÍLOHA 4 - USPOŘÁDÁNÍ A OZNAČOVÁNÍ POLOŽEK ROZVAHY (BILANCE).....	153
PŘÍLOHA 5 - USPOŘÁDÁNÍ A OZNAČOVÁNÍ POLOŽEK VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY - DRUHOVÉ ČLENĚNÍ.....	156
PŘÍLOHA 6 - USPOŘÁDÁNÍ A OZNAČOVÁNÍ POLOŽEK VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY - ÚČELOVÉ ČLENĚNÍ	158
PŘÍLOHA 7 - USPOŘÁDÁNÍ A OZNAČOVÁNÍ POLOŽEK PŘEHLEDU O PENĚŽNÍCH TOCÍCH – NEPŘÍMÁ METODA	159
SEZNAM LITERATURY.....	160

Seznam příkladů

Příklad 1 – Založení veřejné obchodní společnosti	21
Příklad 2 – Úhrada vkladů	21
Příklad 3 – Zálohy na podíly ze zisku	22
Příklad 4 – Zúčtování záloh na podíl na zisku.....	22
Příklad 5 – Účetní uzávěrka.....	23
Příklad 6 – Založení komanditní společnosti	30
Příklad 7 – Uzávěrkové operace, rozdělení zisku.....	30
Příklad 8 – Rozdělení zisku komanditistům	32
Příklad 9 – Rozdělení ztráty v komanditní společnosti	32
Příklad 10 – Rozdělení ztráty v komanditní společnosti	32
Příklad 11 – Založení společnosti s ručením omezeným	38
Příklad 12 – Vznik společnosti s ručením omezeným se zahraniční účastí	38
Příklad 13 - Půjčky společníků.....	40
Příklad 14 – Kapitalizace závazku	40
Příklad 15 – Tichý společník	41
Příklad 16 – Podíl tichého společníka na úhradě ztráty.....	42
Příklad 17 - Zvýšení základního kapitálu dodatečným vkladem společníků	42
Příklad 18 – Zvýšení základního kapitálu z vlastních zdrojů.....	43
Příklad 19 – Snížení základního kapitálu při odchodu společníka	43
Příklad 20 – Rozdělení výsledku hospodaření ve schvalovacím řízení - zisku.....	44
Příklad 21 – Rozdělení výsledku hospodaření ve schvalovacím řízení - ztráty	44
Příklad 22 – Vznik akciové společnosti	55
Příklad 23 – Zvýšení základního kapitálu vydáním nových akcií.....	55
Příklad 24 – Zvýšení základního kapitálu výměnou dluhopisů za akcie.....	56
Příklad 25 – Kapitalizace závazku	56
Příklad 26 – Zvýšení základního kapitálu z vlastních zdrojů.....	57
Příklad 27 – Snížení základního kapitálu stažením akcií z oběhu.....	57
Příklad 28 – Snížení základního kapitálu stažením akcií z oběhu (cena nižší než nominální hodnota).....	58
Příklad 29 – Snížení základního kapitálu stažením akcií z oběhu (cena vyšší než nominální hodnota).....	58
Příklad 30 – Snížení základního kapitálu stažením akcií z oběhu.....	59
Příklad 31 – Snížení základního kapitálu upuštěním od vydání akcií.....	59
Příklad 32 - Rozdělování zisku.....	60
Příklad 33 – Inventarizace majetku a závazků	73
Příklad 34 – Závěrečné operace u zásob – způsob B účtování o zásobách	74
Příklad 35 – Odpis pohledávek.....	74
Příklad 36 – Opravné položky k pohledávkám	74
Příklad 37 – Inventarizace pohledávek.....	75
Příklad 38 – Časové rozlišení nákladů a výnosů	76
Příklad 39 – Kurzové rozdíly	77
Příklad 40 – Účtování rezerv	78
Příklad 41 – Dohadné položky	78
Příklad 42 – Splatná daň z příjmu	79
Příklad 43 – Výpočet a zúčtování odložené daně	80
Příklad 44 – Uzavření účetních knih	82
Příklad 45 – Účetní závěrka.....	85
Příklad 46 – Založení firmy – fyzická osoba.....	86

Seznam řešených příkladů

Řešený příklad 1 – Založení veřejné obchodní společnosti	88
Řešený příklad 2 – Úhrada vkladů	88
Řešený příklad 3 – Zálohy na podíly ze zisku	89
Řešený příklad 4 – Zúčtování záloh na podíl na zisku	89
Řešený příklad 5 – Účetní uzávěrka	90
Řešený příklad 6 – Založení komanditní společnosti	91
Řešený příklad 7 – Uzávěrkové operace, rozdělení zisku	91
Řešený příklad 8 – Rozdělení zisku komanditistům	92
Řešený příklad 9 – Rozdělení ztráty v komanditní společnosti	93
Řešený příklad 10 – Rozdělení ztráty v komanditní společnosti	93
Řešený příklad 11 – Založení společnosti s ručením omezeným	94
Řešený příklad 12 – Vznik společnosti s ručením omezeným se zahraniční účastí	94
Řešený příklad 13 - Půjčky společníků	96
Řešený příklad 14 – Kapitalizace závazku	96
Řešený příklad 15 – Tichý společník	96
Řešený příklad 16 – Podíl tichého společníka na úhradě ztráty	97
Řešený příklad 17 - Zvýšení základního kapitálu dodatečným vkladem společníků	98
Řešený příklad 18 – Zvýšení základního kapitálu z vlastních zdrojů	98
Řešený příklad 19 – Snížení základního kapitálu při odchodu společníka	98
Řešený příklad 20 – Rozdělení výsledku hospodaření ve schvalovacím řízení - zisku	99
Řešený příklad 21 – Rozdělení výsledku hospodaření ve schvalovacím řízení - ztráty	99
Řešený příklad 22 – Vznik akciové společnosti	101
Řešený příklad 23 – Zvýšení základního kapitálu vydáním nových akcií	101
Řešený příklad 24 – Zvýšení základního kapitálu výměnou dluhopisů za akcie	102
Řešený příklad 25 – Kapitalizace závazku	102
Řešený příklad 26 – Zvýšení základního kapitálu z vlastních zdrojů	102
Řešený příklad 27 – Snížení základního kapitálu stažením akcií z oběhu	103
Řešený příklad 28 – Snížení základního kapitálu stažením akcií z oběhu (cena nižší než nominální hodnota)	103
Řešený příklad 29 – Snížení základního kapitálu stažením akcií z oběhu (cena vyšší než nominální hodnota)	103
Řešený příklad 30 – Snížení základního kapitálu stažením akcií z oběhu	104
Řešený příklad 31 – Snížení základního kapitálu upuštěním od vydání akcií	104
Řešený příklad 32 - Rozdělování zisku	104
Řešený příklad 33 – Inventarizace majetku a závazků	106
Řešený příklad 34 – Závěrečné operace u zásob – způsob B účtování o zásobách	106
Řešený příklad 35 – Odpis pohledávek	107
Řešený příklad 36 – Opravné položky k pohledávkám	107
Řešený příklad 37 – Inventarizace pohledávek	107
Řešený příklad 38 – Časové rozlišení nákladů a výnosů	108
Řešený příklad 39 – Kurzové rozdíly	109
Řešený příklad 40 – Účtování rezerv	109
Řešený příklad 41 – Dohadné položky	110
Řešený příklad 42 – Splatná daň z příjmu	111
Řešený příklad 43 – Výpočet a zaúčtování odložené daně	112
Řešený příklad 44 – Uzavření účetních knih	112
Řešený příklad 45 – Účetní závěrka	116

Účtování vybraných operací

1. Úroky z prodlení.....	25
2. Zálohy společníků na podíl na zisku (zisk převyší zálohy).....	25
3. Zálohy společníků na podíl na zisku (zálohy převyší zisk).....	25
4. Uzávěrkové operace ve veřejné obchodní společnosti.....	26
5. Uzávěrkové operace v komanditní společnosti.....	34
6. Vklady v cizí měně.....	46
7. Půjčky společníků.....	46
8. Kapitalizace závazků.....	46
9. Vklad tichého společníka.....	47
10. Podíl tichého společníka na zisku.....	47
11. Podíl tichého společníka na ztrátě.....	48
12. Vrácení vkladu tichému společníkovi.....	48
13. Zvýšení ZK dodatečnými vklady.....	48
14. Zvýšení ZK z vlastních zdrojů.....	49
15. Snížení základního kapitálu – úhrada ztráty minulých období.....	49
16. Snížení ZK z důvodů snížení počtu podílů.....	50
17. Účtování zvýšení základního kapitálu a.s. vydáním nových akcií.....	61
18. Prodej akcií zaměstnancům.....	61
19. Kapitalizace závazků.....	62
20. Zvýšení kapitálu z vlastních zdrojů.....	62
21. Podmíněné zvýšení ZK – výměna dluhopisů za akcie.....	62
22. Kombinované zvýšení základního kapitálu.....	63
23. Úhrada ztráty minulých let.....	63
24. Nabývání vlastních akcií a.s. - výkup akcií za nominální cenu.....	64
25. Výkup akcií za nominální cenu (zrušení akcií nesmí předcházet dni zápisu nové výše ZK do OR).....	64
26. Výkup akcií za jinou cenu než je nominální hodnota.....	64
27. Prohlášení části akcií za neplatné.....	65
28. Upuštění od vydání akcií.....	65
29. Přiznání dividend.....	65
30. Účet individuálního podnikatele.....	87

ÚVOD

Předmět Účetnictví firem je zaměřen na problematiku účtování v různých formách obchodních společností, prohlubuje znalosti finančního účetnictví a zaměřuje se na založení obchodních společností, operace s vlastním kapitálem a sestavení účetní uzávěrky a závěrky.

Publikace je cvičebnicí, upravenou pro potřeby studentů v kombinované formě studia, otázky i příklady obsahují zároveň řešení. Je rozčleněna do šesti kapitol, Úvod do účetnictví podnikatelů, Obchodní společnosti, Účetní uzávěrka a závěrka a Fyzické osoby. Pro potřeby samostudia obsahuje kapitoly Řešené příklady a Případové studie.

Pomůckou pro řešení otázek je obchodní zákoník, zákon o účetnictví a související předpisy.

Hodně úspěchů při studiu přeje

Autorka

Brno, 2011

1 ÚVOD DO ÚČETNICTVÍ PODNIKATELŮ

Cíl kapitoly

Studenti se seznámí s charakteristikou podnikatelů v souladu s obchodním zákoníkem, se zákony regulujícími české účetnictví (zákon o účetnictví, vyhláška a České účetní standardy) a základními podmínkami pro vedení účetnictví.

Podnikání je **soustavná činnost** prováděná **samostatně** podnikatelem, **vlastním jménem** a na **vlastní zodpovědnost** za účelem **dosažení zisku**. Podnikatelé jsou osoby, vymezené obchodním zákoníkem – zákon 513/1991 Sb. Obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále OZ). Někteří podnikatelé jsou povinni se zapsat do obchodního rejstříku. Povinnost vést účetnictví ukládá zákon o účetnictví – zákon č. 563/1991 Sb, o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále ZoÚ).

Otázky

1. Definujte podnikatele v souladu s obchodním zákoníkem. (§ 2 OZ)
2. Kdo má povinnost zápisu do obchodního rejstříku. (§ 2 OZ)
3. Popište právní regulaci českého účetnictví (zákon, vyhlášky, české účetní standardy).
4. Vymezte účetní jednotky v souladu se zákonem o účetnictví. (§ 1 ZoÚ)
5. Od kterého data mají podnikatelé povinnost vést účetnictví. (§ 1 ZoÚ)
6. Kdo vede účetnictví a sestavuje účetní závěrku ve zjednodušeném a plném rozsahu. (§ 4, odst.10, vyhláška 500/2002 Sb).

1.1 Řešení

Definujte podnikatele v souladu s obchodním zákoníkem

Podnikání - soustavná činnost prováděná samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku.

Podnikatelem podle tohoto zákona je:

- osoba zapsaná v obchodním rejstříku,
- osoba, která podniká na základě živnostenského oprávnění,
- osoba, která podniká na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů,
- osoba, která provozuje zemědělskou výrobu a je zapsána do evidence podle zvláštního předpisu.

Kdo má povinnost zápisu do obchodního rejstříku

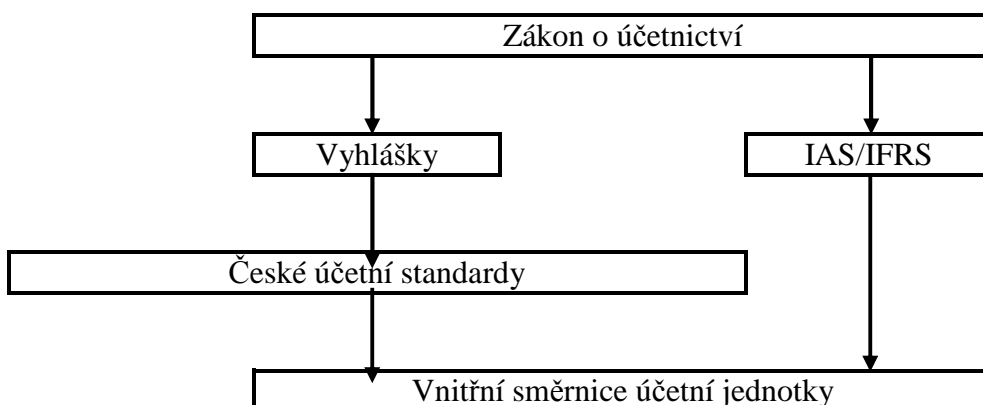
Do **obchodního rejstříku** se zapisují:

- obchodní společnosti a družstva,
- zahraniční osoby,
- fyzické osoby, které jsou podnikateli, pokud o zápis požádají,
- další osoby, stanoví-li povinnost jejich zápisu zvláštní právní předpis.

Fyzická osoba, která je podnikatelem, se zapíše do obchodního rejstříku vždy, jestliže:

- výše jejich výnosů nebo příjmů snížených o daň z přidané hodnoty, je-li součástí výnosů nebo příjmů, dosáhla nebo přesáhla za dvě po sobě bezprostředně následující účetní období v průměru částku **sto dvacet milionů Kč**, nebo
- provozuje živnost průmyslovým způsobem.

Popište právní regulaci českého účetnictví (zákon, vyhlášky, české účetní standardy).

Zákon o účetnictví

- vymezuje účetní jednotky, na které se zákon vztahuje,
- vymezuje předmět účetnictví a účetní období,
- stanovuje základní kvalitativní charakteristiky účetních informací,
- stanovuje náležitosti účetních záznamů,
- výstup z účetnictví – účetní závěrku a konsolidovanou účetní závěrku,
- stanoví způsoby oceňování,
- podmínky inventarizace a náležitosti inventarizačních zápisů,
- stanoví pravidla pro průkaznost, přenos, opravy a úschovu účetních záznamů,
- vymezuje pokuty.

Prováděcí vyhláška (500/2002 Sb.)

- rozsah a způsob sestavování účetní závěrky,
- uspořádání, označování položek účetních výkazů a jejich obsahové vymezení,
- účetní metody a jejich použití,
- směrná účtová osnova,
- uspořádání a označování položek konsolidované účetní závěrky, jejich obsahové vymezení, metody konsolidace a postupy při zahrnování účetních jednotek do konsolidačního celku.

Mezinárodní standardy účetního výkaznictví (International Financial Reporting Standards IFRS)

Obchodní společnosti, které jsou emitentem cenných papírů registrovaných na regulovaném trhu cenných papírů v členských státech EU mají povinnost účtovat a sestavovat účetní závěrku podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví.

České účetní standardy

Číslo Název

- [001](#) Účty a zásady účtování na účtech
- [002](#) Otevírání a uzavírání účetních knih
- [003](#) Odložená daň
- [004](#) Rezervy
- [005](#) Opravné položky
- [006](#) Kursové rozdíly
- [007](#) Inventarizační rozdíly a ztráty v rámci norem přirozených úbytků zásob
- [008](#) Operace s cennými papíry a podíly
- [009](#) Deriváty
- [010](#) Zvláštní operace s pohledávkami
- [011](#) Operace s podnikem
- [012](#) Změny vlastního kapitálu
- [013](#) Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek
- [014](#) Dlouhodobý finanční majetek
- [015](#) Zásoby
- [016](#) Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé bankovní úvěry
- [017](#) Zúčtovací vztahy
- [018](#) Kapitálové účty a dlouhodobé závazky

- [019](#) Náklady a výnosy
- [020](#) Konsolidace
- [021](#) Vyrovnání, nucené vyrovnání, konkurs a likvidace
- [022](#) Inventarizace majetku a závazků při převodech majetku státu na jiné osoby
- [023](#) Přehled o peněžních tocích

Vnitřní účetní směrnice

- Statut účetní jednotky
- Účtový rozvrh
- Systém zpracování účetnictví
- Oběh účetních dokladů včetně podpisových vzorů
- Režim statutárních fondů
- Plán inventarizací a pravidla pro zúčtování inventarizačních rozdílů
- Pravidla pro tvorbu a čerpání rezerv
- Pravidla pro tvorbu a čerpání opravných položek
- Pravidla pro oblast dlouhodobého majetku a jeho evidenci
- Pravidla pro způsob evidence zásob a jejich oceňování
- Pravidla pro oblast cenných papírů a jejich oceňování
- Zásady pro časové rozlišení nákladů a výnosů
- Zásady pro tvorbu dohadných položek
- Pravidla pro vedení pokladny
- Evidence valutových a devizových operací
- Pracovní cesty a cestovní náhrady
- Stravování zaměstnanců
- Pravidla pro vnitropodnikové účetnictví

Vymezte účetní jednotky v souladu se zákonem o účetnictví.

Účetní jednotka =

- Právnícké osoby které mají sídlo na území ČR.
- Fyzické osoby, jako podnikatelé zapsaní v OR.
- Ostatní fyzické osoby, jejichž obrat podle zákona o dani z příjmu (včetně zdanitelných plnění osvobozených od této daně) přesáhl za bezprostředně předcházející kalendářní rok částku 25 mil Kč.
- Ostatní fyzické osoby, které vedou účetnictví na základě svého rozhodnutí.
- Zahraniční osoby, které na území ČR podnikají nebo provozují činnost podle zvláštních zahraničních předpisů
- organizační složky státu.

Od kterého data mají podnikatelé povinnost vést účetnictví

Obchodní společnosti:

od svého vzniku (den zápisu do obchodního rejstříku) do svého zániku (den výmazu z obchodního rejstříku).

Fyzické osoby:

- od prvního dne účetního období následujícího po kalendářním roce, ve kterém se staly účetní jednotkou až do posledního dne účetního období, ve kterém přestaly být účetní jednotkou
- ode dne zápisu do obchodního rejstříku do dne výmazu z obchodního rejstříku
- od prvního dne účetního období následujícího po období, ve kterém se staly účastníky sdružení nebo se některý z účastníků sdružení stal účetní jednotkou až do posledního dne účetního období, ve kterém přestaly být účastníky sdružení.

Kdo vede účetnictví a sestavuje účetní závěrku ve zjednodušeném a plném rozsahu

Plný rozsah :

- akciové společnosti a ostatní obchodní společnosti a družstva, které mají povinnost si nechat ověřit účetní závěrku auditorem:
1. **Aktiva** celkem více než 40 000 000 Kč; aktivy celkem se pro účely tohoto zákona rozumí úhrn zjištěný z rozvahy v ocenění neupraveném o oprávkou a opravné položky.
 2. **Roční úhrn čistého obratu** více než 80 000 000 Kč; ročním úhrnem čistého obratu se pro účely tohoto zákona rozumí výše výnosů snížená o prodejní slevy a dělená počtem započatých měsíců, po které trvalo účetní období, a vynásobená dvanácti,
 3. **Průměrný přepočtený stav** zaměstnanců v průběhu účetního období více než 50.

Zjednodušený rozsah:

- sestavovat účtový rozvrh pouze do úrovně účtových skupin,
- spojit účtování v deníku s účtováním v hlavní knize,
- tvořit rezervy a opravné položky pouze v souladu se zákonem o rezervách (daňově účinné),
- nepoužívat k oceňování reálnou hodnotu,
- nepoužívat analytické a podrozvahové účty,
- sestavovat účetní závěrku ve zjednodušeném rozsahu:
- **rozvaha** – položky označené velkými písmeny latinské abecedy a římskými číslicemi,
- **výkaz zisku a ztráty** položky označené velkými písmeny latinské abecedy a římskými číslicemi a výpočtové položky.

2 OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI

Cíl kapitoly

Studenti se seznámí s charakteristikou obchodních společností (osobních a kapitálových) v souladu s obchodním zákoníkem, se vznikem a zánikem obchodních společností a vazbou na účetnictví.

2.1 Založení a vznik, zrušení a zánik obchodních společností

Obchodní společnost je **právníckou osobou** založenou za účelem **podnikání**. Společnostmi jsou veřejná obchodní společnost, komanditní společnost, společnost s ručením omezeným, akciová společnost, evropská společnost a evropské zájmové sdružení.

Otázky

(Zdroj: §§ 56 – 75 Obchodního zákoníku)

1. Popište založení a vznik obchodní společnosti:
 - a) založení obchodní společnosti, (§ 57 OZ)
 - b) základní kapitál, (§ 58 OZ)
 - c) vklady společníků, (§ 59 OZ)
 - d) podíly společníků, (§ 61 OZ)
 - e) zřizovací výdaje, (§ 65a OZ)
 - f) rezervní fond, (§ 67 OZ)
 - g) datum vzniku obchodní společnosti, (§ 62 OZ)
 - h) povinnosti k datu vzniku související s vedením účetnictví. (§ 17 ZoÚ)
2. Popište zrušení a zánik obchodní společnosti (§ 68 OZ)
 - a) datum zrušení společnosti,
 - b) zrušení společnosti bez likvidace,
 - c) zrušení s likvidací,
 - d) povinnosti související s vedením účetnictví. (§ 74 OZ)

2.2 Řešení

Popište založení a vznik obchodní společnosti:

Obchodní společnost je **právníkou osobou** založenou za účelem podnikání.

Společnostmi jsou:

- veřejná obchodní společnost,
- komanditní společnost,
- společnost s ručením omezeným,
- akciová společnost,
- evropská společnost a evropské hospodářské zájmové sdružení. Nestanoví-li zákon jinak, mohou být zakladateli společnosti a účastnit se na jejím podnikání osoby fyzické i právnické.

Evropská společnost

Evropská společnost, též *Evropská akciová společnost* neboli Societas Europaea (zkratka *SE*) je kapitálovou **obchodní společností**, založenou **evropským právem**.

Je upravena **nařízením Rady** č. ES/2157/2001 ze dne 8. října **2001** o statutu evropské společnosti a **Směrnici Rady** 2001/86/ES z téhož dne, kterou se doplňuje statut evropské společnosti s ohledem na zapojení **zaměstnanců**. Na evropskou úpravu v **ČR** navazuje prováděcí zákon č. 627/2004 **Sb.** o evropské společnosti.

- Nadnárodní společnost,
- zapisuje se do OR pouze ve státu, kde má svoje sídlo,
- zápis a výmaz se povinně zveřejňuje v úředním věstníku Evropské unie,
- je kapitálovou společností (akcie),
- ZK min. 120 000 EUR,
- podobná a.s., záležitosti, které nejsou upraveny nařízením Rady, jsou upraveny národní legislativou jako u a.s. (obchodní zákoník, zákon 627/2004 Sb.),
- systém správy:
 - dualistický (dozorčí orgán a řídicí orgán jako dva nezávislé)
 - monistický (pouze jeden, vykonává dozorčí i řídicí funkce).

Založení obchodní společnosti

- Společnost se zakládá **společenskou smlouvou** podepsanou všemi zakladateli.
- Pravost podpisů zakladatelů musí být **úředně ověřena**. Společenská smlouva společnosti s ručením omezeným a zakladatelská smlouva akciové společnosti musí mít formu notářského zápisu.
- Připouští-li tento zákon, aby společnost založil jediný zakladatel, nahrazuje společenskou smlouvu zakladatelská listina vyhotovená ve formě notářského zápisu. Zakladatelská listina musí obsahovat stejné podstatné části jako společenská (zakladatelská) smlouva.

Základní kapitál

- Peněžní vyjádření souhrnu **peněžitých i nepeněžitých** vkladů všech společníků do základního kapitálu společnosti (dále jen "vklad").
- Musí být vyjádřen v jednotkách české měny.

- Společník se účastní na základním kapitálu vkladem. Základní kapitál je součástí vlastního kapitálu.
- Vytváří se povinně v komanditní společnosti, ve společnosti s ručením omezeným a v akciové společnosti. Jeho výše se zapisuje do obchodního rejstříku, pokud tak stanoví zákon.

Vklad společníka

- Souhrn **peněžních prostředků** (=peněžítý vklad) nebo jiných penězi **ocenitelných hodnot** (=nepeněžítý vklad), které se určitá osoba zavazuje vložit do společnosti za účelem nabytí nebo zvýšení účasti ve společnosti.
- **Nepeněžítým vkladem** může být jen majetek, jehož hospodářská hodnota je zjiřitelná a který může společnost hospodářsky využít ve vztahu k předmětu podnikání.
- Vklady spočívající v závazcích týkajících se provedení prací nebo v poskytnutí služeb jsou zakázány.
- **Nepeněžítý vklad** musí být splacen před zápisem výše základního kapitálu do obchodního rejstříku.
- Hodnota nepeněžitého vkladu musí být uvedena ve společenské smlouvě, zakladatelské smlouvě nebo zakladatelské listině, nestanoví-li tento zákon jinak.

Podíl společníka

- **Podíl** představuje účast společníka ve společnosti a z ní plynoucí práva a povinnosti.
- Každý společník může mít **pouze jeden** podíl ve společnosti, ledaže jde o akciovou společnost.
- Podíl ve společnosti **nemůže být** představován cenným papírem, ledaže jde o akciovou společnost.
- Pro účely tohoto zákona se **oceňuje** podíl **mírou účasti** společníka na čistém obchodním majetku společnosti.
- Zánik společnosti, zánik účasti společníka – právo na vypořádání majetku.

Vznik společnosti

Společnost vzniká dnem, ke kterému byla **zapsána do obchodního rejstříku**.

Vztah k účetnictví

Sestavit zahajovací rozvahu a otevřít účty.

Popište zrušení a zánik obchodní společnosti

Zrušení a zánik společnosti

- Společnost zaniká ke **dni výmazu** z obchodního rejstříku.
Zániku společnosti **předchází** její **zrušení** s likvidací nebo bez likvidace
- Společnost se ruší **s likvidací** když:
 - Uplynula **doba**, na kterou byla založena.
 - Byl dosažen **účel**, pro který byla založena.
 - zrušení **rozhodli společníci** (společnost se ruší v den, kdy bylo rozhodnutí přijato).
 - zrušení **rozhodl soud** (společnost se ruší v den uvedený v rozhodnutí soudu nebo v den nabytí právní moci)
 - Společníci rozhodli **o fúzi, převodu** jmění na společníka nebo o **rozdělení společnosti** (společnost se ruší v den, kdy bylo rozhodnutí přijato).
- Společnost se ruší **bez likvidace**, když:
- Její jmění **přechází** na právního zástupce.
- Došlo ke zrušení konkurzu po splnění rozvrhovaného usnesení.
- Došlo ke zrušení konkurzu, protože **majetek nepostačuje** k úhradě nákladů konkurzu .
- Došlo k zamítnutí návrhu na prohlášení konkurzu pro **nedostatek majetku**.
- Zrušení společnosti **rozhodnutím soudu**:
 - V uplynulých dvou letech se **nekonala valná hromada**.
 - V uplynulém roce **nebyly zvoleny** orgány společnosti nebo její členové, kterým skončilo funkční období před více než jedním rokem
 - Po dobu delší než dva roky **neprovozuje** žádnou **činnost**.
 - **Pozbude oprávnění** k podnikatelské činnosti
 - Nemůže vykonávat činnost pro nepřekonatelné rozpory mezi společníky.
 - **Porušuje povinnost** vytvářet rezervní fond.
 - Provozuje činnost prostřednictvím osob, které k tomu **nemají oprávnění**.

Likvidace společnosti

- Společnost vstupuje do likvidace **ke dni**, k němuž je zrušena, pokud zákon nestanoví jinak.
- Vstup společnosti do likvidace se **zapisuje** do obchodního rejstříku.
- Po dobu likvidace se užívá firma společnosti s dovětkem "v likvidaci".

Účetnictví

- Ke dni **předcházejícímu** vstupu do likvidace sestavuje statutární orgán **účetní závěrku**.
- Likvidátor sestavuje **ke dni vstupu** do likvidace zahajovací **likvidační účetní rozvahu**.
- Ke dni zpracování návrhu na **rozdělení likvidačního** zůstatku sestaví likvidátor účetní závěrku.
- Ke dni zpracování zprávy o **naložení s majetkem** sestaví likvidátor účetní závěrku.

2.3 Typy obchodních společností

2.3.1 Veřejná obchodní společnost

Veřejnou obchodní společností je společnost, ve které **aspoň dvě osoby** podnikají pod společnou firmou a **ručí za závazky** společnosti společně a nerozdílně **celým svým majetkem**. Firma musí obsahovat označení "veřejná obchodní společnost", jež může být nahrazeno zkratkou "veř. obch. spol." nebo "v. o. s.".

Otázky

(Zdroj: §§ 76 - 92 Obchodního zákoníku)

1. Charakterizujte veřejnou obchodní společnost: (§ 76 OZ)
 - a) práva a povinnosti společníků, (§ 79 OZ)
 - b) vedení společnosti (§ 81 OZ)
 - c) ručení za závazky, (§ 86 OZ)
 - d) základní kapitál, (§ 58 OZ)
 - e) vklady společníků, (§ 80 OZ)
 - f) rozdělení zisku a ztráty mezi společníky, (§ 82 OZ)
 - g) vypořádání majetku společnosti při zrušení s likvidací. (§ 92 OZ)
2. Účtování ve veřejné obchodní společnosti:
 - a) zobrazení vkladů společníků,
 - b) výdaje související se založením společnosti,
 - c) úroky z prodlení při nesplacení vkladu,
 - d) zálohy společníků na podílu na zisku, zisk převyší zálohy,
 - e) zálohy společníků zálohy převyší zisk,
 - f) uzávěrkové operace ve v.o.s.

2.3.1.1 Řešení

Charakteristika v.o.s.

- Veřejnou obchodní společností je společnost, ve které **alespoň dvě osoby** podnikají pod společnou firmou a ručí za závazky společnosti společně a nerozdílně **celým svým majetkem**
- Společníkem veřejné obchodní společnosti může být:
 - **fyzická osoba**, (která splňuje všeobecné podmínky provozování živnosti podle zvláštního právního předpisu a u níž není dána překážka provozování živnosti stanovená zvláštním právním předpisem, bez ohledu na předmět podnikání společnosti)
 - **Právníká osoba**, (práva a povinnosti vykonává její statutární orgán, popřípadě jím pověřený zástupce).
- Firma musí obsahovat označení "**veřejná obchodní společnost**", jež může být nahrazeno zkratkou "veř. obch. spol." nebo "v. o. s.". Obsahuje-li firma jméno alespoň jednoho ze společníků, postačí dodatek "a spol."

Statutární orgány:

- Statutárním orgánem veřejné obchodní společnosti jsou **všichni společníci**. Společenská smlouva může stanovit, že statutárním orgánem jsou pouze někteří společníci nebo jeden společník.

Základní kapitál

Není povinný.

Rozdělení zisku

- **Zisk** se dělí mezi společníky rovným dílem.
- Podíl na zisku stanovený na základě účetní závěrky je splatný do tří měsíců od jejího schválení, nestanoví-li společenská smlouva jinak.
- **Ztrátu** zjištěnou účetní závěrkou nesou společníci rovným dílem.

Rušení v.o.s.

- Obecné podmínky, § 68.
- Výpovědí společníka.
- Smrtí společníka (pokud společenská smlouva neumožňuje dědit).
- Zánikem právnické osoby, která je společníkem (pokud společenská smlouva neumožňuje přechod podílu na právního nástupce).
- Prohlášením konkurzu na majetek některého ze společníků.

Vypořádání společníků

- Při zrušení společnosti s likvidací mají společníci nárok na podíl na likvidačním zůstatku.
- Likvidační zůstatek se rozdělí mezi společníky nejprve do výše hodnoty jejich splacených vkladů. Zbytek likvidačního zůstatku se rozdělí mezi společníky rovným dílem.

- Nestačí-li likvidační zůstatek na vrácení splacených vkladů, podílejí se na něm společníci v poměru k jejich výši.
- Společenská smlouva může upravit rozdělení likvidačního zůstatku jinak.

K jakému datu sestavuje veřejná obchodní společnost zahajovací rozvahu.

- Ke dni zápisu do obchodního rejstříku (vzniku v.o.s.)

Jak se zobrazí v rozvaze veřejné obchodní společnosti vklady společníků.

- Vklad není povinný, pokud se společníci ke vkladu zaváží, tak se v pasivech zobrazí jako Základní kapitál – účet 411, nebo kapitálové fondy – 413 – Ostatní kapitálové fondy, nebo závazek (pokud jsou prostředky pouze zapůjčeny).

Jak se zobrazí v zahajovací rozvaze výdaje související se založením společnosti?

- Zřizovací výdaje (> 60 000 Kč) **aktivovat**, jinak **časové rozlišení nákladů**.
- Zobrazují se buď v **zahajovací rozvaze**, nebo se účtují jako **první operace** po otevření účetních knih (Ostatní závazky ke společníkům 365, nebo Kapitálové účty 4xx).
- Jsou-li v účetnictví společnosti v aktivech vykazovány zřizovací výdaje jako dlouhodobý majetek, musí být tento majetek účetně odepsán nejpozději v průběhu pěti let od vzniku společnosti. § 65a OZ
- Dokud nejsou zřizovací výdaje zcela účetně odepsány, je jakékoliv vyplácení podílů na zisku zakázáno, ledaže disponibilní zdroje, z nichž lze jinak vyplácet podíly na zisku, a nerozdělený zisk minulých období jsou nejméně rovny neodepsané části zřizovacích výdajů. § 65a OZ

Kdy je možno účtovat úroky z prodlení při nesplacení vkladu

- Až do výše 20 % z dlužné částky, (obchodní zákoník, § 80).

2.3.1.2 Příklady

Příklad 1 – Založení veřejné obchodní společnosti

Dne 1. 6. 200X byla do obchodního rejstříku zapsána veřejná obchodní společnost ABX, v.o.s. se sídlem v Brně.

Společnost má dva společníky, pana A a pana B, každý z nich se podle společenské smlouvy zavázal k peněžnímu vkladu do základního kapitálu ve výši 120 000 Kč. Dvě třetiny vkladu jsou splatné při podpisu smlouvy složením na bankovní účet, jedna třetina do dvou měsíců po vzniku společnosti.

Se založením společnosti byly spojeny výdaje ve výši 40 000 Kč, které společníci uhradí rovným dílem s tím, že se jedná o půjčku do společnosti, která bude uhrazena do 1 roku.

Úkol: Sestavte zahajovací rozvahu společnosti. Rozhodněte o výdajích, které vznikly při založení společnosti.

Zahajovací rozvaha společnosti ABX, v.o.s., k 1.6.200X, v tis. Kč

Aktiva		Pasiva	
Aktiva celkem		Pasiva celkem	

Příklad 2 – Úhrada vkladů

Společníci se dohodli, že část základního kapitálu (40 000 Kč) uhradí do dvou měsíců po vzniku společnosti. Pan A tuto povinnost splnil, vložil peníze na účet společnosti, pan B svůj podíl neuhradil a byla mu účtována pokuta ve výši 20 % z neuhrazené výše vkladu. Protože společnost dluží panu B 20 000 Kč (polovinu zřizovacích výdajů), společníci se dohodli na tom, že pohledávku z důvodu úroků z prodlení a část pohledávky z upsaného nesplaceného vkladu budou uhrazeny kompenzací s tímto závazkem. Zbývající část pohledávky uhradil pan B na bankovní účet.

Úkol: Zjistěte podmínky vzájemného zúčtování pohledávek a závazků.
Zaúčtujte počáteční zůstatky na účtech pohledávek v analytickém členění podle společníků, zformulujte účetní případy podle zadání a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Příklad 3 – Zálohy na podíly ze zisku

Společníci (pan A a pan B) předpokládají, že společnost dosáhne zisku ve výši 100 000 Kč rozhodli o vyplacení zálohy na podíl na zisku k 30.6. běžného roku.

Úkol: Rozhodněte, za jakých podmínek společníci mohou rozhodnout o vyplacení záloh ze zisku.

Zformulujte účetní případy a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Příklad 4 – Zúčtování záloh na podíl na zisku

Na konci účetního období bylo zjištěno, že výsledek hospodaření dosáhl výše:

- a) 120 000
- b) 90 000

Úkol: Zformulujte účetní případy pro obě varianty a sestavte účtovací předpis.

Ad a)

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Ad b)

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Příklad 5 – Účetní uzávěrka

Na konci účetního období vykázala společnost ABX, v.o.s. následující zůstatky na nákladových a výnosových účtech (v Kč):

Účty	MD	D
6xx - Výnosové účty		3 250 000
5xx – Nákladové účty	3 130 000	

Úkol: Zformulujte operace a účtový předpis související s uzávěrkou nákladových a výnosových účtů na konci účetního období.

Proveďte vypořádání výsledku hospodaření.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

2.3.1.3 Účtování vybraných operací

1. Úroky z prodlení

644-Smluvní pokuty a úroky z prodlení

	1.
--	----

355-Ostatní pohledávky za společníky

1.	2.
----	----

221-Bankovní účty

2.	
----	--

1. Zúčtování úroku z prodlení.
2. Úhrada úroku společníkem.

2. Zálohy společníků na podíl na zisku (zisk převýší zálohy)

211-Pokladna
221-Bankovní účty

	1.
	4.

355-Ostatní pohledávky za společníky

1.	3.
----	----

364-Závazky ke společníkům při rozdělování zisku

3.	2.
4.	

596-Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům

2.	
----	--

1. Vyplacení zálohy na podíl na zisku společníkům.
2. Převod podílu na zisku.
3. Zúčtování zálohy.
4. Doplatek podílu na zisku.

3. Zálohy společníků na podíl na zisku (zálohy převýší zisk)

211-Pokladna
221-Bankovní účty

4.	1.
----	----

355-Ostatní pohledávky za společníky

1.	3.
----	----

364-Závazky ke společníkům při rozdělování zisku

3.	2.
	4.

596-Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům

2.	
----	--

1. Vyplacení zálohy na podíl na zisku společníkům.
2. Převod podílu na zisku.
3. Zúčtování zálohy.
4. Vrácení přeplatku.

4. Uzávěrkové operace ve veřejné obchodní společnosti

364-Závazky ke společníkům při rozdělování zisku		596-Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům		710-Účet zisku a ztrát	
	2.	2.	1.	náklady	výnosy
		3.	4.	1.	3.
354-Pohledávky za společníky při úhradě ztráty					
4.					

1. Uzávěrka účtu – převod zisku.
2. Zúčtování podílu na zisku společníkům.
3. Uzávěrka účtu – převod ztráty.
4. Zúčtování podílu na ztrátě společníky.

2.3.2 Komanditní společnost

Komanditní společnost je společnost, v níž jeden nebo více společníků ručí za závazky společnosti do výše svého **nesplaceného vkladu** zapsaného v obchodním rejstříku (komanditisté) a jeden nebo více společníků **celým svým majetkem** (komplementáři). Firma společnosti musí obsahovat označení "komanditní společnost", postačí však zkratka "kom. spol." nebo "k. s."

Otázky

(Zdroj: §§ 94 - 104 Obchodního zákoníku)

1. Charakterizujte komanditní společnost: (§ 93 OZ)
 - a) práva a povinnosti společníků, (§ 97 OZ)
 - b) základní kapitál, (§ 58 OZ)
 - c) rozdělení zisku a ztráty mezi společníky, (§ 100 OZ)
 - d) vypořádání majetku společnosti při zrušení s likvidací.(§ 104 OZ)
2. Účtování v komanditní společnosti:
 - a) zobrazení vkladů společníků,
 - b) uzávěrkové operace v komanditní společnosti.

2.3.2.1 Řešení

Charakteristika komanditní společnosti

- Komanditní společnost je společnost, v níž jeden nebo více společníků ručí za závazky společnosti do výše svého nesplaceného vkladu zapsaného v obchodním rejstříku (**komanditisté**) a jeden nebo více společníků celým svým majetkem (**komplementáři**).
- Pokud dále není stanoveno jinak, použijí se na komanditní společnost přiměřeně ustanovení tohoto zákona o veřejné obchodní společnosti a na právní postavení komanditistů ustanovení o společnosti s ručením omezeným.
- Firma společnosti musí obsahovat označení "komanditní společnost", postačí však zkratka "kom. spol." nebo "k. s.". Obsahuje-li firma společnosti jméno komanditisty, ručí tento komanditista za závazky společnosti jako komplementář.

Práva a povinnosti společníků

- K **obchodnímu vedení** společnosti jsou oprávněni pouze **komplementáři**. V ostatních záležitostech rozhodují komplementáři společně s komanditisty většinou hlasů, pokud společenská smlouva nestanoví jinak.
- **Komanditista** je oprávněn nahlížet do účetních knih a účetních dokladů společnosti a kontrolovat tam obsažené údaje nebo k tomu zmocnit auditora. Má právo na vydání stejnopisu účetní závěrky a právo požadovat od komplementářů informace o všech záležitostech společnosti.

Základní kapitál

- **Komanditista** je povinen vložit do základního kapitálu společnosti vklad ve výši určené společenskou smlouvou, **minimálně však 5 000 Kč**.

Rozdělení zisku

- Rozdělení zisku na **část připadající společnosti** a část připadající **komplementářům** se určí poměrem stanoveným ve společenské smlouvě, jinak se zisk mezi ně dělí na polovinu.
- Nevyplývá-li ze společenské smlouvy něco jiného, část zisku, která připadla společnosti, **se po zdanění rozdělí** mezi **komanditisty** v poměru stanoveném ve společenské smlouvě, jinak v poměru splacených vkladů.
- Nevyplývá-li ze společenské smlouvy něco jiného, rozdělí si **komplementáři část zisku** na ně připadající **rovným dílem** a komanditisté podle výše splacených vkladů.
- **Ztrátu** zjištěnou účetní závěrkou nesou **komplementáři rovným dílem**, nestanoví-li společenská smlouva jinak. **Komanditisté** jsou povinni podílet se na úhradě ztráty, stanoví-li tak společenská smlouva. Na úhradu ztráty nejsou komanditisté povinni vrátet podíl na zisku, které již byly společností vyplaceny.

Statutární orgán společnosti

- komplementáři.

Zrušení a likvidace společnosti

- Komanditista není oprávněn ze společnosti vystoupit.

Rušení společnosti s likvidací

- Při zrušení společnosti s likvidací mají společníci nárok na podíl na likvidačním zůstatku. Každý ze společníků má nárok na vrácení částky ve výši splaceného vkladu. Pokud likvidační zůstatek nestačí k tomuto vrácení, mají přednostní právo na vrácení komanditisté. Zbytek likvidačního zůstatku, který zůstal po vrácení hodnoty vkladů, se rozdělí mezi společníky podle stejných zásad jako zisk.
- Nestací-li likvidační zůstatek na rozdělení, rozdělí se mezi společníky podle stejných zásad jako zisk.
- Vypořádací podíl se vypočte obdobně jako podíl na likvidačním zůstatku.

2.3.2.2 Příklady

Příklad 6 – Založení komanditní společnosti

Dne 1. 6. 200x byla do obchodního rejstříku zapsána komanditní společnost AYZ, k.s. Podle společenské smlouvy činí základní kapitál společnosti 200 000 Kč, na kterém se podílejí dva komanditisté stejným dílem a jsou povinni jej uhradit ke dni zápisu do obchodního rejstříku. Ve společnosti jsou rovněž dva komplementáři, každý z nich před zápisem společnosti do obchodního rejstříku vložil půjčku 250 000 Kč, určenou k dlouhodobému rozvoji firmy.

Úkol: Sestavte zahajovací rozvahu společnosti AYZ, k.s.

Zahajovací rozvaha společnosti AYZ, k.s., k 1.6.200x, v tis.Kč

Aktiva		Pasiva	
Aktiva celkem		Pasiva celkem	

Příklad 7 – Uzávěrkové operace, rozdělení zisku

Komanditní společnost má základní kapitál ve výši 600 000 Kč, podílejí se na něm dva komanditisté, pan A vkladem 400 000, pan B vkladem 200 000. Dalšími společníky jsou dva komplementáři, pan X a pan Y. Společenská smlouva neobsahuje zvláštní ujednání o rozdělení zisku, bude tedy rozdělen rovným dílem.

Konečně zůstatky na účtech komanditní společnosti k 31.12.:

Účty	Kč
Účty aktiv (mimo běžný účet)	1 000 000
Běžný účet	320 000
Účty pasiv	900 000
Účty nákladů bez skupiny 59	80 000
Účty výnosů	500 000

Úkol: Doplňte závěrkové operace výsledkových a rozvahových účtů, vypočítejte výsledek hospodaření, doplňte operace a účtový předpis související s rozdělením zisku na komplementáře a společnost (předpokládejte pouze daň z příjmu z běžné činnosti, sazba daně je 20%).

Sestavte účet 710 – Účet zisku a ztrát a účet 702 – Konečný účet rozvahový.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

710 – Účet zisku a ztrát

--	--

702 – Konečný účet rozvažný

--	--

Příklad 8 – Rozdělení zisku komanditistům

V následujícím účetním období schválila valná hromada přiznání podílu na zisku komanditistům v poměru k vloženým vkladům. Podíly byly zdaněny srážkovou daní (15 %), proplaceny z účtu a daň byla uhrazena z běžného účtu.

Úkol: Zformulujte účetní operace a sestavte účtovací předpis, pro účet 364 použijte analytické členění.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Příklad 9 – Rozdělení ztráty v komanditní společnosti

Společnost OPQ, k.s. vykázala v běžném účetním období ztrátu ve výši 300 000 Kč. Společnost tvoří jeden komplementář a jeden komanditista. Společenská smlouva neobsahuje ustanovení, které by ukládalo komanditistovi povinnost podílet se na ztrátě.

Úkol: Zformulujte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Příklad 10 – Rozdělení ztráty v komanditní společnosti

Společnost OPQ, k.s. vykázala v běžném účetním období ztrátu ve výši 600 000 Kč. Společnost tvoří dva komplementáři a dva komanditisté, pan C a pan D. Společenská smlouva obsahuje ujednání o podílu komanditistů při úhradě ztráty do výše nesplaceného vkladu. Hodnota vkladu pana C je 500 000 Kč, pana D 300 000. Oba společníci uhradili 80 % ze svých vkladů.

Úkol: Zformulujte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

2.3.2.3 Účtování vybraných operací

5. Uzávěrkové operace v komanditní společnosti

364–Závazky ke společníkům při rozdělení zisku	596–Převod poddílu na VH společníkům	710–Účet zisku a ztrát
1.	1. 2. 4. 3.	náklady výnosy 2. 4. 6. 8. 7.
354–Pohledávka za společníky při úhradě ztráty	59x–Daň z příjmu - splatná	
3.	5. 6.	
341–Daň z příjmu	702–Konečný účet rozvažný	
5.	aktivní pasivní účty účty 8. 7.	

1. Podíl na zisku připadající komplementářům.
2. Uzávěrka účtu - převod zisku (před zdaněním) připadající na komplementáře.
3. Podíl na ztrátě komplementářům.
4. Uzávěrka účtu – převod ztráty připadající na komplementáře.
5. Daň z příjmu připadající na společnost.
6. Uzávěrka účtu – splatná daň.
7. Uzávěrka účtu – převod zisku na Konečný účet rozvažný.
8. Uzávěrka účtu – převod ztráty na Konečný účet rozvažný.

2.3.3 Společnost s ručením omezeným

Společnost s ručením omezeným je společnost, kterou může založit jedna osoba, maximální počet společníků je padesát. Základní kapitál je tvořen vklady společníků, společníci ručí za závazky společnosti **do výše nesplacených vkladů**, společnost celým svým majetkem. Firma společnosti musí obsahovat označení "společnost s ručením omezeným", postačí však zkratka "spol. s r.o." nebo "s.r.o.".

Otázky

(Zdroj: §§ 105 - 153 Obchodního zákoníku)

1. Charakterizujte společnost s ručením omezeným: (§ 105 OZ)
 - a) základní kapitál, (§ 108 OZ)
 - b) zvýšení základního kapitálu, (§ 142 OZ)
 - c) vklady společníků, (§ 109 OZ)
 - d) splácení vkladů, (§ 111 OZ)
 - e) obchodní podíl, (§ 114 OZ)
 - f) ručení za závazky, (§ 106 OZ)
 - g) označení společnosti, (§ 107 OZ)
 - h) podíly na zisku, (§ 123 OZ)
 - i) rezervní fond. (§ 124 OZ)
2. Tichý společník
 - a) podstata tichého společenství, (§ 673 OZ)
 - b) práva a povinnosti tichého společníka, (§ 675 OZ)
 - c) podíl na zisku, (§ 679 OZ)
 - d) podíl na ztrátě. (§ 677 OZ)
3. Účtování ve společnosti s ručením omezeným:
 - a) zahajovací rozvaha,
 - b) vklady společníků,
 - c) vklady v cizí měně,
 - d) půjčky společníků,
 - e) vklad tichého společníka,
 - f) podíl tichého společníka na zisku,
 - g) podíl tichého společníka na ztrátě,
 - h) vrácení vkladu tichému společníkovi,
 - i) zvýšení ZK dodatečnými vklady,
 - j) zvýšení ZK z vlastních zdrojů,
 - k) snížení základního kapitálu – úhrada ztráty minulých období,
 - l) snížení ZK z důvodů snížení počtu podílů,
 - m) uzávěrkové operace,
 - n) kapitalizace závazků.

2.3.3.1 Řešení

Charakterizujte společnost s ručením omezeným

- Základní kapitál je tvořen **vklady společníků**
- Společníci ručí za závazky společnosti do výše **nesplacených vkladů**, podle stavu zápisu v obchodním rejstříku. Zápisem vkladu ručení zaniká.
- Může být založena jednou osobou.
- Společnost může mít nejvíce padesát společníků.
- Společnost ručí za závazky celým svým majetkem.
- Firma společnosti musí obsahovat označení "společnost s ručením omezeným", postačí však zkratka "spol. s r.o." nebo "s.r.o."

Základní kapitál

- Výše základního kapitálu společnosti musí činit alespoň **200000 Kč**.
- Nárok společnosti na splacení nesplacené části vkladu společníka a jakýkoli nárok společníka vůči společnosti s výjimkou nároku na „Plnění za společnost poskytnuté z důvodu ručení se započítává na splacení vkladu“ jsou vzájemně nezapočitatelné, ledaže s takovým započtením vysloví souhlas valná hromada při zvyšování základního kapitálu.
- Výše vkladu společníka musí činit alespoň **20000 Kč**.
- Na základním kapitálu společnosti se může každý společník účastnit pouze jedním vkladem. Výše vkladu může být pro jednotlivé společníky stanovena rozdílně, musí však být dělitelná na celé tisíce.
- Před podáním návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku musí být **splaceno celé emisní ážio** a na každý peněžitý vklad musí být splaceno **nejméně 30 %**. Celková výše splacených peněžitých vkladů spolu s hodnotou splacených nepeněžitých vkladů musí však činit **alespoň 100 000 Kč**. Je-li společnost založena jedním zakladatelem, může být zapsána do obchodního rejstříku, jen když je v plné výši splacen její základní kapitál.
- Zvýšení základního kapitálu peněžitými vklady je přípustné, pokud dosavadní peněžité vklady jsou splaceny.
- Zvýšení základního kapitálu z vlastních zdrojů - pokud nejsou účelově vázány.

Práva a povinnosti společníků

- Společník je povinen splatit vklad za podmínek a ve lhůtě určené ve společenské smlouvě, nejpozději však do pěti let od vzniku společnosti nebo od převzetí závazku ke zvýšení vkladu nebo k novému vkladu.
- Společník, který ve lhůtě nesplatil předepsanou hodnotu peněžitého vkladu, je povinen platit úrok z prodlení ve výši 20 % z nesplacené částky, nestanoví-li společenská smlouva jinak.

Rozdělení zisku

- Mezi společníky v poměru obchodních podílů.
- K výplatě zisku nelze použít základního kapitálu, rezervního fondu, ani ostatních kapitálových fondů.

Rezervní fond

- Společnost tvoří rezervní fond.
- Při vzniku společnosti.
- Ze zisku běžného účetního období po zdanění, (10 % čistého zisku první rok, nejvíce však 5% základního kapitálu, 5 % v dalších letech).
- Používá se ke krytí ztrát společnosti.

Orgány společnosti

- Valná hromada.
- Jednatelé – statutární orgán.
- Dozorčí rada.

Rušení společnosti

- Při zrušení společnosti s likvidací má každý společník nárok na podíl na likvidačním zůstatku. Tento podíl se určuje poměrem obchodních podílů, nestanoví-li společenská smlouva něco jiného.

2.3.3.2 Příklady

Příklad 11 – Založení společnosti s ručením omezeným

Dne 12.1.200x byla sepsána a notářsky ověřena společenská smlouva na založení společnosti Výpočet, s.r.o. Společnost založili dva společníci, pan XA a pan YB. Společníci se dohodli na základním kapitálu 1 300 000 Kč, uhrazeném takto:

- Pan XA nepeněžitým vkladem - vložil do společnosti výpočetní techniku v hodnotě 900 000 Kč.
- Pan YB peněžitým vkladem v hodnotě 400 000 Kč, z toho polovinu před zápisem společnosti do obchodního rejstříku, polovinu do 6 měsíců od založení společnosti.

V souvislosti se založením společnosti vznikly výdaje v hodnotě 120 000 Kč, které uhradili společníci stejným dílem s tím, že se jedná o dlouhodobou půjčku společnosti. Společnost byla zapsána do obchodního rejstříku 15.3.200x.

Úkol: Sestavte zahajovací rozvahu společnosti.

Zahajovací rozvaha společnosti Výpočet, s.r.o., k 15.3.200x, v tis. Kč

Aktiva		Pasiva	
Aktiva celkem		Pasiva celkem	

Příklad 12 – Vznik společnosti s ručením omezeným se zahraniční účastí

Společnost Obchodník, s.r.o. vznikla jako společnost se zahraniční účastí a byla založena jednou tuzemskou a jednou zahraniční právnickou osobou. Základní kapitál byl stanoven v hodnotě 2 100 000 Kč pro každého ze společníků.

Úhrada vkladu byla stanovena ve společenské smlouvě následovně:

- Tuzemský společník uhradí vklad v českých korunách, zahraniční společník v EUR.
- Dvě třetiny vkladu budou splaceny před zápisem společnosti do obchodního rejstříku, třetina do 6 měsíců po sepsání společenské smlouvy.
- Pro přepočtení vkladu zahraničního společníka bude použito aktuálního kurzu ke dni úhrady vkladu. První splátka zahraničního společníka bude činit 48 276 EUR, druhá 24 138 EUR.

Pro přepočtení vkladu společníka bude použito kurzu 1 EUR/29 Kč, při doplatku kurzu:

- a) 1 EUR/30 Kč
- b) 1 EUR/28 Kč.

Případný přeplatek vzniklý vlivem kursového rozdílu bude použit na tvorbu zákonného rezervního fondu, případný nedoplatek uhradí zahraniční společník do 2 měsíců od jeho vzniku.

Úkol: Otevřete účet 353 – Pohledávky za upsaný vlastní kapitál ke dni vzniku společnosti v analytickém členění podle společníků.

Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Sestavte zahajovací rozvahu.

Ad a)

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Zahajovací rozvaha společnosti Obchodník, s.r.o., v tis. Kč

Aktiva		Pasiva	
Aktiva celkem		Pasiva celkem	

Ad b)

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Příklad 13 - Půjčky společníků

Pan XA, společník firmy Výpočet, s. r.o. uzavřel s obchodní společností smlouvu o půjčce ve výši 500 000 Kč, peníze byly převedeny na účet, se splatností 2 roky, ve dvou splátkách ve výši 250 000 Kč, vždy na konci účetního období. Úrok z půjčky činí 5,74 % p.a.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis za oba roky.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Příklad 14 – Kapitalizace závazku

Pan XA, společník firmy Výpočet, s. r.o. uzavřel s obchodní společností smlouvu o půjčce ve výši 500 000 Kč, peníze byly převedeny na účet, se splatností 2 roky, ve dvou splátkách ve výši 250 000 Kč, vždy na konci účetního období. Úrok z půjčky činí 5,74 % p.a. První splátka byla společníkovi vyplacena, druhá splátka byla „kapitalizována“ a navýšila základní kapitál společnosti.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis za oba roky.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Příklad 15 – Tichý společník

Společnost Obchodník, s.r.o. má volné peněžní prostředky a rozhodla se uzavřít se společností Výpočet, s.r.o. smlouvu o tichém společenství a podílet se na jejím podnikání částkou 800 000 Kč, kterou převedla na jejich účet. Smlouva byla uzavřena na dobu dvou let a jsou v ní sjednány následující podmínky:

- Roční podíl na zisku činí 15 %, splatný do 30 dnů po schválení roční účetní závěrky a návrhu na rozdělení zisku.
- Podíl na ztrátě činí rovněž 15 % z vykázané ztráty, maximálně do výše vložených peněžních prostředků.

Společnost Výpočet, s.r.o. vykážala za první sledované účetní období disponibilní zisk ve výši 3 000 000 Kč, o jeho rozdělení rozhodla následovně:

- 5 % přidělila rezervnímu fondu,
- 15 % tichému společníkovi,
- 80 % do nerozděleného zisku minulých let.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis, včetně zúčtování srážkové daně, jejího odvodu a výplaty podílu tichému společníkovi z bankovního účtu.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Příklad 16 – Podíl tichého společníka na úhradě ztráty

Pokračování příkladu 15.

V dalším účetním období společnost výpočet vykázala ztrátu ve výši 200 000 Kč, o které bylo rozhodnuto takto:

- 15 % předepsat k úhradě tichému společníkovi, formou snížení jeho vkladu,
- 20 % uhradit ze zákonného rezervního fondu,
- 65 % snížit nerozdělený zisk minulých let.

Vzhledem k tomu, že společnost vykázala ztrátu se tichý společník rozhodl, že ze společnosti vystoupí.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Příklad 17 - Zvýšení základního kapitálu dodatečným vkladem společníků

Společnost Výpočet, s.r.o. rozhodla navýšit základní kapitál o 800 000 Kč, peněžitým vkladem společníků na účet. Vklady budou placeny následovně:

Pan XA vloží 600 000 Kč, pan YB 200 000 Kč. Před podáním návrhu na zápis do obchodního rejstříku splatí každý společník polovinu svého vkladu, další polovinu do 3 měsíců po zápisu zvýšení základního kapitálu do obchodního rejstříku.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis, pro pohledávky za společníky použijte analytické členění účtů.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Příklad 18 – Zvýšení základního kapitálu z vlastních zdrojů

Společnost Obchodník, s.r.o. vykázala v běžném účetním období zisk v hodnotě 900 000 Kč. Valná hromada se rozhodla rozdělit zisk následovně:

- 5% přidělit do zákonného rezervního fondu,
- 50 % navýšit základní kapitál,
- 45 % do nerozděleného zisku minulých let.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Příklad 19 – Snížení základního kapitálu při odchodu společníka

Společnost s ručením omezeným má tři společníky, základní kapitál zapsaný v obchodním rejstříku činí 600 000 Kč, vklad každého ze společníků 200 000 Kč. Stav nerozdělené zisku je 240 000 Kč. Jeden ze společníků se rozhodl odejít, jeho vklad mu bude vyplacen a společnost sníží základní kapitál.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Příklad 20 – Rozdělení výsledku hospodaření ve schvalovacím řízení - zisku

Valná hromada společnosti s ručením omezeným rozhodla o rozdělení disponibilního zisku ve výši 500 000 Kč takto:

- příděl zákonnému rezervnímu fondu 5%,
- příděl statutárnímu sociálnímu fondu 15 %,
- podíly na zisku společníkům 50 %,
- zbytek nechat nerozdělený.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Příklad 21 – Rozdělení výsledku hospodaření ve schvalovacím řízení - ztráty

Společnost s ručením omezeným má základní kapitál v hodnotě 400 000 tis. Kč, rezervní fond v hodnotě 50 000 tis. Kč, Nerozdělený zisk minulých let 300 000 Kč. Na konci běžného účetního období dosáhla ztráty v hodnotě 600 000 Kč.

Valná hromada rozhodla o úhradě ztráty z disponibilních zdrojů a neuhrazenou část ztráty převést do příštích let.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Rozhodněte, zda je potřeba společnost kapitálově posílit.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

2.3.3.3 Účtování vybraných operací

6. Vklady v cizí měně

411-Základní kapitál		353-Pohledávky za upsaný vlastní kapitál		221-Bankovní účty	
	1.	1.	2.	2.	
4xx-Kapitálové účty				365-Ostatní závazky ke společníkům	
	4.	3.			3.
5.		4.	5.		

1. Úpis vkladu v Kč.
2. Připsaná úhrada v cizí měně přepočtená na Kč.
3. Přeplatek vkladu – vrací se společníkovi.
4. Přeplatek vkladu – zůstává ve společnosti.
5. Nedoplatek vkladu – uhrazen z vlastních zdrojů.

7. Půjčky společníků

221-Bankovní účty		479-Ostatní dlouhodobé závazky 365-Ostatní závazky ke společníkům		562-Úroky	
1.	3.		1.	2.	
		3.	2.		

1. Poskytnutí půjčky.
2. Zúčtování úroku.
3. Splacení půjčky a úroku.

8. Kapitalizace závazků

419-Změny ZK 413-Ostatní kapitálové fondy		353-Pohledávky za upsaný vlastní kapitál		479-Ostatní dlouhodobé závazky 365-Ostatní závazky ke společníkům	
	1.	1.	2.	2.	PS

1. Upsání vkladu.
2. Započtení závazku

9. Vklad tichého společníka

479-Ostatní dlouhodobé závazky	0xx-Dlouhodobý majetek 2xx-Finanční účty 1xx-Zásoby
1.	1.

1. Vklad tichého společníka.

10. Podíl tichého společníka na zisku

342-Ostatní přímé daně	364-Závazky ke společníkům při rozdělování zisku	431-Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení
2.	2. 1. 3. 4.	1. zisk
221-Bankovní účty		479-Ostatní dlouhodobé závazky
3.		4.

1. Přiznání podílu na zisku tichému společníkovi.
2. Srážková daň.
3. Výplata podílu na zisku.
4. Zvýšení vkladu o podíl na zisku.

11. Podíl tichého společníka na ztrátě

431-Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení		354-Pohledávky za společníky při úhradě ztráty		479-Ostatní dlouhodobé závazky	
ztráta	1.	1.	2.	2.	

1. Předpis ztráty k úhradě.
2. Snížení vkladu o podíl na ztrátě.

12. Vrácení vkladu tichému společníkovi

0xx-Dlouhodobý majetek 2xx-Finanční účty 1xx-Zásoby		479-Ostatní dlouhodobé závazky	
	1.	1.	Zůstatek vkladu

1. Vrácení vkladu tichému společníkovi.

13. Zvýšení ZK dodatečnými vklady

419-Změny ZK		353-Pohledávky za upsaný VK		0xx-Dlouhodobý majetek 1xx-Zásoby 2xx-Finanční účty	
	1.	1.	2.	2.	
3.		411-Základní kapitál			3.

1. Úpis nových vkladů.
2. Splácení vkladů.
3. Zápis zvýšení ZK do obchodního rejstříku.

14. Zvýšení ZK z vlastních zdrojů

411-Základní kapitál		419-Změny ZK		42x-Fondy ze zisku 428-Nerozdělený zisk minulých let 431-VH ve schvalovacím. řízení
<hr/>		<hr/>		<hr/>
	2.	2.	1.	1.

1. Zvýšení základního kapitálu z vlastních zdrojů.
2. Zápis zvýšení do obchodního rejstříku.

15. Snížení základního kapitálu – úhrada ztráty minulých období

429-Neuhrazená ztráta minulých let		411-Základní kapitál	
<hr/>		<hr/>	
ztráta	1.	1.	PS

1. Zápis snížení ZK do obchodního rejstříku.

16. Snížení ZK z důvodů snížení počtu podílů

342-Ostatní přímé daně		365-Ostatní závazky ke společníkům		252-Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly	
	2.	2.	1.	1.	
0xx-Dlouhodobý majetek					
221-Bankovní účty					
	3.	3.			
5xx-Náklady					
6xx-Výnosy					
4.	5.	5.	4.		
		411-Základní kapitál			
		6.			6.
		4xx-Kapitálové účty			
		8.	7.	7.	8.

1. Nárok na vypořádací podíl.
2. Předpis srážkové daně.
3. Výplata vypořádacího podílu.
4. Nepeněžní úhrada > vypořádací podíl.
5. Nepeněžní úhrada < vypořádací podíl.
6. Snížení ZK o nominální hodnotu zrušeného podílu.
7. Nominální hodnota podílu > vypořádací podíl.
8. Nominální hodnota podílu < vypořádací podíl.

2.3.4 Akciová společnost

Zdroj: §§ 154 - 220 Obchodního zákoníku

Akciovou společností je společnost, jejíž základní kapitál je rozvržen na **určitý počet akcií** o určité jmenovité hodnotě. Společnost odpovídá za porušení svých závazků celým svým majetkem. **Akcionář** za závazky společnosti **neručí**. Firma společnosti musí obsahovat označení "akciová společnost" nebo zkratku "akc. spol." nebo zkratku "a.s.".

Otázky

1. Charakterizujte akciovou společnost: (§ 154 OZ)
 - a) založení a vznik společnosti, (§ 162 OZ)
 - b) základní kapitál, (§ 162 OZ)
 - c) akcie, (§ 155 OZ)
 - d) jmenovitá hodnota akcie, (§ 157 OZ)
 - e) emisní kurz akcie, (§ 163a OZ)
 - f) vyměnitelné a prioritní dluhopisy, (§ 160 OZ)
 - g) podíly na zisku, (§ 178 OZ)
 - h) zvýšení základního kapitálu, (§ 202 OZ)
 - i) zvýšení základního kapitálu upsáním nových akcií, (§ 203 OZ)
 - i. podmíněné zvýšení základního kapitálu, (§ 207 OZ)
 - ii. zvýšení základního kapitálu z vlastních zdrojů společnosti, (§ 208 OZ, 209 OZ)
 - iii. kombinované zvýšení základního kapitálu, (§ 209a OZ)
 - j) snížení základního kapitálu, (§ 211 OZ, § 213 OZ)
 - i. postupy při snížení základního kapitálu. (§ 213 a - d OZ)
2. Účtování v akciové společnosti:
 - a) zahajovací rozvaha,
 - b) zvýšení základního kapitálu vydáním nových akcií,
 - c) prodej akcií zaměstnancům,
 - d) kapitalizace závazku,
 - e) zvýšení kapitálu z vlastních zdrojů,
 - f) podmíněné zvýšení ZK – výměna dluhopisů za akcie,
 - g) kombinované zvýšení základního kapitálu,
 - h) úhrada ztráty minulých let,
 - i) nabývání vlastních akcií a.s. - výkup akcií za nominální cenu,
 - j) výkup akcií za nominální cenu (zrušení akcií nesmí předcházet dni zápisu nové výše ZK do OR),
 - k) výkup akcií za jinou cenu než je nominální hodnota,
 - l) prohlášení části akcií za neplatné,
 - m) upuštění od vydání akcií,
 - n) přiznání dividend,
 - o) tvorba zákonného rezervního fondu,
 - p) přiznání a výplata dividend.

2.3.4.1 Řešení

Akciová společnost

- Akciovou společností je společnost, jejíž základní kapitál je rozvržen na určitý počet akcií o určité jmenovité hodnotě.
- Společnost odpovídá za porušení svých závazků celým svým majetkem.
- Akcionář neručí za závazky společnosti.
- Firma společnosti musí obsahovat označení "akciová společnost" nebo zkratku "akc. spol." nebo zkratku "a.s.".

Akcie

- Akcie je cenným papírem, s nímž jsou spojena práva akcionáře jako společníka podílet se podle OZ a stanov společnosti na jejím řízení, zisku a na likvidačním zůstatku při zániku společnosti.
- Akcie mohou být vydány v souladu se zvláštním zákonem v listinné podobě (dále jen "listinné akcie") nebo v zaknihované podobě (dále jen "zaknihované akcie").
- Akcie může znít na jméno nebo na majitele.
- Zaměstnanci společnosti mohou nabývat akcie společnosti za zvýhodněných podmínek, nemusí splatit celý emisní kurs akcií nebo celou cenu, za něž je společnost pro zaměstnance nakoupila, pokud bude rozdíl pokryt z vlastních zdrojů společnosti. Souhrn částí emisního kursu nebo kupních cen všech akcií, jež nepodléhají splacení zaměstnanci, nesmí překročit 5 % základního kapitálu v době, kdy se o upsání akcií zaměstnanci nebo jejich prodeji zaměstnancům rozhoduje.
- Stanovy mohou určit vydání druhu akcií, s nimiž jsou spojena přednostní práva týkající se dividendy nebo podílu na likvidačním zůstatku (prioritní akcie), jestliže souhrn jejich jmenovitých hodnot nepřekročí polovinu základního kapitálu.
- Vydání akcií, s nimiž je spojeno právo na určitý úrok nezávisle na hospodářských výsledcích společnosti, není dovoleno.
- Společnost může vydat dluhopisy, s nimiž je spojeno právo na jejich výměnu za akcie společnosti (dále jen "vyměnitelné dluhopisy") nebo přednostní právo na upisování akcií (dále jen "prioritní dluhopisy"), pokud současně rozhodne o podmíněném zvýšení základního kapitálu.
- Společnost nesmí upisovat vlastní akcie.
- Emisní kurs akcie je částka, za niž společnost vydává akcie. Emisní kurs nesmí být nižší než její jmenovitá hodnota.
- Pokud je emisní kurs akcií vyšší než jmenovitá hodnota akcií, tvoří rozdíl mezi emisním kursem a jmenovitou hodnotou akcií emisní ážio.
- Pokud částka placená na splacení emisního kursu akcií nebo hodnota splaceného nepeněžitěho vkladu je nižší než emisní kurs, započte se plnění nejprve na emisní ážio. Pokud částka placená na splacení emisního kursu nebo hodnota splaceného nepeněžitěho vkladu nepostačuje na splacení splatné části jmenovité hodnoty všech upsaných akcií, započítává se postupně na splacení splatné části jmenovitých hodnot jednotlivých akcií, pokud nebude v souladu se stanovami dohodnuto něco jiného.
- Rozdíl mezi hodnotou nepeněžitěho vkladu a jmenovitou hodnotou akcií, které mají být vydány akcionáři jako protiplnění, se považuje za emisní ážio, nebo je tento rozdíl

nebo jeho část společnost povinna vyplatit upisovateli anebo že jde o tvorbu rezervního fondu.

Založení a vznik společnosti

- Společnost může být založena jedním zakladatelem, je-li zakladatel právnickou osobou, jinak dvěma nebo více zakladateli.
- Základní kapitál společnosti založené s veřejnou nabídkou akcií musí činit alespoň 20 000 000 Kč, Základní kapitál společnosti založené bez veřejné nabídky akcií musí činit alespoň 2 000 000 Kč.
- Rejstříkový soud povolí zápis společnosti do obchodního rejstříku, je-li prokázáno, že :
 - upisovatelé upsali celou výši základního kapitálu, splatili případné emisní ážio a alespoň 30 % jmenovité hodnoty všech akcií, jejichž emisní kurs je splácen peněžitými vklady, a zcela splatili nepeněžité vklady.

Podíly na zisku

- Akcionář má právo na podíl na zisku společnosti (dividendu), který valná hromada podle hospodářského výsledku schválila k rozdělení.
- Podíl se určuje poměrem jmenovité hodnoty jeho akcií k jmenovité hodnotě akcií všech akcionářů. Společnost nesmí vyplácet zálohy na podíly na zisku.
- Společnost není oprávněna rozdělit zisk nebo jiné vlastní zdroje mezi akcionáře, je-li vlastní kapitál zjištěný z řádné nebo mimořádné účetní závěrky nebo by v důsledku rozdělení zisku byl nižší než základní kapitál společnosti, zvýšený o
 - upsanou jmenovitou hodnotu akcií, pokud byly upsány akcie společnosti na zvýšení základního kapitálu a zvýšený základní kapitál nebyl ke dni sestavení řádné nebo mimořádné účetní závěrky zapsán v obchodním rejstříku,
 - tu část rezervního fondu nebo ty rezervní fondy, které podle zákona a stanov nesmí společnost použít k plnění akcionářům.
- Podíl členů představenstva a členů dozorčí rady na zisku (tantiému) může stanovit valná hromada ze zisku schváleného k rozdělení.
- Nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak, mohou se zaměstnanci společnosti ve shodě se stanovami podílet na rozdělení zisku.
- Částka určená k vyplacení jako podíl na zisku společnosti nesmí být vyšší, než je hospodářský výsledek účetního období vykázaný v účetní závěrce snížený o povinný příděl do rezervního fondu neuhrazené ztráty minulých let a zvýšený o nerozdělený zisk minulých let a fondy vytvořené ze zisku, které společnost může použít dle svého volného uvážení.
- Dividendu přijatou v dobré víře není příjemce povinen vrátit.
- Po zrušení společnosti s likvidací má akcionář právo na podíl na likvidačním zůstatku.

Orgány společnosti

- Nejvyšším orgánem společnosti je valná hromada.
- Akcionář se zúčastňuje valné hromady osobně anebo v zastoupení na základě písemné plné moci.

- Představenstvo je statutárním orgánem, jenž řídí činnost společnosti a jedná jejím jménem.
- Dozorčí rada dohlíží na výkon působnosti představenstva a uskutečňování podnikatelské činnosti společnosti.

Změny ZK

Zvýšení ZK

- **Upsáním nových akcií** – je přípustné, jestliže akcionáři zcela splatili emisní kurz dříve upsaných akcií (neplatí to, pokud se zvyšuje základní kapitál upisováním akcií a jejich emisní kurz se splácí pouze nepeněžitými vklady)
- **Podmíněné zvýšení ZK** – v souvislosti s vydáním dluhopisů vyměnitelných za akcie, částka nesmí přesáhnout polovinu ZK.
- **Z vlastních zdrojů společnosti** – po schválení účetní závěrky z čistého zisku, nebo z jiných zdrojů (nelze použít rezervního fondu ani jiných účelových zdrojů). Zvýšení ZK se provede buď vydáním nových akcií nebo zvýšením jmenovité hodnoty dosavadních akcií.
- **Kombinované zvýšení ZK.**

Snížení ZK

- Zrušením vlastních akcií nebo zatímních listů.
- Snížení jmenovité hodnoty akcií a zatímních listů – snižuje se poměrně u všech akcií společnosti.
- Vzetím akcií z oběhu na základě (losování nebo na základě návrhu).
- Upuštění od vydání akcií.

Tvorba zákonného rezervního fondu v a.s.

Společnost je povinna vytvořit rezervní fond z čistého zisku vykázaného v řádné účetní závěrce za rok, v němž poprvé čistý zisk vytvoří, a to ve výši nejméně 20 % z čistého zisku, avšak ne více než 10 % z hodnoty základního kapitálu.

Tento fond se ročně doplňuje o částku určenou stanovami, nejméně však 5 % z čistého zisku, až do dosažení výše rezervního fondu určené ve stanovách, nejméně však do výše 20 % základního kapitálu. To neplatí, jestliže rezervní fond již vytvořila příplatky nad emisní kurs akcií. Takto vytvořený rezervní fond do výše 20 % základního kapitálu lze použít pouze k úhradě ztráty.

2.3.4.2 Příklady

Příklad 22 – Vznik akciové společnosti

K 1.5.200x byla do obchodního rejstříku zapsána akciová společnost, NXX, a.s. Zapsaný základní kapitál činil 8 700 000 Kč. Ke dni zápisu byly akcie uhrazeny peněžitým vkladem v hodnotě 4 500 000 Kč a movitým majetkem v hodnotě 2 000 000 Kč.

Úkol: Sestavte zahajovací rozvahu.

Zahajovací rozvaha společnosti NXX, a.s. k 1.5.200x v tis. Kč

Aktiva		Pasiva	
Aktiva celkem		Pasiva celkem	

Příklad 23 – Zvýšení základního kapitálu vydáním nových akcií

Akciová společnost NOPA, a.s. se rozhodla navýšit základní kapitál z 1 600 000 Kč na 3 000 000 Kč, vydáním nových akcií. Úpis akcií proběhl 6.4. běžného roku. Byly vydány akcie o nominální hodnotě 1 000 Kč, a to:

- 1000 akcií na majitele v celkové hodnotě 1 000 000 Kč,
- 400 akcií na jméno v celkové hodnotě 400 000 Kč.

Akcie na majitele byly upisovány v nominální hodnotě zvýšené o emisní kurz ve výši 15 % nominální hodnoty. Akcie na jméno byly prodány zaměstnancům za cenu 700 Kč za akcii. Rozdíl mezi nominální hodnotou a částkou, za kterou byly akcie prodány zaměstnancům bude uhrazen z emisního ážia.

Splácení upsaných akcií bylo následující:

- u akcií na majitele splatí majitel polovinu nominální hodnoty + celé emisní ážio při úpisu, zbytek do tří měsíců,
- u akcií na jméno celou částku do 30 dnů po úpisu.

Zápis o změně výše základního kapitálu byl proveden v obchodním rejstříku 15.5. běžného roku.

Úkol: Doplněte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
1.				

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Příklad 24 – Zvýšení základního kapitálu výměnou dluhopisů za akcie

Akciová společnost rozhodla o navýšení základního kapitálu výměnou dluhopisů za akcie. Emitovala dluhopisy (krátkodobé) v hodnotě 4 000 000 Kč, které všechny prodala a peníze byly připsány na běžný účet. Ve stanovené lhůtě byly dluhopisy vyměněny za akcie, bylo vydáno 400 akcií ve jmenovité hodnotě 10 000 Kč, zvýšení bylo zapsáno do obchodního rejstříku.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Příklad 25 – Kapitalizace závazku

Valná hromada akciové společnosti se rozhodla navýšit základní kapitál o částku 2 000 000 Kč. Toto navýšení provede zápočtem dlouhodobého závazku za obchodní společností XA, s.r.o., vzniklého z titulu půjčky společnosti XA, s.r.o. akciové společnosti.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Příklad 26 – Zvýšení základního kapitálu z vlastních zdrojů

Akciová společnost rozhodla o zvýšení základního kapitálu o 1 200 000 Kč. Počáteční stav účtu 431-Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení je 620 000 Kč, počáteční stav účtu 428 – Nerozdělený zisk minulých je 870 000 Kč. Na zvýšení základního kapitálu byl použit Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení po povinném přidělu do rezervního fondu, zbytek byl navýšen z nerozděleného zisku minulých let.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Příklad 27 – Snížení základního kapitálu stažením akcií z oběhu

Akciová společnost se základním kapitálem v hodnotě 20 000 000 Kč se rozhodla snížit základní kapitál o 6 000 000 Kč, stažením 6 000 ks akcií ve jmenovité hodnotě 1 000 Kč za akcii. Akciová společnost vykupuje akcie za jmenovitou hodnotu.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Příklad 28 – Snížení základního kapitálu stažením akcií z oběhu (cena nižší než nominální hodnota)

Akciová společnost se základním kapitálem v hodnotě 20 000 000 Kč se rozhodla snížit základní kapitál o 5 000 000 Kč, stažením 5 000 ks akcií ve jmenovité hodnotě 1 000 Kč za akcii. Akciová společnost vykupuje akcie v hodnotě 750 Kč za akcii.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Příklad 29 – Snížení základního kapitálu stažením akcií z oběhu (cena vyšší než nominální hodnota)

Akciová společnost se základním kapitálem v hodnotě 20 000 000 Kč se rozhodla snížit základní kapitál o 5 000 000 Kč, stažením 5 000 ks akcií ve jmenovité hodnotě 1 000 Kč za akcii. Akciová společnost vykupuje akcie v hodnotě 1050 Kč za akcii.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Příklad 30 – Snížení základního kapitálu stažením akcií z oběhu

Akciová společnost se základním kapitálem v hodnotě 20 000 000 Kč se rozhodla snížit základní kapitál o 5 000 000 Kč, stažením 5 000 ks akcií ve jmenovité hodnotě 1 000 Kč za akcii. Akciová společnost vykupuje akcie v hodnotě 750 Kč za akcii, vykoupeno bylo pouze 4 000 akcií, akcie, které nebyly předloženy k výkupu, byly prohlášeny za neplatné.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Příklad 31 – Snížení základního kapitálu upuštěním od vydání akcií

Akciová společnost navýšila základní kapitál o 1 000 000 Kč úpisem nových akcií. Celý úpis akcií získala společnost XX, s.r.o., která získala zatímní listy a uhradila 600 000 Kč, zvýšení bylo zapsáno do obchodního rejstříku. Společnost XX, s.r.o. se dostala do finančních problémů a neuhradila zbytek závazku. Akciová společnost rozhodla o snížení základního kapitálu upuštěním od vydání akcií. Společnost XX, s.r.o. vrátila zatímní listy v hodnotě 400 000 Kč a získala akcie v hodnotě 600 000 Kč. Snížení bylo zapsáno do obchodního rejstříku.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Příklad 32 - Rozdělování zisku

Akciová společnost vykazuje tyto zůstatky na vybraných účtech:

Účet	Kč
411 – Základní kapitál	8 000 000
419 – Změny základního kapitálu	1 000 000
421- Zákonný rezervní fond	800 000
427 – Sociální fond	200 000
429 – Neuhrazená ztráta minulých let	400 000
431 – Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	1 000 000

Valná hromada rozhodla o rozdělení **Výsledku hospodaření ve schvalovacím řízení** takto:

Příděl zákonnému rezervnímu fondu	50 000
Úhrada ztráty minulých let	400 000
Příděl sociálnímu fondu	50 000
Přiznané dividendy	300 000
Nerozdělený zisk minulých let	200 000
Rozdělený zisk celkem	1 000 000

Úkol: Rozhodněte, zda jsou splněny podmínky pro rozdělení zisku.

Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

2.3.4.3 Účtování vybraných operací

17. Účtování zvýšení základního kapitálu a.s. vydáním nových akcií

419-Změny ZK		353-Pohledávky za upsaný VK		0xx-Dlouhodobý majetek 1xx-Zásoby 2xx-Finanční účty	
	1.	1.	2.	2.	
		412-Emisní ážio			
			1.		
		411-Základní kapitál			
	3.	3.			

1. Úpis nových vkladů s emisním áziem.
2. Splacení vkladů.
3. Zápis zvýšení základního kapitálu do obchodního rejstříku.

18. Prodej akcií zaměstnancům

419-Změny ZK		353-Pohledávky za upsaný VK		221-Bankovní účty	
	1.	1.	2.	2.	
		412-Emisní ážio			
		421-Zákonný rezervní fond			
		428-Nerozdělený zisk minulých let			
		1.			
		411-Základní kapitál			
	3.		3.		

1. Úpis vkladů zaměstnanců s emisním disáziem.
2. Splacení vkladů.
3. Zápis zvýšení základního kapitálu do obchodního rejstříku.

19. Kapitalizace závazků

419-Změny ZK		353-Pohledávky za upsaný VK		4xx-Dlouhodobé závazky 3xx-Krátkodobé závazky	
	1.	1.	2.	2.	PS

1. Úpis vkladu věřitelem.
2. Dohoda o započtení.

20. Zvýšení kapitálu z vlastních zdrojů

411-Základní kapitál		419-Změny ZK		42x-Fondy ze zisku 428-Nerozdělený zisk minulých let 431-VH-ve schvalovacím řízení	
	2.	2.	1.	1.	

1. Zvýšení základního kapitálu z vlastních zdrojů.
2. Zápis zvýšení základního kapitálu do obchodního rejstříku.

21. Podmíněné zvýšení ZK – výměna dluhopisů za akcie

241-Emitované krátkodobé dluhopisy 473-Emitované dluhopisy		375-Pohledávky z emitovaných dluhopisů		221-Bankovní účty	
	1.	1.	2.	2.	
5.		353-Pohledávky za upsaný FK			
419-Změny ZK			5.		411-Základní kapitál
	3.	3.			4.
4.					

1. Emise dluhopisů.
2. Prodej dluhopisů.
3. Zvýšení základního kapitálu v rozsahu uplatněného práva.
4. Zápis zvýšení základního kapitálu do obchodního rejstříku.
5. Výměna dluhopisů za akcie.

22. Kombinované zvýšení základního kapitálu

419-Změny ZK		353-Pohledávky za upsaný VK		0xx-Dlouhodobý majetek 1xx-Zásoby 2xx-Finanční účty	
	1.	1.	2.	2.	
					42x-Fondy ze zisku 431-VH ve schval.řízení
			3.	3.	
		<u>411-Základní kapitál</u>			
4.			4.		

1. Emise nových akcií.
2. Splacení vklady investorů.
3. Splacení z vlastních zdrojů.
4. Zápis zvýšení základního kapitálu do obchodního rejstříku.

23. Úhrada ztráty minulých let

429-Neuhrazena ztráta minulých let		411-Základní kapitál	
ztráta	1.	1.	PS

1. Zápis snížení základního kapitálu do obchodního rejstříku.

24. Nabývání vlastních akcií a.s. - výkup akcií za nominální cenu

221-Bankovní účty		252-Vlastní akcie		411-Základní kapitál	
	1.	1.	2.	2.	

1. Výkup akcií.
2. Likvidace akcií (zápis do obchodního rejstříku).

25. Výkup akcií za nominální cenu (zrušení akcií nesmí předcházet dni zápisu nové výše ZK do OR)

221-Bankovní účty		252-Vlastní akcie		419-Změny ZK	
	1.	1.	3.	3.	
		411-Základní kapitál			
		2.			2.

1. Výkup akcií.
2. Zápis do obchodního rejstříku.
3. Likvidace akcií.

26. Výkup akcií za jinou cenu než je nominální hodnota

252-Vlastní akcie		419-Změny ZK		411-Základní kapitál	
Vykoupené akcie	1.	1.	3.	3.	
	2.	2.			
		428-Nerozdělený zisk minulých let		429-Neuhrazená ztráta minulých let	
			2.	1.	

1. Výkup akcií – výkupní cena akcií > snížení ZK.
2. Výkup akcií – výkupní cena < snížení ZK.
3. Zápis do obchodního rejstříku.

27. Prohlášení části akcií za neplatné

221-Bankovní účty		365-Ostatní závazky ke společníkům		419-Změny ZK	
	3.	3.	1.	1.	
		411-Základní kapitál			
		2.			2.

1. Prohlášení předložených akcií za neplatné.
2. Zápis do obchodního rejstříku.
3. Úhrada závazku.

28. Upuštění od vydání akcií

353-Pohledávky za upsaný vlastní kapitál		411-Základní kapitál	
PS	1.	1.	PS

1. Snížení základního kapitálu upuštěním od vydání akcií

29. Přiznání dividend

342-Ostatní přímé daně		364-Závazky ke společníkům		431-Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	
	2.	2.	1.	1.	zisk

1. Přiznání dividend.
2. Srážková daň.

3 ÚČETNÍ UZÁVĚRKA A ZÁVĚRKA

Cíl kapitoly

Studenti se seznámí s činnostmi souvisejícími s účetní uzávěrkou a sestavováním účetních výkazů v rámci účetní závěrky.

3.1 Účetní uzávěrka

Otázky:

1. Charakterizujte uzávěrkové operace v obchodních společnostech:
 - a) inventarizace majetku a závazků, (ČÚS 007, Inventarizační rozdíly a ztráty v rámci norem přirozených úbytků)
 - b) závěrečné operace u zásob, (ČÚS 015, Zásoby)
 - c) odpis pohledávek, (ČÚS 017, Zúčtovací vztahy, Zákon 593/1992 Sb. o rezervách, pro zjištění základu daně z příjmu)
 - d) tvorba a zúčtování opravných položek, (ČÚP 005, Opravné položky)
 - e) časové rozlišení nákladů a výnosů, (ČÚS 017, Zúčtovací vztahy)
 - f) zaúčtování kurzových rozdílů, (ČÚS 006, Kurzové rozdíly)
 - g) tvorba a čerpání rezerv, (ČÚS 004, Rezervy)
 - h) zaúčtování dohadných položek, (ČÚS 017, Zúčtovací vztahy)
 - i) sestavení daňového přiznání, zaúčtování splatné daně ze zisku, (Zákon 586/1992 Sb. o dani z příjmů)
 - j) výpočet a zaúčtování odložené daně ze zisku, (ČÚS 003, Odložená daň)
 - k) uzavření účetních knih. (ČÚS 002, Otevírání a uzavírání účetních knih).

3.1.1.1 Řešení

Inventarizace majetku a závazků

Cíl inventarizace:

- Kontrola věcné správnosti účetnictví.
- Kontrola reálnosti ocenění majetku.

Postup:

- Zjištění skutečného stavu majetku a závazků.
- Porovnání zjištěného stavu se stavem účetním.
- Vyčíslení inventarizačních rozdílů.
- Průčtování a vypořádání inventarizačních rozdílů.

Inventura:

- Fyzická.
- Dokladová.

Inventarizační rozdílů:

- Přirozené úbytky zásob – do spotřeby (skupina 50), změna stavu zásob (skupina 61).
- Manka a škody v provozní oblasti 549.
- Škody (živelné katastrofy) 582.
- Schode pokladní hotovosti a cenin 569.
- Chybějící cenné papíry – analytický účet „cenné papíry v umořovacím řízení“.
- Přebytky zásob – chybné účtování – ve prospěch nákladů.
- Přebytky zásob – provozní výnosy – 648, nebo změna stavu – skupina 61.
- Přebytky pokladní hotovosti a cenin 668.
- Přebytky dlouhodobého majetku odepisovaného 02x/08x.
- Přebytky dlouhodobého majetku neodepisovaného 03x/413.
- Neexistující, promlčené, nebo k odpisu povolené pohledávky 546.
- Neexistující, promlčené, zaniklé závazky 648.
- Rozdíl z ocenění majetku – účetní hodnota majetku je vyšší než skutečná – opravné položky.
- Přecenění krátkodobého finančního majetku -564, 664.
- Přecenění ekvivalencí 414.

Závěrečné operace u zásob

- Průčtování zásob na cestě - 119/111, 119/501, 139/131, 139/504.

- Proúčtování nevyfakturovaných dodávek -389.
- Porovnat výsledek inventury se skutečným stavem.
- Proúčtovat inventarizační rozdíly.
- Proúčtovat konečný stav zásob na skladě při způsobu evidence B – převést počáteční stav do spotřeby (501/112, 504/132) a konečný stav na účet zásob (112/501, 132/504), nebo změnou stavu zásob (61x/12x, 12x/61x).
- Posouzení účetní hodnoty zásob na skladě a porovnat s tržní hodnotou.

Odpis pohledávek

Daňově neúčinný odpis – provede účetní jednotka na základě vlastního rozhodnutí, **Daňově účinný odpis** – v souladu se zákonem o dani z příjmu. **Jednorázový odpis** – 100 %, pohledávky za dlužníkem:

- U něhož soud zamítl návrh na prohlášení konkurzu nebo zrušil konkurz pro nedostatek majetku.
- Který je v konkurzním a vyrovnávacím řízení na základě konkurzního a vyrovnávacího řízení.
- Který zemřel a pohledávky nemohla být vymáhána na dědicích,
- Který byl právnickou osobou, zanikl bez právního nástupce a věřitel nebyl s původním dlužníkem ekonomicky nebo personálně spojenou osobu.
- Na jehož majetek, ke kterému se pohledávky váže, je uplatňovaná veřejná dražba, na základě výsledků dražby.
- Jehož majetek, ke kterému se pohledávka váže, je postižen exekucí, na základě výsledků této exekuce.

Postupný odpis pohledávek:

20 % z hodnoty pohledávky, u nichž termín splatnosti nastal do konce roku 2004.

Tvorba a rozpouštění opravných položek

Tvoří se, pokud skutečná cena je nižší než účetní hodnota a toto snížení není trvalé.

Opravné položky se tvoří k:

- Dlouhodobému majetku – skupina 09.
- Zásobám – skupina 19.
- Cenným papírů – skupina 29.
- Pohledávkám – skupina 39.

Opravné položky daňově účinné – 558

Nepomlčené pohledávky po lhůtě splatnosti, pokud od konce sjednané lhůty splatnosti neuplynulo více než:

- 6 měsíců – 20 %,
- 12 měsíců – 33 %,
- 18 měsíců – 50 %,

- 24 měsíců - 66 %,
- 30 měsíců – 80 %,
- 36 měsíců – 100 %.

Daňově neúčinné – 559, 579, 589.

Časové rozlišení nákladů a výnosů

- Akruální princip

Časové rozlišení aktiv

- Náklady příštích období, 381, rozdíl mezi výdaji a náklady.
- Příjmy příštích období, 385., rozdíl mezi výnosy a příjmy.
- Komplexní náklady příštích období, 382, náklady běžného období se váží k příštím období.

Časové rozlišení pasiv

- Výnosy příštích období, 384, rozdíl mezi příjmy a výnosy.
- Výdaje příštích období, 383, rozdíl mezi náklady a výdaji.

Kursově rozdíly

- Položky majetku a závazků v cizí měně se přepočítají aktuálním kursem České národní banky.
- Účtování výsledkově – 563, 663.
- Majetkové cenné papíry – součást ocenění reálnou hodnotu nebo ekvivalencí, 414.

Tvorba a čerpání rezerv

Rezervy se tvoří na výdaje a rizika v budoucnosti.

- Rezervy zákonné – daňově účinné - na opravu dlouhodobého majetku, 552/451.
- Rezervy účetní – 554, 574, 584/459 – podle uvážení účetní jednotky.

Dohadné položky

- Aktivní – 388 – dosud nepotvrzené pohledávky.
- Pasivní – 389 – nepotvrzené závazky, nedodané faktury.

Výpočet a zaúčtování splatné daně z příjmů

Výnosy

- Náklady

Hrubý účetní výsledek hospodaření

+ Náklady daňově neúčinné

- Výnosy daňově neúčinné

Daňový základ před úpravou

+/-Úpravy

Daňový základ po úpravách

Daň

- Slevy na dani

Splatná daň z příjmů

Disponibilní zisk = Hrubý účetní výsledek hospodaření – splatná daň

Splatná daň 591, 593/341

Náklady, které nejsou podle zákona o daních z příjmu uznány jako výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů

Účet	Daňově neuznatelný náklad
512 – Cestovné	Cestovné nad limit
513 – Náklady na reprezentaci	V plné výši
543 - Dary	Na limit stanovený zákonem o dani z příjmu, na účel, který nebyl jmenován
546 – Odpis pohledávky	Pohledávky odepsané nad rámec zákona o dani z příjmu
549 – Manka a škody	Zničený, poškozený, nepojištěný majetek
551 - Odpisy	Rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy
559 – Tvorba a zúčtování opravných položek	Opravná položka k zásobám
563 – Kursové ztráty	V plné výši
569 – Manka a škody	Schodek v pokladně nepředepsaný k úhradě

Odložená daň z příjmu

Vzniká z dočasných rozdílů mezi účetními hodnotami a daňovými základnami aktiv a závazků.

Postup práce:

- Určit částky účetních hodnot a daňových základů pro každé aktivum a závazek.
- Vypočítat dočasný rozdíl odečtením daňového základu od zůstatkové hodnot.
- Vypočítat odložený daňový závazek a pohledávku – dočasný rozdíl vynásobit daňovou sazbou, platnou v období, kdy bude uplatněn závazek nebo nárokovaná pohledávka.
- Vypočítat čistý odložený závazek a pohledávku.
- Odečíst počáteční stav odloženého závazku nebo pohledávky. Rozdíl uznat ve výsledovce běžného období.
- Při změně sazby vypočítat vliv změny na počáteční zůstatek.

ÚH aktiv > DZ aktiv – odložený daňový závazek

ÚH aktiv < DZ aktiv – odložená daňová pohledávka

ÚH pasiv > DZ pasiv – odložená daňová pohledávky

ÚH pasiv < DZ pasiv – odložený daňový závazek

592, 594 /481 – závazek

481/592, 594 – pohledávka

Uzavírání účetních knih

Aktivní účty

PS	
+	-
KS	<i>Převod</i>

Pasivní účty

	PS
-	+
<i>Převod</i>	KS

5xx Nákladové účty

+	-
	<i>Převod</i>

6xx - Výnosové účty

-	+
<i>Převod</i>	

702

KS aktivních účtů		KS pasivních účtů	
<i>Ztráta</i>	<i>Zisk</i>	<i>Zisk</i>	<i>Ztráta</i>

710

Náklady	Výnosy
<i>Zisk</i>	<i>Ztráta</i>

3.1.1.2 Příklady

Příklad 33 – Inventarizace majetku a závazků

Účetní jednotka provedla inventuru s následujícími výsledky:

Číslo	Účet	Účetní stav (Kč)	Inventura (Kč)	Norma přirozených úbytků (Kč)	Rozdíl (Kč)	Účtovací předpis	
						MD	D
1.	022	900 000	830 000				
2.	031	1 200 000	1 260 000				
3.	032	400 000	200 000				
4.	112	200 000	210 000	10 000			
5.	123	450 000	400 000	20 000			
6.	132	280 000	260 000	20 000			
7.	211	65 000	64 500				
8.	062	45 000	500				

Doplňující údaje:

- Ve firmě byl zničen nedbalostí zaměstnance přístroj v pořizovací ceně 70 000 Kč, dosavadní oprávký 30 000 Kč. Škoda nebyla zaměstnanci předepsána k úhradě.
- Při inventuře nalezen dosud nezaevidovaný pozemek, ocenění znalcem na 60 000 Kč.
- Ve firmě byl odcizen obraz v hodnotě 200 000 Kč.
- Ve skladu materiálu byl zjištěn přebytek materiálu.
- Ve skladu hotových výrobků bylo zjištěno manko.
- Manko v prodejně v důsledku krádeží.
- Bylo zjištěno manko v pokladně, bylo předepsáno k úhradě pokladníkovi.
- Z podnikového trezoru byly odcizeny akcie.

Úkol: Sestavte účtovací předpis pro inventarizační rozdíly.

Příklad 34 – Závěrečné operace u zásob – způsob B účtování o zásobách

Počáteční stav účtu 112 Materiál na skladě je 200 000 Kč. V průběhu účetního období byl nakoupen materiál v pořizovací ceně 1 260 000 Kč, z toho bylo ve výrobě spotřebováno 860 000 Kč, materiál za 96 000 Kč byl prodán a materiál v hodnotě 5 000 byl zničen při manipulaci. Firma nemá stanovenou normu přirozeného úbytku zásob.

- Úkol:** Vypočítejte konečný stav materiálu na skladě.
Sestavte účtovací předpis pro zaúčtování uzávěrkových operací.
Vypočtete konečný stav účtu 501 – Spotřeba materiálu.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Konečný stav účtu 112 Materiál na skladě	
Konečný stav účtu 501 Spotřeba materiálu	

Příklad 35 – Odpis pohledávek

Počáteční stav pohledávky na účtu 311 – Odběratelé je 350 000 Kč. Na dlužníka byl prohlášen konkurz a věřitel přihlásil pohledávku ve stanovené lhůtě. Do dne přihlášení pohledávky nebyla vytvořena opravná položka k pohledávce a nebyl uplatněn odpis pohledávky. Po skončení konkurzu bylo věřiteli uhrazeno 50 % pohledávky.

- Úkol:** Sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Příklad 36 – Opravné položky k pohledávkám

Počáteční stav pohledávky na účtu 311 – Odběratelé je 350 000 Kč. K rozvahovému dni vzhledem prodloužení splatnosti byla vytvořena opravná položka ve výši 50 %, z toho 20% daňově uznatelná a 30% daňově neuznatelná. Po provedení inventarizace byla účetní opravná položka přehodnocena a snížena na 20% hodnoty pohledávky.

Úkol: Sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Příklad 37 – Inventarizace pohledávek

Účetní jednotka provedla inventarizaci pohledávek s následujícími výsledky:

Číslo	Účet	Počáteční stav	Operace
1.	311/X	450 000	Pohledávka za odběratelem X v konkurzním řízení, na základě výsledku konkurzu bylo uhrazeno 100 000, zbytek uhrazen nebude.
2.	311/Y	200 000	Pohledávky za odběratelem Y v konkurzním řízení, soud zamítl konkurz pro nedostatek majetku.
3.	335/Z	250 000	Pohledávky za bývalým zaměstnancem Z, který zemřel a neměl dědice.
4.	311/A	230 000	Pohledávka za odběratelem A, 12 měsíců po lhůtě splatnosti.
5.	311/B	420 000	Pohledávky za odběratelem B, 28 měsíců po lhůtě splatnosti.

Úkol: Zapište počáteční stavy na analytických účtech a zformulujte účtovací předpis k jednotlivým operacím.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Příklad 38 – Časové rozlišení nákladů a výnosů

K rozvahovému dni nebyly ve firmě zaúčtovány tyto operace:

Číslo	Doklad	Název operace	Kč	MD	D
Běžné účetní období					
1.	VBÚ	Přijaté nájemné za pronájem budovy na první pololetí příštího roku	250 000		
2.	VÚD	Pronájem stroje za běžné období, který bude uhrazen v únoru příštího roku	420 000		
3.	VBÚ	Úhrada předplatného za odborný časopis na příští rok	2 400		
4.	VÚD	Pojistné plnění pojistky za požár ve skladu materiálu v běžném období, které do rozvahového dne nebylo uskutečněno.	290 000		
5.	VÚD	Prozatím nepřipsané úroky z vkladu	10 000		
6.	VÚD	Náklady na vývoj nového výrobku, zúčtované v režijních nákladech, výrobek se začne vyrábět příští rok, rozpouštění nákladů je stanoveno na tři roky.	300 000		
Následující účetní období					

Číslo	Doklad	Název operace	Kč	MD	D

Úkol: Sestavte účtovací předpis k jednotlivým operacím běžného účetního období.
Zformulujte účetní operace a sestavte účtovací předpis v následujícím účetním období.

Příklad 39 – Kurzové rozdíly

Obchodní společnost má v účetnictví zůstatky na vybraných účtech v Kč i EUR, v průběhu roku používala pevný kurz 28 Kč/EUR.

Účet	EUR
221/1 Bankovní účty	15 000
211/1 Pokladna	6 000
311/1 Pohledávky	3 600
321/1 Závazky	4 800
251/1 Majetkové cenné papíry k obchodování	2 300
256/1 Dlužné cenné papíry držené do splatnosti	1 200
063/1 Ostatní cenné papíry a podíly	4 800

K rozvahovému dni přepočítala majetek a závazky aktuálním kurzem ČNB 28,3 Kč/EUR.

Úkol: Dopočítejte konečné stavy účtů a zaúčtujte kurzové rozdíly.

Účet	Hodnota/EUR	Účetní stav /Kč	Přepočtený stav/Kč	Kursový rozdíl	MD	D
221/1	15 000					
211/1	6 000					
311/1	3 600					
321/1	4 800					
251/1	2 300					
256/1	1 200					
063/1	4 800					

Příklad 40 – Účtování rezerv

K rozvahovému dni má účetní jednotka následující stav rezerv:

- Rezerva na opravu dlouhodobého majetku, celková hodnota rezervy 800 000 Kč, tvorba rezervy plánována na 4 roky, 200 000 Kč ročně, rezerva se začala tvořit v minulém roce.
- Rezerva na garanční opravy, počáteční stav rezervy 350 000, v důsledku provedených garančních oprav čerpání rezervy v hodnotě 240 000 Kč.

Úkol: Zapište počáteční stavy, zformulujte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D

Příklad 41 – Dohadné položky

Účetní jednotka zjistila při sestavování účetní závěrky následující skutečnosti:

- Nevyfakturované dodávky materiálu v hodnotě 230 000 Kč (firma účtuje způsobem A).
- Odhad výše škody za zboží ničené při přepravě, která bude uhrazena pojišťovnou 360 000 Kč.
- Závazek z titulu škody, která vznikla nekvalitní prací zaměstnanců, konečnou výši stanoví soud, odhad 130 000 Kč.

V následujícím účetním období došlo k následujícím operacím:

- Došla faktura za zboží, cena zboží bez DPH 230 000 Kč, DPH 19 % 43 700 Kč, cena celkem 273 700 Kč.
- Pojišťovna uhradila škodu ve výši 340 000 Kč.
- Soud stanovil náhradu škody ve výši 150 000 Kč.

Úkol: Zformulujte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
Běžné účetní období				

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
Následující účetní období				

Příklad 42 – Splatná daň z příjmu

K datu účetní uzávěrky byly na účet 710 – Účet zisků a ztrát převedeny následující konečné zůstatky:

710 - Účet zisků a ztrát

501	86 000	602	860 000
512	11 000	621	64 800
513	3 700	623	18 000
518	18 000	641	14 000
521	120 000	648	2 600
524	42 000	662	180 400
541	20 000		
549	2 600		
551	52 400		
559	4 700		
562	15 000		
568	600		
obrat	376 000	obrat	1 139 800

Doplňující údaje:

- Účet 512 se skládá ze dvou analytických účtů 512.1 Cestové v limitu (konečný stav 6 300) a 512.2 Cestovné nad limit (konečný stav 4 700).
- Daňové odpisy dlouhodobého majetku jsou 45 200.
- Sazba daně z příjmu je 20 %.

Úkol: Vypočítejte základ daně a splatnou daň, daň zaúčtujte.

Výpočet odložené daně

Rok	Účetní zůstatková cena	Daňová zůstatková cena	Rozdíl	Odložená daň	Odložená daň Z/P	K zaúčtování

Účtování odložené dani:

Rok	Název operace	Kč	MD	D

Příklad 44 – Uzavření účetních knih

Účetní jednotka má ke dni účetní uzávěrky (před provedením uzávěrkových operací) následující konečné stavy účtů:

Číslo účtu	tis. Kč	Číslo účtu	tis. Kč
022	100	321	120
082	30	411	200
062	50	5xx	120
111	50	6xx	400
112	50		
221	150		
251	130		
311	100		

V rámci účetní uzávěrky bylo zúčtováno:

Číslo	Doklad	Operace	Kč	MD	D
1.	VÚD	Dočasné snížení hodnoty pohledávek o 20 %			
2.	VÚD	Zúčtování nedodaného materiálu			
3.	VÚD	Rezerva na opravu DHM	20000		
4.	VÚD	Byly odcizeny akcie k obchodování	130000		
5.	VÚD	Zvýšení hodnoty akcií (s podstatným vlivem, ekvivalencí) na 100 000			
6.	VÚD	Manko v normě na zásobách materiálu	10000		
7.	VÚD	Zúčtování splatné daně			
8.	VÚD	Disponibilní zisk			

Doplňující informace:

Dočasné snížení hodnoty pohledávek, manko v normě a rezervy na opravu DHM jsou daňově uznatelné položky.

Manka na finančním majetku jsou daňově neuznatelné položky.

Účetní odpisy jsou 30 000, daňové 40 000.

Sazba daně je 20 %.

Úkoly:

Zaúčtujte uzávěrkové operace

Vypočítejte a zaúčtujte splatnou daň

Vypočítejte a zaúčtujte disponibilní zisk

Sestavte účet 702 Konečný účet rozvahový a 710 Účet zisků a ztrát

Sestavte rozvahu ve zjednodušeném rozsahu

702 – Konečný účet rozvahový

710 Účet zisků a ztrát

3.2 Účetní závěrka

Otázky:

1. Charakterizujte účetní výkazy:
 - a) rozvaha,
 - b) výkaz zisku a ztráty,
 - c) výkaz cash flow,
 - d) výkaz o změnách ve vlastním kapitálu.

Příklady

Příklad 45 – Účetní závěrka

Na základě výsledků příkladu 44 sestavte rozvahu ve zjednodušeném rozsahu.

Rozvaha k 31.12. 200X v tis. Kč

AKTIVA CELKEM		Brutto	Korekce	Netto
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál			
B.	Dlouhodobý majetek			
	B.I. Dlouhodobý nehmotný majetek			
	B.II. Dlouhodobý hmotný majetek			
	B.III. Dlouhodobý finanční majetek			
C.	Oběžná aktiva			
	C.I. Zásoby			
	C.II. Dlouhodobé pohledávky			
	C.III. Krátkodobé pohledávky			
	C.IV. Krátkodobý finanční majetek			
	D.I. Časové rozlišení			
PASIVA CELKEM				
A.	Vlastní kapitál			
	A.I. Základní kapitál			
	A.II. Kapitálové fondy			
	A.III. Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku			
	A.IV. Výsledek hospodaření minulých let			
	A.V. Výsledek hospodaření běžného účetního období /+ - /			
B.	Cizí zdroje			
	B.I. Rezervy			
	B.II. Dlouhodobé závazky			
	B.III. Krátkodobé závazky			
	B.IV. Bankovní úvěry a výpomoci			
	C.I. Časové rozlišení			

4 FYZICKÉ OSOBY

Cíl kapitoly

Studenti se seznámí s charakteristikou fyzických osob, vznikem a zánikem fyzických osob a vazbou na účetnictví.

Otázky:

1. Charakterizujte individuálního podnikatele.
2. Popište zvláštnosti účtování u fyzických osob:
 - a) rozsah vedení účetnictví,
 - b) otevírání a uzavírání účetních knih,
 - c) výsledek hospodaření.

4.1 Příklady

Příklad 46 – Založení firmy – fyzická osoba

Pan Novák se rozhodl otevřít prodejnu s výpočetní technikou. Do podnikání vložil svoje úspory v hodnotě 500 000 Kč na bankovní účet, 100 000 Kč do pokladny. Banka mu poskytla krátkodobý úvěr ve výši 1 500 000 Kč, 500 000 Kč si vypůjčil od známých (dohodnutá splatnost je dva roky). Za tyto peníze nakoupil zásoby do prodejny. Pro potřeby prodejny zakoupil počítač a software v celkové hodnotě 60 000 Kč, registrační pokladnu za 40 000 Kč. Zároveň si pořídil auto na leasing v hodnotě 500 000 Kč.

Za formality spojené se zahájením podnikání zaplatil 40 000 Kč, které se rozhodl vložit jednorázově do nákladů po otevření účetních knih. Tuto částku považuje za půjčku do firmy, která by měla být do tří měsíců splacena.

Úkol: Sestavte zahajovací rozvahu firmy Novák.

Zahajovací rozvaha firmy Novák, tis. Kč

Aktiva		Pasiva	
Aktiva celkem		Pasiva celkem	

4.2 Účtování vybraných operací

30. Účet individuálního podnikatele

491-Účet individuálního podnikatele	
	1.
2.	
	3.
4.	

221-Pokladna 221-Bankovní účty	
1.	
	2.
3.	
	4.

1. Peněžítý vklad individuálního podnikatele.
2. Osobní spotřeba.
3. Majetkový vklad.
4. Převod z podnikání do osobního užívání.

5 ŘEŠENÉ PŘÍKLADY

5.1 Veřejná obchodní společnost

Řešený příklad 1 – Založení veřejné obchodní společnosti

Dne 1. 6. 20XX byla do obchodního rejstříku zapsána veřejná obchodní společnost ABX, v.o.s. se sídlem v Brně.

Společnost má dva společníky, pana A a pana B, každý z nich se podle společenské smlouvy zavázal k peněžnímu vkladu do základního kapitálu ve výši 24 000 Kč. Dvě třetiny vkladu jsou splatné při podpisu smlouvy složením na bankovní účet, jedna třetina do dvou měsíců po vzniku společnosti.

Se založením společnosti byly spojeny výdaje ve výši 8 000 Kč, které společníci uhradí rovným dílem s tím, že se jedná o půjčku do společnosti, která bude uhrazena do 1 roku.

Úkol: Sestavte zahajovací rozvahu společnosti. Rozhodněte o výdajích, které vznikly při založení společnosti.

Zahajovací rozvaha společnosti ABX, v.o.s., k 1.6.20XX, v tis. Kč

Aktiva		Pasiva	
Pohledávky za upsaný vlastní kapitál	16	Základní kapitál	48
Peníze	32	Závazky ke společníkům	8
Náklady příštích období	8		
Aktiva celkem	56	Pasiva celkem	56

Řešený příklad 2 – Úhrada vkladů

Společníci se dohodli, že část základního kapitálu - 60 000 Kč pro každého společníka, uhradí do dvou měsíců po vzniku společnosti. Pan A tuto povinnost splnil, vložil peníze na účet společnosti, pan B svůj podíl neuhradil a byla mu účtována pokuta ve výši 20 % z neuhrazené výše vkladu. Protože společnost dluží panu B 30 000 Kč (polovinu zřizovacích výdajů), společníci se dohodli na tom, že pohledávku z důvodu úroků z prodlení a část pohledávky z upsaného nesplaceného vkladu budou uhrazeny kompenzací s tímto závazkem. Zbývající část pohledávky uhradil pan B na bankovní účet.

Úkol: Zjistěte podmínky vzájemného zúčtování pohledávek a závazků.

Zaučtujte počáteční zůstatky na účtech pohledávek v analytickém členění podle společníků, zformulujte účetní případy podle zadání a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
PS	Počáteční stav pohledávky za upsaný vlastní kapitál pana A	60 000	353/A	
PS	Počáteční stav pohledávky za upsaný vlastní kapitál pana B	60 000	353/B	
PS	Počáteční stav závazku za zřizovací výdaje pana B	30 000		365/B
1.	Úhrada vkladu panem A na bankovní účet	60 000	221	353/A
2.	Úrok z prodlení za nesplacený vklad pana B	12 000	355/B	644
3.	Započtení úroku z prodlení a části nesplaceného vkladu pana B	12 000	365/B	355/B
4.	Započtení části nesplaceného vkladu se závazkem pana B	18 000	365/B	353/B
5.	Úhrada zbytku upsaného vkladu panem B na účet	42 000	221	353/B

Řešený příklad 3 – Zálohy na podíly ze zisku

Společníci (pan A a pan B) předpokládají, že společnost dosáhne zisku ve výši 120 000 Kč rozhodli o vyplacení zálohy na podíl na zisku k 30.6. běžného roku.

Úkol: Zformulujte účetní případy a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
1.	Výplata zálohy na podíl na zisku pana A	60 000	355/A	221
2.	Výplata zálohy na podíl na zisku pana B	60 000	355/B	221

Řešený příklad 4 – Zúčtování záloh na podíl na zisku

Na konci účetního období bylo zjištěno, že výsledek hospodaření dosáhl výše:

- a) 144 000
- b) 108 000

Úkol: Zformulujte účetní případy pro obě varianty a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
PS	Pohledávka z titulu výplaty zálohy na zisku za panem A	60 000	355/A	
PS	Pohledávka z titulu výplaty zálohy na zisku za panem B	60 000	355/B	
1.	Přiznání podílu na zisku panu A	72 000	596	364/A
2.	Přiznání podílu na zisku panu B	72 000	596	364/B
3.	Zúčtování vyplacené zálohy u pana A	60 000	364/A	355/A
4.	Zúčtování vyplacené zálohy u pana B	60 000	364/B	355/B
5.	Doplatek podílu na zisku panu A (v	12 000	364/A	221

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
	dalším účetním obdobím)			
6.	Doplatek podílu na zisku panu B (v dalším účetním období)	12 000	364/B	221

Ad b)

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
PS	Pohledávka z titulu výplaty zálohy na zisku za panem A	60 000	355/A	
PS	Pohledávka z titulu výplaty zálohy na zisku za panem B	60 000	355/B	
1.	Přiznání podílu na zisku panu A	54 000	596	364/A
2.	Přiznání podílu na zisku panu B	54 000	596	364/B
3.	Zúčtování vyplacené zálohy u pana A	54 000	364/A	355/A
4.	Zúčtování vyplacené zálohy u pana B	54 000	364/B	355/B
5.	Vrácení přeplatku podílu na zisku panem A (v dalším účetním období)	6 000	221	355/A
6.	Vrácení přeplatku podílu na zisku panem B (v dalším účetním období)	6 000	221	355/B

Řešený příklad 5 – Účetní uzávěrka

Na konci účetního období vykázala společnost ABX, v.o.s. následující zůstatky na nákladových a výnosových účtech (v Kč):

Účty	MD	D
6xx - Výnosové účty		812 500
5xx – Nákladové účty	782 500	

Úkol: Zformulujte operace a účtový předpis související s uzávěrkou nákladových a výnosových účtů na konci účetního období.

Proveďte vypořádání výsledku hospodaření.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
1.	Převod konečných stavů výnosových účtů	812 500	6xx	710
2.	Převod konečných stavů nákladových účtů	782 500	710	5xx
3.	Převod podílu výsledku hospodaření společníkům	30 000	710	596
4.	Přiznání podílu na zisku společníkům	30 000	596	364

5.2 Komanditní společnost

Řešený příklad 6 – Založení komanditní společnosti

Dne 1. 6. 200x byla do obchodního rejstříku zapsána komanditní společnost AYZ, k.s. Podle společenské smlouvy činí základní kapitál společnosti 150 000 Kč, na kterém se podílejí dva komanditisté stejným dílem a jsou povinni jej uhradit ke dni zápisu do obchodního rejstříku. Ve společnosti jsou rovněž dva komplementáři, každý z nich před zápisem společnosti do obchodního rejstříku vložil půjčku 187 500 Kč, určenou k dlouhodobému rozvoji firmy.

Úkol: Sestavte zahajovací rozvahu společnosti AYZ, k.s.

Zahajovací rozvaha společnosti AYZ, k.s., k 1.6.200x, v tis.Kč

Aktiva		Pasiva	
Peníze	525	Základní kapitál	150
		Dlouhodobé závazky	375
Aktiva celkem	525	Pasiva celkem	525

Řešený příklad 7 – Uzávěrkové operace, rozdělení zisku

Komanditní společnost má základní kapitál ve výši 300 000 Kč, podílejí se na něm dva komanditisté, pan A vkladem 200 000, pan B vkladem 100 000. Dalšími společníky jsou dva komplementáři, pan X a pan Y. Společenská smlouva neobsahuje zvláštní ujednání o rozdělení zisku, bude tedy rozdělen rovným dílem.

Konečné zůstatky na účtech komanditní společnosti k 31.12.:

Účty	Kč
Účty aktiv (mimo běžný účet)	500 000
Běžný účet	160 000
Účty pasiv	450 000
Účty nákladů bez skupiny 59	40 000
Účty výnosů	250 000

Úkol: Doplněte uzávěrkové operace výsledkových a rozvahových účtů, vypočítejte výsledek hospodaření, doplněte operace a účtový předpis související s rozdělením zisku na komplementáře a společnost (předpokládejte pouze daň z příjmu z běžné činnosti, sazba daně je 20%).

Sestavte účet 710 – Účet zisku a ztrát a účet 702 – Konečný účet rozvahový.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
1.	Převod konečných stavů nákladových účtů	40 000	710	5xx
2.	Převod konečných stavů výnosových účtů	250 000	6xx	710
3.	Výsledek hospodaření připadající na komplementáře	105 000	596	364
4.	Daň z výsledku hospodaření, připadající na společnost	21 000	591	341
5.	Převod účtu 596	105 000	710	596
6.	Převod účtu 591	21 000	710	591

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
7.	Převod konečného stavu aktivních účtů	500 000	702	1xx,2xx,3xx
8.	Převod konečného stavu běžného účtu	160 000	702	221
9.	Převod konečného stavu pasivních účtů	450 000	3xx,4xx	702
10.	Převod konečného stavu účtu 364	105 000	364	702
11.	Převod konečného stavu účtu 341	21 000	341	702
12.	Disponibilní zisk	84 000	710	702

710 – Účet zisku a ztrát

5xx	40 000	6xx	250 000
596	105 000		
591	21 000		
obrat	166 000	Obrat	250 000
zisk	84 000		

702 – Konečný účet rozvahový

Aktivní účty	500 000	Pasivní účty	450 000
221	160 000	364	105 000
		341	21 000
		Disponibilní zisk	84 000
Obrat	660 000	Obrat	660 000

Řešený příklad 8 – Rozdělení zisku komanditistům

Pokračování předchozího příkladu.

V následujícím účetním období schválila valná hromada přiznání podílu na zisku komanditistům v poměru k vloženým vkladům. Podíly byly zdaněny srážkovou daní (15 %), proplaceny z účtu a daň byla uhrazena z běžného účtu.

Úkol: Zformulujte účetní operace a sestavte účtovací předpis, pro účet 364 použijte analytické členění.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
1.	Převod výsledku hospodaření ve schvalovacím řízení	478 800	701	431
2.	Podíl na zisku pana A	319 200	431	364/A
3.	Podíl na zisku pana B	159 600	431	364/B
4.	Srážková daň podílu pana A	47 880	364/A	342
5.	Srážková daň podílu pana B	23 940	364/B	342
6.	Výplata podílu panu A	271 320	364/A	221
7.	Výplata podílu panu B	135 660	364/B	221
8.	Odvod srážkové daně	71 820	342	221

Řešený příklad 9 – Rozdělení ztráty v komanditní společnosti

Společnost OPQ, k.s. vykázala v běžném účetním období ztrátu ve výši 150 000 Kč. Společnost tvoří jeden komplementář a jeden komanditista. Společenská smlouva neobsahuje ustanovení, které by ukládalo komanditistovi povinnost podílet se na ztrátě.

Úkol: Zformulujte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
1.	Počáteční stav účtu 354 (Pohledávky za společníky při úhradě ztráty)	75 000	354	701
2.	Počáteční stav účtu 431 (Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení)	75 000	431	701
3.	Úhrada ztráty (komplementář)	75 000	221	354
4.	Převod výsledku hospodaření ve schvalovacím řízení do nerozdělené ztráty minulých let	75 000	429	431

Řešený příklad 10 – Rozdělení ztráty v komanditní společnosti

Společnost OPQ, k.s. vykázala v běžném účetním období ztrátu ve výši 240 000 Kč. Společnost tvoří dva komplementáři a dva komanditisté, pan C a pan D. Společenská smlouva obsahuje ujednání o podílu komanditistů při úhradě ztráty do výše nesplaceného vkladu. Hodnota vkladu pana C je 200 000 Kč, pana D 120 000. Oba společníci uhradili 80 % ze svých vkladů.

Úkol: Zformulujte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
1.	Počáteční stav účtu 353/C	40 000	353/C	701
2.	Počáteční stav účtu 353/D	24 000	353/D	701
3.	Počáteční stav účtu 354 (komplementáři)	120 000	354	701
4.	Počáteční stav účtu 431	120 000	431	701
5.	Předpis úhrady ztráty společníkem C	40 000	354/C	431
6.	Předpis úhrady ztráty společníkem D	24 000	354/D	431
7.	Úhrada ztráty společníkem C	40 000	221	354/ C
8.	Úhrada ztráty společníkem D	24 000	221	354/D
9.	Převod výsledku hospodaření ve schvalovacím řízení	56 000	429	431

5.3 Společnost s ručením omezeným

Řešený příklad 11 – Založení společnosti s ručením omezeným

Dne 12.1.200x byla sepsána a notářsky ověřena společenská smlouva na založení společnosti Výpočet, s.r.o. Společnost založili dva společníci, pan XA a pan YB. Společníci se dohodli na základním kapitálu 325 000 Kč, uhrazeném takto:

- Pan XA nepeněžitým vkladem - vložil do společnosti výpočetní techniku v hodnotě 225 000 Kč.
- Pan YB peněžitým vkladem v hodnotě 100 000 Kč, z toho polovinu před zápisem společnosti do obchodního rejstříku, polovinu do 6 měsíců od založení společnosti.

V souvislosti se založením společnosti vznikly výdaje v hodnotě 65 000 Kč, které uhradili společníci stejným dílem s tím, že se jedná o dlouhodobou půjčku společnosti. Společnost byla zapsána do obchodního rejstříku 15.3.200x.

Úkol: Sestavte zahajovací rozvahu společnosti.

Zahajovací rozvaha společnosti Výpočet, s.r.o., k 15.3.200x, v tis. Kč

Aktiva		Pasiva	
Pohledávky za upsaný vlastní kapitál	50	Základní kapitál	325
Zřizovací výdaje	65	Dlouhodobé půjčky	65
Dlouhodobý hmotný majetek	225		
Peníze	50		
Aktiva celkem	390	Pasiva celkem	390

Řešený příklad 12 – Vznik společnosti s ručením omezeným se zahraniční účastí

Společnost Obchodník, s.r.o. vznikla jako společnost se zahraniční účastí a byla založena jednou tuzemskou a jednou zahraniční právnickou osobou. Základní kapitál byl stanoven v hodnotě 2 100 000 Kč pro každého ze společníků.

Úhrada vkladu byla stanovena ve společenské smlouvě následovně:

- Tuzemský společník uhradí vklad v českých korunách, zahraniční společník v EUR.
- Dvě třetiny vkladu budou splaceny před zápisem společnosti do obchodního rejstříku, třetina do 6 měsíců po sepsání společenské smlouvy.
- Pro přepočítání vkladu zahraničního společníka bude použito aktuálního kurzu ke dni úhrady vkladu. První splátka zahraničního společníka bude činit 58 334 EUR, druhá 29 166 EUR.

Pro přepočítání vkladu společníka bude použito kurzu 1 EUR/24 Kč, při doplatku kurzu:

a) 1 EUR/25 Kč

b) 1 EUR/23 Kč.

Případný přeplatek vzniklý vlivem kursového rozdílu bude použit na tvorbu zákonného rezervního fondu, případný nedoplatek uhradí zahraniční společník do 2 měsíců od jeho vzniku.

Úkol: Otevřete účet 353 – Pohledávky za upsaný vlastní kapitál ke dni vzniku společnosti v analytickém členění podle společníků.

Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Sestavte zahajovací rozvahu.

Ad a)

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
1.	Pohledávky za upsaný vlastní kapitál - tuzemský společník	2 100000	353/T	
2.	Pohledávky za upsaný vlastní kapitál – zahraniční společník	2 100000	353/Z	
3.	Úhrada části pohledávky tuzemským společníkem	1 400000	221	353/T
4.	Úhrada části pohledávky zahraničním společníkem	1 400016	221	353/Z
5.	Doplatek pohledávky tuzemským společníkem	700 000	221	353/T
6.	Doplatek pohledávky zahraničním společníkem	729 150	221	353/Z
7.	Zúčtování přeplatku zahraničního společníka	29 166	353/Z	421

Zahajovací rozvaha společnosti Obchodník, s.r.o., v tis.Kč

Aktiva		Pasiva	
Pohledávky za upsaný vlastní kapitál	1 400	Základní kapitál	4 200
Peníze	2 800		
Aktiva celkem	4 200	Pasiva celkem	4 200

Ad b)

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
1.	Pohledávky za upsaný vlastní kapitál - tuzemský společník	2 100000	353/T	
2.	Pohledávky za upsaný vlastní kapitál – zahraniční společník	2 100000	353/Z	
3.	Úhrada části pohledávky tuzemským společníkem	1 400000	221	353/T
4.	Úhrada části pohledávky zahraničním společníkem	1 400016	221	353/Z
5.	Doplatek pohledávky tuzemským společníkem	700 000	221	353/T
6.	Doplatek pohledávky zahraničním společníkem	670 818	221	353/T
7.	Nedoplatek zahraničního společníka	29 166	355	353

Řešený příklad 13 - Půjčky společníků

Pan XA, společník firmy Výpočet, s. r.o. uzavřel s obchodní společností smlouvu o půjčce ve výši 100 000 Kč, peníze byly převedeny na účet, se splatností 2 roky, ve dvou splátkách ve výši 50 000 Kč, vždy na konci účetního období. Úrok z půjčky činí 5, 74 % p.a.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis za oba roky.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
1.	Připsání půjčky na běžný účet společnosti	100 000	221	479
2.	Zúčtování úroku připadající na 1 rok	5 740	562	479
3.	1. splátka půjčky + úrok	55 740	479	221
4.	Zúčtování úroku připadající na 2 rok	2 870	562	479
5.	2. splátka půjčky	52 870	479	221

Řešený příklad 14 – Kapitalizace závazku

Pan XA, společník firmy Výpočet, s. r.o. uzavřel s obchodní společností smlouvu o půjčce ve výši 750 000 Kč, peníze byly převedeny na účet, se splatností 2 roky, ve dvou splátkách ve výši 375 000 Kč, vždy na konci účetního období. Úrok z půjčky činí 5, 74 % p.a. První splátka byla společníkovi vyplacena, druhá splátka byla „kapitalizována“ a navýšila základní kapitál společnosti.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis za oba roky.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
1.	Připsání půjčky na běžný účet společnosti	750 000	221	479
2.	Zúčtování úroku připadající na 1 rok	43 050	562	479
3.	1. splátka půjčky + úrok	418 050	479	221
4.	Zúčtování úroku připadající na 2 rok	21 525	562	479
5.	Navýšení ZK	375 000	353	419
6.	Zápočet pohledávky z úpisu ze závazkem z půjčky	375 000	479	353
7.	Výplata úroku	21 525	479	221
8.	Zápis zvýšení ZK do OR	375 000	419	411

Řešený příklad 15 – Tichý společník

Společnost Obchodník, s.r.o. má volné peněžní prostředky a rozhodla se uzavřít se společností Výpočet, s.r.o. smlouvu o tichém společenství a podílet se na jejím podnikání částkou 200 000 Kč, kterou převedla na jejich účet. Smlouva byla uzavřena na dobu dvou let a jsou v ní sjednány následující podmínky:

- Roční podíl na zisku činí 15 %, splatný do 30 dnů po schválení roční účetní závěrky a návrhu na rozdělení zisku.
- Podíl na ztrátě činí rovněž 15 % z vykázané ztráty, maximálně do výše vložených peněžních prostředků.

Společnost Výpočet, s.r.o. vykázala za první sledované účetní období disponibilní zisk ve výši 750 000 Kč, o jeho rozdělení rozhodla následovně:

- 5 % přidělila rezervnímu fondu,
- 15 % tichému společníkovi,
- 80 % do nerozděleného zisku minulých let.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis, včetně zúčtování srážkové daně, jejího odvodu a výplaty podílu tichému společníkovi z bankovního účtu.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
1.	Vklad tichého společníka	200 000	221	479
2.	Převod zisku do výsledku hospodaření ve schvalovacím řízení	750 000	701	431
3.	Příděl zákonnému rezervnímu fondu	37 500	431	421
4.	Předpis podílu tichému společníkovi	112 500	431	364
5.	Převod do nerozděleného zisku minulých let	600 000	431	428
6.	Zúčtování srážkové daně	16 875	364	342
7.	Odvod daně	16 875	342	221
8.	Výplata podílu tichému společníkovi	95 625	364	221

Řešený příklad 16 – Podíl tichého společníka na úhradě ztráty

Pokračování příkladu 15.

V dalším účetním období společnost výpočet vykázala ztrátu ve výši 50 000 Kč, o které bylo rozhodnuto takto:

- 15 % předeplatit k úhradě tichému společníkovi, formou snížení jeho vkladu,
- 20 % uhradit ze zákonného rezervního fondu,
- 65 % snížit nerozdělený zisk minulých let.

Vzhledem k tomu, že společnost vykázala ztrátu se tichý společník rozhodl, že ze společnosti vystoupí.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
1.	Převod ztráty do výsledku hospodaření ve schvalovacím řízení	50 000	431	701
2.	Předpis úhrady tichému společníkovi	7 500	354	431
3.	Úhrada ztráty ze zákonného rezervního fondu	10 000	421	431
4.	Úhrada ztráty z nerozděleného zisku minulých let	32 500	428	431
5.	Snížení vkladu tichého společníka o podíl na ztrátě	7 500	479	354
6.	Vrácení zbývající části vkladu tichému společníkovi	192 500	479	221

Řešený příklad 17 - Zvýšení základního kapitálu dodatečným vkladem společníků

Společnost Výpočet, s.r.o. rozhodla navýšit základní kapitál o 100 000 Kč, peněžítým vkladem společníků na účet. Vklady budou placeny následovně:

Pan XA vloží 75 000 Kč, pan YB 25 000 Kč. Před podáním návrhu na zápis do obchodního rejstříku splatí každý společník polovinu svého vkladu, další polovinu do 3 měsíců po zápisu zvýšení základního kapitálu do obchodního rejstříku.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis, pro pohledávky za společníky použijte analytické členění účtů.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
1.	Rozhodnutí o navýšení základního kapitálu – vklad pana XA	75 000	353/XA	419
2.	Rozhodnutí o navýšení základního kapitálu – vklad pana YB	25 000	353/YB	419
3.	Splátka části vkladu panem XA	37 500	221	353/XA
4.	Splátka části vkladu panem YB	12 500	221	353/YB
5.	Zápis o zvýšení ZK do obchodního rejstříku	100 000	419	411
6.	Úhrada zbývajících částí vkladu panem XA	37 500	221	353/XA
7.	Úhrada zbývajících částí vkladu panem YB	12 500	221	353/YB

Řešený příklad 18 – Zvýšení základního kapitálu z vlastních zdrojů

Společnost Obchodník, s.r.o. vykázala v běžném účetním období zisk v hodnotě 100 000 Kč. Valná hromada se rozhodla rozdělit zisk následovně:

- 5% přidělit do zákonného rezervního fondu,
- 50 % navýšit základní kapitál,
- 45 % do nerozděleného zisku minulých let.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
1.	Převod zisku do schvalovacího řízení	100 000	701	431
2.	Příděl do rezervního fondu	5 000	431	421
3.	Navýšení základního kapitálu	50 000	431	419
4.	Převod do nerozděleného zisku minulých let	45 000	431	428
5.	Zápis zvýšení základního kapitálu do obchodního rejstříku	50 000	419	411

Řešený příklad 19 – Snížení základního kapitálu při odchodu společníka

Společnost s ručením omezeným má tři společníky, základní kapitál zapsaný v obchodním rejstříku činí 300 000 Kč, vklad každého ze společníků 100 000 Kč. Stav nerozdělené zisku je 120 000 Kč. Jeden ze společníků se rozhodl odejít, jeho vklad mu bude vyplacen a společnost sníží základní kapitál.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
1.	Počáteční stav ZK	300 000		411
2.	Počáteční stav nerozděleného zisku	120 000		428
3.	Nárok společníka na vypořádací podíl (420 000/3)	140 000	252	365
4.	Předpis srážkové daně (140 000-100 000)*0,15	6 000	365	342
5.	Výplata podílu společníka	134 000	365	221
6.	Odvod srážkové daně	6 000	342	221
7.	Snížení základního kapitálu (zápis do OR)	100 000	411	252
8.	Rozdíl mezi NH a výší podílu	40 000	42x	252

Řešený příklad 20 – Rozdělení výsledku hospodaření ve schvalovacím řízení - zisku

Valná hromada společnosti s ručením omezeným rozhodla o rozdělení disponibilního zisku ve výši 125 000 Kč takto:

- přiděl zákonnému rezervnímu fondu 5%,
- přiděl statutárnímu sociálnímu fondu 15 %,
- podíly na zisku společníkům 50 %,
- zbytek nechat nerozdělený.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
1.	Převod disponibilního zisku do výsledku hospodaření ve schvalovacím řízení	125 000	701	431
2.	Příděl zákonnému rezervnímu fondu	6 250	431	421
3.	Příděl sociálnímu fondu	18 750	431	423
4.	Podíly na zisku společníkům	62 500	431	364
5.	Převod zůstatku do nerozděleného zisku minulých let	37 500	431	428

Řešený příklad 21 – Rozdělení výsledku hospodaření ve schvalovacím řízení - ztráty

Společnost s ručením omezeným má základní kapitál v hodnotě 200 000 Kč, rezervní fond v hodnotě 20 000 Kč, Nerozdělený zisk minulých let 120 000 Kč. Na konci běžného účetního období dosáhla ztráty v hodnotě 250 000 Kč.

Valná hromada rozhodla o úhradě ztráty z disponibilních zdrojů a neuhrazenou část ztráty převést do příštích let.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Rozhodněte, zda je potřeba společnost kapitálově posílit.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
1.	Počáteční stav základního kapitálu	200 000		411
2.	Počáteční stav rezervního fondu	20 000		421

3.	Počáteční stav nerozděleného zisku minulých let	120 000		428
4.	Převod ztráty do výsledku hospodaření ve schvalovacím řízení	250 000	431	701
5.	Úhrada části ztráty z nerozděleného zisku	120 000	428	431
6.	Úhrada části ztráty z rezervního fondu	20 000	421	431
7.	Převod zbývající ztráty do příštích let	110 000	429	431

§ 193 OZ– svolat valnou hromadu poté, co celková ztráta společnosti dosáhla takové výše, že při jejím uhrazení z disponibilních zdrojů společnosti (Zákonný rezervní fond, Nerozdělený zisk minulých let) by neuhrazená ztráta dosáhla hodnoty poloviny základního kapitálu – firmu kapitálově posílit nebo zrušit.

Základní kapitál 200 000

Ztráta 110 000

Ztráta je vyšší než hodnota poloviny základního kapitálu.

5.4 Akciová společnost

Řešený příklad 22 – Vznik akciové společnosti

K 1.5.200x byla do obchodního rejstříku zapsána akciová společnost, NXX, a.s. Zapsaný základní kapitál činil 2 000 000 Kč. Ke dni zápisu byly akcie uhrazeny peněžítým vkladem v hodnotě 900 000 Kč a movitým majetkem v hodnotě 400 000 Kč.

Úkol: Sestavte zahajovací rozvahu.

Zahajovací rozvaha společnosti NXX, a.s. k 1.5.200x v tis.Kč

Aktiva		Pasiva	
Pohledávky za upsaný vlastní kapitál	700	Základní kapitál	2 000
Samostatné movité věci	400		
Peníze	900		
Aktiva celkem	2 000	Pasiva celkem	2 000

Řešený příklad 23 – Zvýšení základního kapitálu vydáním nových akcií

Akciová společnost NOPA, a.s. se rozhodla navýšit základní kapitál z 80 000 tis. Kč na 150 000 tis. Kč, vydáním nových akcií. Úpis akcií proběhl 6.4. běžného roku. Byly vydány akcie o nominální hodnotě 10 000 Kč, a to:

- 500 akcií na majitele v celkové hodnotě 5 000 000 Kč,
- 200 akcií na jméno v celkové hodnotě 2 000 000 Kč.

Akcie na majitele byly upisovány v nominální hodnotě zvýšené o emisní kurz ve výši 15 % nominální hodnoty. Akcie na jméno byly prodány zaměstnancům za cenu 7 500 Kč za akcii. Rozdíl mezi nominální hodnotou a částkou, za kterou byly akcie prodány zaměstnancům bude uhrazen z emisního ážia.

Splacení upsaných akcií bylo následující:

- u akcií na majitele splatí majitel polovinu nominální hodnoty + celé emisní ážio při úpisu, zbytek do tří měsíců,
- u akcií na jméno celou částku do 30 dnů po úpisu.

Zápis o změně výše základního kapitálu byl proveden v obchodním rejstříku 15.5. běžného roku.

Úkol: Doplněte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
1.	Úpis akcií na majitele	5 750 000	353	
		500 000		419
		750 000		412
2.	Splacená hodnota při úpisu	3 250 000	221	353
3.	Úpis akcií na jméno	1 500 000	353	
		2 000 000		419
		500 000	412	
4.	Splacení akcií zaměstnanci	1 500 000	221	353
5.	Zápis o zvýšení ZK do OR	7 000 000	419	411

Řešený příklad 24 – Zvýšení základního kapitálu výměnou dluhopisů za akcie

Akciová společnost rozhodla o navýšení základního kapitálu výměnou dluhopisů za akcie. Emitovala dluhopisy (krátkodobé) v hodnotě 500 000 Kč, které všechny prodala a peníze byly připsány na běžný účet. Ve stanovené lhůtě byly dluhopisy vyměněny za akcie, bylo vydáno 400 akcií ve jmenovité hodnotě 1 250 Kč, zvýšení bylo zapsáno do obchodního rejstříku.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
1.	Emise dluhopisů	500 000	375	241
2.	Prodej dluhopisů	500 000	221	375
3.	Zvýšení základního kapitálu – úpis akcií	500 000	353	419
4.	Zapsání zvýšení ZK do obchodního rejstříku	500 000	419	411
5.	Výměna dluhopisů za akcie	500 000	241	353

Řešený příklad 25 – Kapitalizace závazku

Valná hromada akciové společnosti se rozhodla navýšit základní kapitál o částku 760 000 Kč. Toto navýšení provede zápočtem dlouhodobého závazku za obchodní společností XA, s.r.o., vzniklého z titulu půjčky společnosti XA, s.r.o. akciové společnosti.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
1.	PS závazku za společností XA, s.r.o.	760 000		479
2.	Zvýšení ZK – úpis akcií	760 000	353	419
3.	Započtení pohledávky a závazku	760 000	479	353
4.	Zápis zvýšení ZK do obchodního rejstříku	760 000	419	411

Řešený příklad 26 – Zvýšení základního kapitálu z vlastních zdrojů

Akciová společnost rozhodla o zvýšení základního kapitálu o 264 000 Kč. Počáteční stav účtu 431-Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení je 136 400 Kč, počáteční stav účtu 428 – Nerozdělený zisk minulých je 191 400 Kč. Na zvýšení základního kapitálu byl použit Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení po povinném přidělu do rezervního fondu, zbytek byl navýšen z nerozděleného zisku minulých let.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
1.	PS 431- Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	136 400		431
2.	PS 428 – Nerozdělený zisk minulých let	191 400		428
3.	Příděl zákonnému rezervnímu fondu	6 820	431	421
4.	Navýšení ZK z výsledku hospodaření ve schvalovacím řízení	129 580	431	419

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
5.	Navýšení ZK z nerozděleného zisku	134 420	428	419
6.	Zápis o zvýšení ZK do obchodního rejstříku	264 000	419	411

Řešený příklad 27 – Snížení základního kapitálu stažením akcií z oběhu

Akciová společnost se základním kapitálem v hodnotě 15 000 000 Kč se rozhodla snížit základní kapitál o 4 500 000 Kč, stažením 4 500 ks akcií ve jmenovité hodnotě 1 000 Kč za akcii. Akciová společnost vykupuje akcie za jmenovitou hodnotu.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
1.	PS ZK	15 000 000		411
2.	Výkup vlastních akcií	4 500 000	252	221
3.	Zápis o snížení ZK do OR	4 500 000	411	419
4.	Likvidace akcií	4 500 000	419	252

Řešený příklad 28 – Snížení základního kapitálu stažením akcií z oběhu (cena nižší než nominální hodnota)

Akciová společnost se základním kapitálem v hodnotě 50 000 000 Kč se rozhodla snížit základní kapitál o 5 000 000 Kč, stažením 5 000 ks akcií ve jmenovité hodnotě 1 000 Kč za akcii. Akciová společnost vykupuje akcie v hodnotě 750 Kč za akcii.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
1.	PS ZK	50 000 000		411
2.	Výkup vlastních akcií (cena nižší než nominální hodnota)	3 750 000	252	221
3.	Zápis o snížení ZK do OR	5 000 000	411	419
4.	Likvidace akcií	5 000 000	419	252
5.	Rozdíl mezi nominální hodnotou cenou akcií	1 250 000	252	428

Řešený příklad 29 – Snížení základního kapitálu stažením akcií z oběhu (cena vyšší než nominální hodnota)

Akciová společnost se základním kapitálem v hodnotě 25 000 000 Kč se rozhodla snížit základní kapitál o 5 000 000 Kč, stažením 5 000 ks akcií ve jmenovité hodnotě 1 000 Kč za akcii. Akciová společnost vykupuje akcie v hodnotě 1 050 Kč za akcii.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
1.	PS ZK	25 000 000		411
2.	Výkup vlastních akcií (cena vyšší než nominální hodnota)	5 250 000	252	221
3.	Zápis o snížení ZK do OR	5 000 000	411	419
4.	Likvidace akcií	5 000 000	419	252

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
5.	Rozdíl mezi nominální hodnotou cenou akcií	250 000	429	252

Řešený příklad 30 – Snížení základního kapitálu stažením akcií z oběhu

Akciová společnost se základním kapitálem v hodnotě 16 000 000 Kč se rozhodla snížit základní kapitál o 4 000 000 Kč, stažením 4 000 ks akcií ve jmenovité hodnotě 1 000 Kč za akcii. Akciová společnost vykupuje akcie v hodnotě 750 Kč za akcii, vykoupeno bylo pouze 3 000 akcií, akcie, které nebyly předloženy k výkupu, byly prohlášeny za neplatné.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
1.	PS ZK	16 000 000		411
2.	Výkup vlastních akcií (3000 ks)	2 250 000	252	221
3.	Zápis o snížení ZK do OR	4 000 000	411	419
4.	Likvidace akcií	3 000 000	419	252
5.	Prohlášení nevykoupených akcií za neplatné	750 000	419	365
6.	Rozdíl mezi nominální hodnotou a cenou vykoupených akcií	750 000	252	428
7.	Rozdíl mezi nominální hodnotou a cenou nevykoupených akcií	250 000	419	428
8.	Úhrada závazku akcionářům	750 000	365	221

Řešený příklad 31 – Snížení základního kapitálu upuštěním od vydání akcií

Akciová společnost navýšila základní kapitál o 250 000 Kč úpisem nových akcií. Celý úpis akcií získala společnost XX, s.r.o., která získala zatímní listy a uhradila 150 000 Kč, zvýšení bylo zapsáno do obchodního rejstříku. Společnost XX, s.r.o. se dostala do finančních problémů a neuhradila zbytek závazku. Akciová společnost rozhodla o snížení základního kapitálu upuštěním od vydání akcií. Společnost XX, s.r.o. vrátila zatímní listy v hodnotě 100 000 Kč a získala akcie v hodnotě 150 000 Kč. Snížení bylo zapsáno do obchodního rejstříku.

Úkol: Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
1.	Úpis akcií	250 000	353	419
2.	Splacení části vkladu	150 000	221	353
3.	Zápis zvýšení ZK do OR	250 000	419	411
4.	Snížení ZK o nesplacenou část	100 000	411	353

Řešený příklad 32 - Rozdělování zisku

Akciová společnost vykazuje tyto zůstatky na vybraných účtech:

Účet	Kč
411 – Základní kapitál	28 000 000
419 – Změny základního kapitálu	3 500 000
421 - Zákonný rezervní fond	2 800 000

Účet	Kč
427 – Sociální fond	700 000
429 – Neuhrazená ztráta minulých let	1 400 000
431 – Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	3 500 000

Valná hromada rozhodla o rozdělení **Výsledku hospodaření ve schvalovacím řízení takto:**

Příděl zákonnému rezervnímu fondu	175 000
Úhrada ztráty minulých let	1 400 000
Příděl sociálnímu fondu	175 000
Přiznané dividendy	1 050 000
Nerozdělený zisk minulých let	700 000
Rozdělený zisk celkem	3 500 000

Úkol: Rozhodněte, zda jsou splněny podmínky pro rozdělení zisku.

Doplňte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Podmínky (§ 178 OZ)

- 1) Společnost není oprávněna rozdělit zisk nebo jiné vlastní zdroje mezi akcionáře, je-li vlastní kapitál zjištěný z řádné nebo mimořádné účetní závěrky nebo by v důsledku rozdělení zisku byl nižší než základní kapitál společnosti, zvýšený o:
 - a) upsanou jmenovitou hodnotu akcií, pokud byly upsány akcie společnosti na zvýšení základního kapitálu a zvýšený základní kapitál nebyl ke dni sestavení řádné nebo mimořádné účetní závěrky zapsán v obchodním rejstříku a
 - b) tu část rezervního fondu který podle zákona a stanov nesmí použit k plnění akcionářům.
- 2) Částka určená k vyplacení jako podíl na zisku nesmí být vyšší, než je výsledek hospodaření účetního období vykázány v účetní závěrce, snížený o povinný příděl do rezervního fondu a o neuhrazené ztráty minulých let a zvýšený o nerozdělený zisk minulých let a fondy vytvořené ze zisku, které společnost může použít podle vlastního uvážení.
- 3) Pokud má společnost v účetnictví zřizovací výdaje, které nejsou zcela účetně odepsány, je jakékoliv vyplacení podílu na zisku zakázáno, ledaže disponibilní zdroje, z nichž lze vyplácet podíly na zisku, jsou nejméně rovny neodepsané části zřizovacích výdajů.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
1.	Převod zisku do schvalovacího řízení	3 500 000	701	431
2.	Příděl zákonnému rezervnímu fondu	175 000	431	421
3.	Úhrada ztráty minulých let	1 400 000	431	429
3.	Příděl sociálnímu fondu	175 000	431	423
4.	Přiznané dividendy	1 050 000	431	364
5.	Nerozdělený zisk minulých let	700 000	431	428

5.5 Účetní uzávěrka a závěrka

5.5.1 Účetní uzávěrka

Řešený příklad 33 – Inventarizace majetku a závazků

Účetní jednotka provedla inventuru s následujícími výsledky:

Číslo	Účet	Účetní stav (Kč)	Inventura (Kč)	Norma přirozených úbytků (Kč)	Kč	MD	D
1.	022	360 000	332 000		28 000 16 000	082 549	022 082
2.	031	480 000	504 000		24 000	031	413
3.	032	160 000	80 000		80 000	582	032
4.	112	80 000	84 000	4 000	4 000	112	648
5.	123	180 000	160 000	8 000	8 000 12 000	613 549	123 123
6.	132	112 000	104 000	8 000	8 000	504	132
7.	211	26 000	25 800		200	569	211
8.	062	18 000	200		17 800	062AE 569	062 062AE

Úkol: Sestavte účtovací předpis pro inventarizační rozdíly.

Doplňující údaje:

- Ve firmě byl zničen nedbalostí zaměstnance přístroj v pořizovací ceně 28 000 Kč, dosavadní oprávký 12 000 Kč. Škoda nebyla zaměstnanci předepsána k úhradě.
- Při inventuře nalezen dosud nezaevidovaný pozemek, ocenění znalcem na 24 000 Kč.
- Ve firmě byl odcizen obraz v hodnotě 80 000 Kč.
- Ve skladu materiálu byl zjištěn přebytek materiálu.
- Ve skladu hotových výrobků bylo zjištěno manko.
- Manko v prodejně v důsledku krádeží.
- Bylo zjištěno manko v pokladně, bylo předepsáno k úhradě pokladníkovi.
- Z podnikového trezoru byly odcizeny akcie.

Řešený příklad 34 – Závěrečné operace u zásob – způsob B účtování o zásobách

Počáteční stav účtu 112 Materiál na skladě je 100 000 Kč. V průběhu účetního období byl nakoupen materiál v pořizovací ceně 630 000 Kč, z toho bylo ve výrobě spotřebováno 430 000 Kč, materiál za 48 000 Kč byl prodán a materiál v hodnotě 2 500 byl zničen při manipulaci. Firma nemá stanovenou normu přirozeného úbytku zásob.

Úkol: Vypočítejte konečný stav materiálu na skladě.
Sestavte účtovací předpis pro zaúčtování uzávěrkových operací.
Vypočtete konečný stav účtu 501 – Spotřeba materiálu.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
1.	Převod PS 112 do spotřeby	100 000	501	112
2.	Převod KS	249 500	112	501

Konečný stav účtu 112 Materiál na skladě	$100+630-430-48-2.5=249,5$
Konečný stav účtu 501 Spotřeba materiálu	$630-48-2.5+100-249,5=430$

Řešený příklad 35 – Odpis pohledávek

Počáteční stav pohledávky na účtu 311 – Odběratelé je 70 000 Kč. Na dlužníka byl prohlášen konkurz a věřitel přihlásil pohledávku ve stanovené lhůtě. Do dne přihlášení pohledávky nebyla vytvořena opravná položka k pohledávce a nebyl uplatněn odpis pohledávky. Po skončení konkurzu bylo věřiteli uhrazeno 50 % pohledávky.

Úkol: Sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
PS	PS pohledávky	70 000	311	
1.	Úhrada části pohledávky na bankovní účet	35 000	221	311
2.	Odpis pohledávky	35 000	546	311

Řešený příklad 36 – Opravné položky k pohledávkám

Počáteční stav pohledávky na účtu 311 – Odběratelé je 140 000 Kč. K rozvahovému dni vzhledem k prodloužení splatnosti byla vytvořena opravná položka ve výši 50 %, z toho 20% daňově uznatelná a 30% daňově neuznatelná. Po provedení inventarizace byla účetní opravná položka přehodnocena a snížena na 20% hodnoty pohledávky.

Úkol: Sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
PS	PS pohledávky	140 000	311	
1.	Tvorba opravné položky			
	– daňově uznatelná	28 000	558	391
	– daňově neuznatelná	42 000	559	391
2.	Snížení účetní opravné položky	14 000	391	559

Řešený příklad 37 – Inventarizace pohledávek

Účetní jednotka provedla inventarizaci pohledávek s následujícími výsledky:

Číslo	Účet	Počáteční stav	Operace
1.	311/X	135 000	Pohledávka za odběratelem X v konkurzním řízení, na základě výsledku konkurzu bylo uhrazeno 30 000, zbytek uhrazen nebude.
2.	311/Y	60 000	Pohledávky za odběratelem Y v konkurzním řízení, soud zamítl konkurz pro nedostatek majetku.
3.	335/Z	75 000	Pohledávky za bývalým zaměstnancem Z, který zemřel a neměl dědice.

4.	311/A	69 000	Pohledávka za odběratelem A, 12 měsíců po lhůtě splatnosti.
5.	311/B	126 000	Pohledávky za odběratelem B, 28 měsíců po lhůtě splatnosti.

Úkol: Zapište počáteční stavy na analytických účtech a zformulujte účtovací předpis k jednotlivým operacím.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
PS	Pohledávka za odběratelem X	135 000	311/X	
PS	Pohledávka za odběratelem Y	60 000	311/Y	
PS	Pohledávka za zaměstnancem	75 000	335/Z	
PS	Pohledávky za odběratelem A	69 000	311/A	
PS	Pohledávka za odběratelem B	126 000	311/B	
1.	Úhrada části pohledávky X	30 000	221	311/X
	Odpis zbytku pohledávky X	105 000	546	311/X
2.	Odpis pohledávky Y	60 000	546	311/Y
3.	Odpis pohledávky Z	75 000	546	335/Z
4.	Opravná položka k pohledávce A (33%)	22 770	558	391
5.	Opravná položka k pohledávce B (66%)	83 160	558	391

Řešený příklad 38 – Časové rozlišení nákladů a výnosů

K rozvahovému dni nebyly ve firmě zaúčtovány tyto operace:

Číslo	Doklad	Název operace	Kč	MD	D
Běžné účetní období					
1.	VBÚ	Přijaté nájemné za pronájem budovy na první pololetí příštího roku	375 000	221	384
2.	VÚD	Pronájem stroje za běžné období, který bude uhrazen v únoru příštího roku	630 000	518	383
3.	VBÚ	Úhrada předplatného za odborný časopis na příští rok	3 600	381	221
4.	VÚD	Pojistné plnění pojistky za požár ve skladu materiálu v běžném období, které do rozvahového dne nebylo uskutečněno.	435 000	385	688
5.	VÚD	Prozatím nepřipsané úroky z vkladu	15 000	385	662
6.	VÚD	Náklady na vývoj nového výrobku, zúčtované v režijních nákladech, výrobek se začne vyrábět příští rok, rozpouštění nákladů je stanoveno na tři roky.	450 000	382	555
Následující účetní období					
1.	VÚD	Zúčtování nájemného	375 000	384	602
2.	VBÚ	Úhrada nájemného za stroj	630 000	383	221

Číslo	Doklad	Název operace	Kč	MD	D
3.	VÚD	Zúčtování předplatného	3 600	518	381
4.	VBÚ	Přijatá pojistka	435 000	221	385
5.	VBÚ	Připsání úroků z vkladu	15 000	221	385
6.	VÚD	Zúčtování poměrné části nákladů příštích období	150 000	555	382

Úkol: Sestavte účtovací předpis k jednotlivým operacím běžného účetního období.
Zformulujte účetní operace a sestavte účtovací předpis v následujícím účetním období.

Řešený příklad 39 – Kurzové rozdíly

Obchodní společnost má v účetnictví zůstatky na vybraných účtech v Kč i EUR, v průběhu roku používala pevný kurz 24 Kč/EUR.

Účet	EUR
221/1 Bankovní účty	15 000
211/1 Pokladna	6 000
311/1 Pohledávky	3 600
321/1 Závazky	4 800
251/1 Majetkové cenné papíry k obchodování	2 300
256/1 Dlužné cenné papíry držené do splatnosti	1 200
063/1 Ostatní cenné papíry a podíly	4 800

K rozvahovému dni přepočítala majetek a závazky aktuálním kurzem ČNB 24,50 Kč/EUR.

Úkol: Dopočítejte konečné stavy účtů a zaúčtujte kurzové rozdíly.

Účet	Hodnota/EUR	Účetní stav /Kč	Přepočtený stav/Kč	Kurzový rozdíl	MD	D
221/1	15 000	360 000	367 500	7 500	221/1	663
211/1	6 000	144 000	147 000	3 000	211/1	663
311/1	3 600	86 400	88 200	1 800	311/1	663
321/1	4 800	115 200	117 600	2 400	563	321/1
251/1	2 300	55 200	56 350	1 150	251/1	664
256/1	1 200	28 800	29 400	600	256/1	663
063/1	4 800	115 200	117 600	2 400	063/1	414

Řešený příklad 40 – Účtování rezerv

K rozvahovému dni má účetní jednotka následující stav rezerv:

- Rezerva na opravu dlouhodobého majetku, celková hodnota rezervy 560 000 Kč, tvorba rezervy plánována na 4 roky, 140 000 Kč ročně, rezerva se začala tvořit v minulém roce.
- Rezerva na garanční opravy, počáteční stav rezervy 245 000, v důsledku provedených garančních oprav čerpání rezervy v hodnotě 168 000 Kč.

Úkol: Zapište počáteční stavy, zformulujte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
PS	Rezerva na opravu dlouhodobého	140 000	701	451

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
	majetku			
PS	Rezerva na garanční opravy	245 000	701	459
1.	Tvorba rezervy na opravu dlouhodobého majetku	140 000	552	451
2.	Čerpání rezervy na garanční opravy	168 000	459	554

Řešený příklad 41 – Dohadné položky

Účetní jednotka zjistila při sestavování účetní závěrky následující skutečnosti:

- Nevyfakturované dodávky materiálu v hodnotě 690 000 Kč (firma účtuje způsobem A).
- Odhad výše škody za zboží ničené při přepravě, která bude uhrazena pojišťovnou 1 080 000 Kč.
- Závazek z titulu škody, která vznikla nekvalitní prací zaměstnanců, konečnou výši stanoví soud, odhad 390 000 Kč.

V následujícím účetním období došlo k následujícím operacím:

- Došla faktura za materiál, cena zboží bez DPH 690 000 Kč, DPH 19 % 131 100 Kč, cena celkem 821 100 Kč.
- Pojišťovna uhradila škodu ve výši 1 020 000 Kč.
- Soud stanovil náhradu škody ve výši 450 000 Kč.

Úkol: Zformulujte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
Běžné účetní období				
1.	Neufakturovaná dodávka materiálu	690 000	111	389
2.	Nárok škody od pojišťovny	1 080 000	388	648
3.	Závazek z titulu škody	390 000	588	389
Následující účetní období				
1.	Faktura za materiál	690 000 131 100 821 100	389 343	321
2.	Úhrada od pojišťovny - neuhrazená částka	1 020 000 60 000	221 548	388 388
3.	Úhrada závazku stanovená soudem - rozdíl	450 000 60 000	389 588	221 389

Řešený příklad 42 – Splatná daň z příjmu

K datu účetní uzávěrky byly na účet 710 – Účet zisků a ztrát převedeny následující konečné zůstatky:

710 - Účet zisků a ztrát

501	86 000	602	860 000
512	11 000	621	64 800
513	3 700	623	18 000
518	18 000	641	14 000
521	120 000	648	2 600
524	42 000	662	180 400
541	20 000		
549	2 600		
551	52 400		
559	4 700		
562	15 000		
568	600		
obrat	376 000	obrat	1 139 800

Doplňující údaje:

- Účet 512 se skládá ze dvou analytických účtů 512.1 Cestové v limitu (konečný stav 6 300) a 512.2 Cestovné nad limit (konečný stav 4 700).
- Daňové odpisy dlouhodobého majetku jsou 45 200.
- Sazba daně z příjmu je 20 %.

Úkol: Vypočítejte základ daně a splatnou daň, daň zaúčtujte.

Položka	Kč
Účetní výsledek hospodaření	763 800
Úpravy o:	
Přičitatelné položky	
Cestovné nad limit (512.2)	+4 700
Opravná položka (559)	+4 700
Pohoštění (513)	+3 700
Rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy	+7 200
Daňový základ	784 100
Zaokrouhlený daňový základ	784 000
Daň (20%)	156 800

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
1.	Splatná daň	156 800	591	341

Řešený příklad 43 – Výpočet a zaúčtování odložené daně

Pořizovací cena dlouhodobého hmotného majetku je 480 000 Kč, účetní odpis rovnoměrný, doba odepisování 4 roky. Majetek je zařazen do 1a. odpisové skupiny, daňové odpisy rovnoměrné, odpis v prvním roce 14,2 %, v dalších letech 28,6%. Doba daňového odepisování 4 roky. Sazba daně je 20 %.

Rok	Účetní odpisy	Daňové odpisy
1.	120 000	68 160
2.	120 000	137 280
3.	120 000	137 280
4.	120 000	137 280

Výpočet odložené daně

Rok	Účetní zůstatková cena	Daňová zůstatková cena	Rozdíl	Odložená daň	Odložená daň Z/P	K zaúčtování
1.	360 000	411 840	- 51840	10 368	P	10 368 (P)
2.	240 000	274 560	- 34560	6 912	P	3 456 (Z)
3.	120 000	137 280	- 17280	3 456	P	3 456 (Z)
4.	0	0	0	0	-	3 456 (Z)

Účtování o odložené dani:

Rok	Název operace	Kč	MD	D
1.	Zaúčtování odložené daně	10 368	481	592
2.	Zaúčtování odložené daně	3 456	592	481
3.	Zaúčtování odložené daně	3 456	592	481
4.	Zaúčtování odložené daně	3 456	592	481

Řešený příklad 44 – Uzavření účetních knih

K 31.12.200X byly na účet 702 – Konečný účet rozvažný převedeny tyto zůstatky:

Číslo účtu	Kč	Číslo účtu	tis. Kč
022	740 000	311	126 000
082	360 000	321	84 180
112	150 000	331	48 000
119	80 000	336	36 000 (závazek)
211	42 000	342	12 000
221	631 180	343	21 000 (závazek)
231	100 000	411	1 108 000

Účetní jednotka používá evidenci zásob **způsobem B**, je plátcem DPH.

V roce 200X+1 nastaly tyto účetní případy:

Číslo	Doklad	Operace	tis.Kč	MD	D
1.	PŘÍ	Převzetí zásilky materiálu fakturované v minulém roce	80 000	501	119
2.	VÚD	Software vytvořený ve vlastní režii, neuznán jako aktivum	18 000	518	623
3.	FAD	Přijatá faktura za výrobní linku Cena bez DPH DPH 19% Cena celkem	1528400 290396 1818796	042 343	321
4.	VÚD	Doprava linky	64 800	042	622
5.	FAD	Přijatá faktura za montáž linky Cena bez DPH DPH 19% Cena celkem	168 800 32072 200872	042 343	321
6.	VÚD	Linka zařazena do používání	1762000	022	042
7.	VÚD	Vyřazení počítače prodejem Dosavadní oprávky Pořizovací cena Zůstatková cena	36 000 56 000 20 000	082 541	022 082
8.	FAV	Počítač prodán Cena bez DPH DPH 19 % Cena celkem	14 000 2 660 16 660	311	641 343
9.	VÚ	a) úhrada FAD	84 180	321	221
		b) úhrada FAV	126 000	221	311
		c) mzdy převedeny na účet zaměstnancům	48 000	331	221
		d) odvod pojistného na zdravotním a sociálním pojištění	36 000	336	221
		e) odvod zálohy na daň z příjmu zaměstnanců	12 000	342	221
		f) odvod DPH	21 000	343	221
10.	VÚD	a) zúčtování hrubých mezd	120 000	521	331
		b) srážky sociálního pojištění	16 800	331	336
		c) srážky zdravotního pojištění	15 000	331	336
		d) srážky zálohy na daň z příjmu	29 000	331	342
		e) ostatní srážky	14 800	331	379
		f) předpis zákonného zdravotního a sociálního pojištění za zaměstnance	42 000	524	336
11.	FAV	Za poskytnuté služby Cena bez DPH DPH 19% Cena celkem	860 000 163 400 1023400	311	602 343
12.	VÚD	Akcept směnky k úhradě FAV z operace 11 Směnečná hodnota úrok	1023400 1200000 176 600	258	311 662
13.	VÝD	Spotřeba materiálu	86 000	Neúčtuje se	
14.	VPD	Cestovné a) do limitu	6 300	512.1	211

Číslo	Doklad	Operace	tis.Kč	MD	D
		b) nad limit	4 700	512.2	211
15.	VPD	Úhrada nájemného na 1. čtvrtletí 2007	25 000	381	211
16.	VPD	Úhrada pohoštění	3 700	513	211
17.	VÚD	a) manko ve skladu materiálu (nad normu)	2 600	549	501
		b) tvorba opravné položky k materiálu	4 700	559	191
		c) předpis manka k úhradě zaměstnanci	2 600	335	648
18.	VÚD	Odpisy samostatných movitých věcí (daňové odpisy jsou 38 400)	52 400	551	082
19.	VÚ	a) inkaso směnky z operace 12	1200000	221	258
		b) připsané úroky z vkladů	3 800	221	662
		c) splátka krátkodobého bankovního úvěru	20 000	261	221
		d) úhrada úroků z úvěru	15 000	562	221
		e) poplatky za vedení účtu	600	568	221
20.	VÚU	Splátka úvěru	20 000	231	261
21.	VÚD	PS účtu Materiál na skladě	150 000	501	112
22.	VÚD	KS účtu Materiál na skladě podle výsledků inventarizace	141 400	112	501
23.	VÚD	Zúčtování daně z příjmu	189 600	591	341
24.	VÚD	Převod disponibilního zisku	574 200	710	702

Úkoly:

- Sestavte Počáteční účet rozvažný k 1.1.200X
- Zaučtujte předkontace.
- Sestavte účet 702 – Konečný účet rozvažný, účet 710 – Účet zisků a ztrát

701 – Počáteční účet rozvažný

082	360 000	022	740 000
231	100 000	112	150 000
321	84 180	119	80 000
331	48 000	211	42 000
336	36 000	221	631 180
342	12 000	311	126 000
343	21 000		
411	1 108 000		
Obrat	1 769 180	Obrat	1 769 180

702 – Konečný účet rozvažný

022	2 446 000	082	376 400
112	141 400	191	4 700
211	2 300	231	80 000
221	1 724 200	321	2 019 668
311	16 660	331	44 400
335	2 600	336	73 800
343	156 408	341	189 600
381	25 000	342	29 000
		379	14 800
		411	1 108 000
		431	574 200
	4 514 568		4 514 568

710

501	86 000	602	860 000
512	11 000	622	64 800
513	3 700	623	18 000
518	18 000	641	14 000
521	120 000	648	2 600
524	42 000	662	180 400
541	20 000		
549	2 600		
551	52 400		
559	4 700		
562	15 000		
568	600		
591	189 600		
obrat	565 600	obrat	1 139 800
702 zisk	574 200		

5.6 Účetní závěrka

Řešený příklad 45 – Účetní závěrka

Na základě výsledků příkladu 44 sestavte rozvahu a výkaz zisku a ztráty v druhovém členění ve zjednodušeném rozsahu, výkaz o změnách ve vlastním kapitálu a cash flow. Použijte ustanovení vyhlášky 500/2002 Sb. v aktuálním znění a Českého účetního standardu pro podnikatele č.023 Přehled o peněžních tocích.

Rozvaha k 31.12.200X+1 v tis. Kč			Brutto	Korekce	Netto
Aktiva celkem			4514	381	4133
A.		Pohledávky za upsaný základní kapitál			
B		Dlouhodobý majetek	2 446	376	2 070
	B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek			
	B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	2 446	376	2 070
	B.III.	Dlouhodobý finanční majetek			
C		Oběžná aktiva	2 043	5	2 038
	C.I.	Zásoby	141	5	136
	C.II.	Dlouhodobé pohledávky			
	C.III.	Krátkodobé pohledávky	176		176
	C.IV.	Krátkodobý finanční majetek	1 726		1 726
	D.I.	Časové rozlišení	25		25
Pasiva celkem					4133
A.		Vlastní kapitál			1 682
	A.I.	Základní kapitál			1 108
	A.II.	Kapitálové fondy			
	A.III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond, ostatní fondy ze zisku			
	A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let			
	A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období			574
B.		Cizí zdroje			2 451
	B.I.	Rezervy			
	B.II.	Dlouhodobé závazky			
	B.III.	Krátkodobé závazky			2 371
	B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci			80
	C.I.	Časové rozlišení			

Výkaz zisku a ztráty k 31.12.200X+1 v tis. Kč		
I.	Tržby za prodej zboží	
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	
+	Obchodní marže	
II.	Výkony	943
B.	Výkonový spotřeba	119
+	Přidaná hodnota	824
C.	Osobní náklady	162
D.	Daně a poplatky	
E.	Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	52
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	14
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	20
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	5
IV.	Ostatní provozní výnosy	3
H.	Ostatní provozní náklady	3
V.	Převod provozních výnosů	
I.	Převod provozních nákladů	
*	Provozní výsledek hospodaření	599
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	
J.	Prodané cenné papíry a podíly	
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	
K.	Náklady z finančního majetku	
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	
X.	Výnosové úroky	180
N.	Nákladové úroky	15
XI.	Ostatní finanční výnosy	
O.	Ostatní finanční náklady	1
XII.	Převod finančních výnosů	
P.	Převod finančních nákladů	
*	Finanční výsledek hospodaření	164
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	189
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	574
XIII.	Mimořádné výnosy	
R.	Mimořádné náklady	
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti	
*	Mimořádný výsledek hospodaření	
T.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	574
****	Výsledek hospodaření před zdaněním	763

Výkaz cash flow k 31.12.200X+1 v Kč		
P.	Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na začátku účetního období	673 180
Peněžní toky z hlavní výdělečné činnosti (provozní činnost)		
Z.	Účetní zisk nebo ztráta z běžné činnosti před zdaněním	763 800
A.1	Úprava o nepeněžní operace	- 167 100
A.1.1	Odpisy stálých aktiv	+52 400
A.1.2	Změna stavu opravných položek, rezerv	+4 700
A.1.3	Zisk (ztráta) z prodeje stálých aktiv	+6 000
A.1.4	Výnosy z dividend a podílů na zisku	
A.1.5	Vyúčtované nákladové a výnosové úroky	-165 400
A.1.6	Případné úpravy o ostatní nepeněžní operace	-64 800
A.*	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním, změnami pracovního kapitálu a mimořádnými položkami	596 700
A.2.	Změny stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu	1 994 420
A.2.1.	Změna stavu pohledávek z provozní činnosti (+/-), aktivních účtů časového rozlišení a dohadných účtů aktivních	- 74 668
A.2.2	Změna stavu krátkodobých závazků z provozní činnosti (+/-), pasivních účtů časového rozlišení a dohadných účtů pasivních	+1 980 488
A.2.3	Změna stavu zásob	+88 600
A.2.4.	Změna stavu krátkodobého finančního majetku nespádajícího do peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů	
A.**	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním a mimořádnými položkami	2 591 120
A.3.	Vyplacené úroky s výjimkou kapitalizovaných úroků (-)	- 15 000
A.4.	Přijaté úroky (+)	+ 180 400
A.5.	Zaplacená daň z příjmů za běžnou činnost a za doměrky daně za minulá období (-)	
A.6	Příjmy a výdaje spojené s mimořádnými účetními případy, které tvoří mimořádný výsledek hospodaření včetně uhrazené splatné daně z příjmů z mimořádné činnosti	
A.7.	Přijaté dividendy a podíly na zisku (+)	
A.***	Čistý peněžní tok z provozní činnosti	2 756 520
Peněžní toky z investiční činnosti		
B.1.	Výdaje spojené s nabytím stálých aktiv	- 1 697 200
B.2.	Příjmy z prodeje stálých aktiv	14 000
B.3.	Půjčky a úvěry spřízněným osobám	
B.***	Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti	- 1 683 200
Peněžní toky z finančních činností		
C.1.	Dopady změn dlouhodobých závazků, popřípadě takových krátkodobých závazků, které spadají do oblasti finanční činnosti (například některé provozní úvěry) na peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty	- 20 000
C.2.	Dopady změn vlastního kapitálu na peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty	

C.2.1	Zvýšení peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů z titulu zvýšení základního kapitálu, emisního ážia, popřípadě rezervního fondu včetně složených záloh na toto zvýšení (+)	
C.2.2	Vyplacení podílu na vlastním kapitálu společníkům (-)	
C.2.3.	Další vklady peněžních prostředků společníků a akcionářů (+)	
C.2.4	Úhrada ztráty společníky (+)	
C.2.5.	Přímé platby na vrub fondů (-)	
C.2.6.	Vyplacené dividendy nebo podíly na zisku včetně zaplacené srážkové daně vztahující se k těmto nárokům a včetně finančního vypořádání se společníky veřejné obchodní společnosti a komplementáři u komanditních společností (-)	
C.***	Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	- 20 000
F.	Čisté zvýšení nebo snížení peněžních prostředků	+ 1 053 320
R	Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na konci účetního období	1 726 500

Přehled o změnách vlastního kapitálu k 31.12.200X+1 v tis. Kč				
Položka	Počáteční stav	Přírůstky	Úbytky	Konečný stav
Základní kapitál	1 108	-	-	1 108
Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	-	574	-	574
Celkem	1 108	574	-	1 682

6 PŘÍPADOVÉ STUDIE

V následujících kapitolách jsou uvedeny případové studie které se vztahují k založení, existenci a zrušení jednotlivých typů obchodních společností. Při řešení použijte příslušné zákony (Obchodní zákoník, Zákon o účetnictví, Vyhlášku 500/2002 Sb), označte a opravte chyby, případně doplňte řešení.

6.1 Zadání případových studií

6.1.1 Případová studie 1 Založení a vznik obchodních společností

Podnikání - soustavná činnost prováděná samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku.

Podnikatelem v souladu se zákonem o účetnictví je:

- a) osoba zapsaná v obchodním rejstříku,
- b) osoba, která podniká na základě živnostenského oprávnění,
- c) osoba, která podniká na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů,
- d) osoba, která provozuje zemědělskou výrobu a je zapsána do evidence podle zvláštního předpisu.

Do obchodního rejstříku se zapisují:

- a) obchodní společnosti a družstva,
- b) zahraniční osoby,
- c) fyzické osoby,
- d) další osoby, stanoví-li povinnost jejich zápisu zvláštní právní předpis.

Obchodní společnost je právnickou osobou založenou za účelem podnikání.

Společnostmi jsou:

- a) veřejná obchodní společnost,
- b) komanditní společnost,
- c) společnost s ručením omezeným,
- d) akciová společnost,
- e) evropská společnost a evropské hospodářské zájmové sdružení.

Zakladateli společnosti jsou pouze právnické osoby.

Základní kapitál

- a) Peněžní vyjádření souhrnu peněžitých i nepeněžitých vkladů všech společníků do základního kapitálu společnosti.
- b) Musí být vyjádřen v jednotkách české měny.
- c) Společník se účastní na základním kapitálu podílem. Základní kapitál je součástí vlastního kapitálu.
- d) Vytváří se povinně ve všech typech obchodních společností.

Vklad společníka

- a) Souhrn peněžních prostředků (= peněžitý vklad) nebo jiných penězi ocenitelných hodnot (= nepeněžitý vklad), které se určitá osoba zavazuje vložit do společnosti za účelem nabytí nebo zvýšení účasti ve společnosti.
- b) Nepeněžitým vkladem může být jen majetek, jehož hospodářská hodnota je zjistitelná a který může společnost hospodářsky využít ve vztahu k předmětu podnikání.
- c) Peněžité i nepeněžité vklady musí být splaceny v plní výši před zápisem výše základního kapitálu do obchodního rejstříku.

6.1.2 Případová studie 2 Založení a zrušení obchodní společnosti

- 1) Pan X, pan Y a pan Z se rozhodli založit obchodní společnost, XYZ, s.r.o., která se bude zabývat nákupem a prodejem výpočetní techniky.
- 2) Sešli se u notáře, kde sepsali zakladatelskou listinu.
- 3) Podíly společníků ve firmě byly následující:
 - a) Pan X vloží 100 000 Kč v hotovosti,
 - b) pan Y 50 000 na bankovní účet,
 - c) pan Z stroj na výrobu plastových obalů v potravinářství, který mu zůstal z předchozího podnikání a který měl při pořízení před třemi lety hodnotu 75 000 Kč a 60 000 Kč na bankovní účet.
- 4) Zápis do obchodního rejstříku naplánovali na 1.12.200X a ke dni zápisu byly podíly splaceny v této výši:
 - a) Pan X uhradil 10 000 Kč, zbytek se zavázal uhradit do 3 měsíců od zápisu,
 - b) Pan Y neuhradil zatím nic, ale celou částku uhradí do 1 měsíce,
 - c) Pan Z vložil stroj, peníze uhradí do 6 měsíců.
- 5) Společníci se domluvili, že pracovat začnou až od 1.1. následujícího roku, proto sestaví zahajovací rozvahu až k tomuto datu.
- 6) Potom, co společníci odstranili drobné nedostatky, byla společnost zapsána do obchodního rejstříku od 1.4. 200X+1.
- 7) Společnost přijala tři zaměstnance a zahájila svoji činnost.
- 8) Jejich podnikání nebylo příliš úspěšné, společnost měla nesplacené závazky ke svým dodavatelům, k zaměstnancům i k bankám. Společníci se domluvili, že činnost společnosti ukončí. Zažádali o výmaz z obchodního rejstříku, společnost zrušili bez likvidace a zbylý majetek si společníci mezi sebou rozdělili podle výše svých vkladů.

6.1.3 Případová studie 3 Veřejná obchodní společnost

Dva společníci, pan Novák a pan Svoboda založili veřejnou obchodní společnost, která se bude zabývat nákupem a prodejem zboží. Dohodli se, že firma bude nést jméno pana Nováka.

Jak bude správně znít název firmy?

.....

Do společenské smlouvy vložili podmínku, že statutárním zástupcem bude pouze pan Novák?

Pan Novák vložil do firmy základní kapitál ve výši 100 000 Kč na účet, pan Svoboda uhradil zřizovací výdaje v hodnotě 15 000 Kč, tato částka mu bude do 3 měsíců od založení firmy vrácena. Ke dni zápisu do obchodního rejstříku pan Novák uhradil částku 40 000 ze základního kapitálu, zbytek se zavázal uhradit do tří měsíců. Zřizovací výdaje a závazek k panu Svobodovi budou zobrazeny v zahajovací rozvaze. Firma byla zapsána do obchodního rejstříku 1.6.200X. Sestavte zahajovací rozvahu se všemi náležitostmi.

Aktiva		Pasiva	

Společnost otevřela účty (při zachování zásady podvojnosti).

- 1) Pan Novák se opozdil s placením vkladu a byl mu zúčtován úrok v maximální možné výši v souladu s obchodním zákoníkem.
- 2) Pan Novák uhradil vklad i úroky k 15.10.200X na bankovní účet.

3) Společníci si vyplatili zálohu na podíly na zisku ve výši 20 000 pro každého.

V průběhu účetního období proběhly účetní operace v souvislosti s činností firmy. Na konci roku měla firma následující konečné stavy aktiv a pasiv. V konečných stavech jsou zohledněny počáteční stavy účtů, ale nejsou započítány operace související s úroky, jejich úhradou, s úhradou nesplaceného vkladu a zálohami na zisk, ani závěrkové operace.

Účty	Kč
Účty aktiv	1 000 000
Účty pasiv	580 000
Účty nákladů bez skupiny	80 000
Účty výnosů	500 000

Účetní ve firmě upravil konečné stavy účtů o výše uvedené operace, provedl uzávěrkové operace, zohlednil vyplacené zálohy na zisk a sestavil účty 710 a 702.

6.1.4 Případová studie 4 Společnost s ručením omezeným

Dva společníci, pan Novák a pan Svoboda se rozhodli založit společnost s ručením omezeným.

- 1) Dohodli se, že pan Novák vloží do společnosti 10 000 Kč, které uhradí ke dni zápisu do obchodního rejstříku, pan Svoboda 190 000 Kč, z nichž polovinu uhradí ke dni zápisu do obchodního rejstříku, polovinu do jednoho roku.
- 2) Do společnosti vstoupí zahraniční společník, s vkladem 100 000 Kč, který bude splácet v eurech. Vklad byl přepočítán kurzem 1 EUR/28,50 CZK ke dni zápisu do obchodního rejstříku, kdy společník splatil 1500 EUR. Další splátka byla uhrazena za 3 měsíce, v hodnotě 2000 EUR, kurz 1EUR/29 CZK. Kurzový rozdíl by zaúčtován na účet 663 – Kurzové zisky.
- 3) Hodnota nesplaceného vkladu pana Svobody je 95 000 Kč. Společníci se dohodli, že navýší základním kapitál dodatečným finančním vkladem 50 000 Kč.
- 4) Pan Novák půjčí do společnosti částku 80 000 Kč. Půjčka nebude úročena.
- 5) Společnost se rozhodla vytvořit rezervní fond až ze zisku běžného období za první rok své existence, ve výši 10 % základního kapitálu.
- 6) Společnost rozhodla, že rezervní fond použije v následujícím účetním období k výplatě podílu na zisku.
- 7) V rozvaze společnosti jsou aktivovány zřizovací výdaje v hodnotě 100 000, které se budou odepisovat rovnoměrně po dobu 10 let.
- 8) Společnost rozdělila v následujícím roce zisky mezi společníky v poměru jejich nesplacených vkladů.
- 9) Zřizovací výdaje jsou v hodnotě 100 000, oprávkový ke zřizovacím výdajům 50 000 Kč. Disponibilní zisk společnosti je 30 000 Kč, rezervní fond 20 000 Kč. Společnost může vyplácet podíly na zisků společníkům.
- 10) Do společnosti vstoupil tichý společník s peněžitým vkladem 100 000 Kč. Jeho vklad navýší vlastní kapitál a společník má právo se podílet na rozhodování firmy.
- 11) Jeden ze společníků se rozhodl ze společnosti odejít. Jeho vklad činil 100 000 Kč, základní kapitál společnosti je 200 000 Kč, disponibilní zisk 100 000 Kč. Společníci jsou tři. Společníkovi bude při odchodu vyplacen podíl v hodnotě 100 000 Kč.

6.1.5 Případová studie 5 Akciová společnost

- 1) Akcie je cenným papírem, s nímž jsou spojena práva akcionáře jako společníka podílet se na řízení společnosti, zisku a likvidačním zůstatku.
- 2) Akcionářům mohou být vyplaceny zálohy na podílů na zisku.
- 3) Akcionáři ručí za závazky společnosti do výše svých nesplacených vkladů.
- 4) Akcie mohou být vydány v souladu se zvláštním zákonem v listinné podobě (dále jen "listinné akcie") nebo v zaknihované podobě (dále jen "zaknihované akcie"), akcie může znít na jméno nebo na majitele.
- 5) Stanovy musí určit jmenovitou hodnotu všech druhů akcií, které mají být vydány. Součet jmenovitých hodnot se musí odpovídat výši vlastního kapitálu.
- 6) Pokud společnost vydá dluhopisy, nelze je vyměnit za akcie.
- 7) Zaměstnanci společnosti mohou nabývat akcie společnosti za zvýhodněných podmínek, nemusí splatit celý emisní kurs akcií nebo celou cenu, za něž je společnost pro zaměstnance nakoupila, pokud bude rozdíl pokryt z vlastních zdrojů společnosti. Rozdíl mezi cenou akcie a její prodejní cenou akcionáři uhradí dodatečně z podílů na zisku. Úhrada nesmí překročit 10 % hodnoty emisního ážia.
- 8) Stanovy mohou určit vydání druhu akcií, s nimiž jsou spojena přednostní práva týkající se dividendy nebo podílu na likvidačním zůstatku (prioritní akcie), a na určitý úrok nezávisle na hospodářských výsledcích společnosti.
- 9) Společnost nemůže být založena jedním zakladatelem, k založení a.s. jsou třeba minimálně dva nebo více zakladatelů, kteří uzavřou zakladatelskou smlouvu.
- 10) Jmenovitá hodnota je částka, za níž společnost vydává akcie.
- 11) Nejvyšším orgánem akciové společnosti je představenstvo.
- 12) Zvýšení základního kapitálu úpisem nových akcií není přípustné.

6.2 Řešení případových studií

6.2.1 Řešená případová studie 1 Založení a vznik obchodních společností

Podnikání - soustavná činnost prováděná samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku.

Podnikatelem v souladu se **zákonem o účetnictví** je:

- osoba zapsaná v obchodním rejstříku,
- osoba, která podniká na základě živnostenského oprávnění,
- osoba, která podniká na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů,
- osoba, která provozuje zemědělskou výrobu a je zapsána do evidence podle zvláštního předpisu.

Do obchodního rejstříku se zapisují:

- obchodní společnosti a družstva,
- zahraniční osoby,
- fyzické osoby**,
- další osoby, stanoví-li povinnost jejich zápisu zvláštní právní předpis.

Obchodní společnost je právnickou osobou založenou za účelem podnikání.

Společnostmi jsou:

- veřejná obchodní společnost,
- komanditní společnost,
- společnost s ručením omezeným,
- akciová společnost,
- evropská společnost a evropské hospodářské zájmové sdružení.

Zakladateli společnosti jsou **pouze právnické osoby**.

Základní kapitál

- Peněžní vyjádření souhrnu peněžitých i nepeněžitých vkladů všech společníků do základního kapitálu společnosti (dále jen "vklad").
- Musí být vyjádřen v jednotkách české měny.
- Společník se účastní na základním kapitálu **podílem**. Základní kapitál je součástí vlastního kapitálu.
- Vytváří se povinně **ve všech typech** obchodních společností.

Vklad společníka

- Souhrn peněžních prostředků (=peněžitý vklad) nebo jiných penězi ocenitelných hodnot (=nepeněžitý vklad), které se určitá osoba zavazuje vložit do společnosti za účelem nabytí nebo zvýšení účasti ve společnosti.
- Nepeněžitým vkladem může být jen majetek, jehož hospodářská hodnota je zjistitelná a který může společnost hospodářsky využít ve vztahu k předmětu podnikání.
- Peněžité i** nepeněžité vklady musí být splaceny před zápisem výše základního kapitálu do obchodního rejstříku.

6.2.2 Řešená případová studie 2 Založení a zrušení obchodní společnosti

- 1) Pan X, pan Y a pan Z se rozhodli založit obchodní společnost, XYZ, s.r.o., která se bude zabývat nákupem a prodejem výpočetní techniky.
- 2) Sešli se u notáře, kde sepsali **zakladatelskou listinu**.
- 3) **Podíly** společníků ve firmě byly následující:
 - a) Pan X vloží 100 000 Kč v hotovosti,
 - b) pan Y 50 000 na bankovní účet,
 - c) pan Z stroj na **výrobu plastových obalů v potravinářství**, který mu zůstal z předchozího podnikání a který měl při pořízení před třemi lety hodnotu 75 000 Kč a 60 000 Kč na bankovní účet.
- 4) Zápis do obchodního rejstříku naplánovali na 1.12.200X a ke dni zápisu byly podíly splaceny v této výši:
 - d) Pan X uhradil 10 000 Kč, zbytek se zavázal uhradit do 3 měsíců od zápisu,
 - e) Pan Y neuhradil zatím nic, ale celou částku uhradí do 1 měsíce,
 - f) Pan Z vložil stroj, peníze uhradí do 6 měsíců.
- 5) Společníci se domluvili, že pracovat začnou až od 1.1. následujícího roku, proto sestaví **zahajovací rozvahu až od tohoto data**.
- 6) Potom, co společníci odstranili drobné nedostatky, byla společnost zapsána do obchodního rejstříku od 1.4. 200X+1.
- 7) Společnost přijala tři zaměstnance a zahájila svoji činnost.
- 8) Jejich podnikání nebylo příliš úspěšné, společnost měla nesplacené závazky ke svým dodavatelům, k zaměstnancům i k bankám. Společníci se domluvili, že činnost společnosti ukončí. Zažádali o výmaz z obchodního rejstříku, **společnost zrušili bez likvidace a zbylý majetek si společníci mezi sebou rozdělili podle výše svých vkladů**.

6.2.3 Řešená případová studie 3 Veřejná obchodní společnost

Dva společníci, pan Novák a pan Svoboda založili veřejnou obchodní společnost, která se bude zabývat nákupem a prodejem zboží. Dohodli se, že firma bude nést jméno pana Nováka.

Jak bude správně znít název firmy?

Novák a spol., v.o.s.

Do společenské smlouvy vložili podmínku, že statutárním zástupcem bude pouze pan Novák?

Pan Novák vložil do firmy základní kapitál ve výši 100 000 Kč na účet, pan Svoboda uhradil zřizovací výdaje v hodnotě 15 000 Kč, tato částka mu bude do 3 měsíců od založení firmy vrácena. Ke dni zápisu do obchodního rejstříku pan Novák uhradil částku 40 000 ze základního kapitálu, zbytek se zavázal uhradit do tří měsíců. Zřizovací výdaje a závazek k panu Svobodovi budou zobrazeny v zahajovací rozvaze. Firma byla zapsána do obchodního rejstříku 1.6.200X. Sestavte zahajovací rozvahu se všemi náležitostmi.

Rozvaha Novák a spol., v.o.s. k 1.6.200X v tis. Kč

Aktiva		Pasiva	
Pohledávky za upsaný vlastní kapitál	60	Základní kapitál	100
Peníze	40	Závazky ke společníkům	15
Náklady příštích období	15		
Aktiva celkem	115	Pasiva celkem	115

Společnost otevřela účty (při zachování zásady podvojnosti).

701			
411	100 000	353	60 000
365	15 000	221	40 000
		381	15 000
obrat	115 000	obrat	115 000

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
PS	Pohledávky za upsaný vlastní kapitál	60 000	353	701
PS	Bankovní účet	40 000	221	701
PS	Náklady příštích období	15 000	381	701
PS	Základní kapitál	100 000	701	411
PS	Závazky ke společníkům	15 000	701	365

1. Pan Novák se opozdil s placením vkladu a byl mu zúčtován úrok v maximální možné výši v souladu s obchodním zákoníkem.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
1.	Úrok z nesplaceného vkladu	12 000	355	644

2. Pan Novák uhradil vklad i úroky k 15.10.200X na bankovní účet.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
2.	Úhrad úroků	12 000	221	355

3.	Úhrada nesplacené části vkladu	60 000	221	353
----	--------------------------------	--------	-----	-----

3. Společníci si vyplátili zálohu na podíly na zisku ve výši 20 000 pro každého.

Číslo	Název operace	Kč	MD	D
4.	Výplata zálohy na podílu na zisku	40 000	355	221

V průběhu účetního období proběhly účetní operace v souvislosti s činností firmy. Na konci roku měla firma následující konečné stavy aktiv a pasiv. V konečných stavech jsou zohledněny počáteční stavy účtů, ale nejsou započítány operace související s úroky, jejich úhradou, s úhradou nesplaceného vkladu a zálohami na zisk ani závěrkové operace.

Účty	Kč
Účty aktiv	1 000 000
Účty pasiv	580 000
Účty nákladů	80 000
Účty výnosů	500 000

Účetní ve firmě upravil konečné stavy účtů o výše uvedené operace, provedl uzávěrkové operace, zohlednil vyplacené zálohy na zisk a sestavil účty 710 a 702.

Konečné stavy účtů po operacích 1 – 4:

Účty	Kč
Účty aktiv	1 012 000
Účty pasiv	580 000
Účty nákladů	80 000
Účty výnosů	512 000

710			
Náklady	80 000	Výnosy	512 000
596	432 000		
obrat	512 000	obrat	512 000

702			
Aktiva	972 000	Pasiva	580 000
		364	392 000
Obrat	972 000	Obrat	972 000

6.2.4 Řešená případová studie 4 Společnost s ručením omezeným

Dva společníci, pan Novák a pan Svoboda se rozhodli založit společnost s ručením omezeným.

- 1) Dohodli se, že pan Novák vloží do společnosti 10 000 Kč, které uhradí ke dni zápisu do obchodního rejstříku, pan Svoboda 190 000 Kč, z nichž polovinu uhradí ke dni zápisu do obchodního rejstříku, polovinu do jednoho roku.
- 2) Do společnosti vstoupí zahraniční společník, s vkladem 100 000 Kč, který bude splácet v eurech. Vklad byl přepočítán kurzem 1 EUR/28,50 CZK ke dni zápisu do obchodního rejstříku, kdy společník splatil 1500 EUR. Další splátka byla uhrazena za 3 měsíce, v hodnotě 2000 EUR, kurz 1EUR/29 CZK. Kurzový rozdíl by zaúčtován na účet 663 – Kurzové zisky.
- 3) Hodnota nesplaceného vkladu pana Svobody je 95 000 Kč. Společníci se dohodli, že navýší základním kapitál dodatečným finančním vkladem 50 000 Kč.
- 4) Pan Novák půjčí do společnosti částku 80 000 Kč. Půjčka nebude úročena.
- 5) Společnost se rozhodla vytvořit rezervní fond až ze zisku běžného období za první rok své existence, ve výši 10 % základního kapitálu.
- 6) Společnost rozhodla, že rezervní fond použije v následujícím účetním období k výplatě podílu na zisku.
- 7) V rozvaze společnosti jsou aktivovány zřizovací výdaje v hodnotě 100 000, které se budou odepisovat rovnoměrně po dobu 10 let.
- 8) Společnost rozdělila v následujícím roce zisky mezi společníky v poměru jejich nesplacených vkladů.
- 9) Zřizovací výdaje jsou v hodnotě 100 000, oprávky ke zřizovacím výdajům 50 000 Kč. Disponibilní zisk společnosti je 30 000 Kč, rezervní fond 20 000 Kč. Společnost může vyplácet podíly na zisků společníkům.
- 10) Do společnosti vstoupil tichý společník s peněžitým vkladem 100 000 Kč. Jeho vklad navýší vlastní kapitál a společník má právo podílet se na rozhodování firmy.
- 11) Jeden ze společníků se rozhodl ze společnosti odejít. Jeho vklad činil 100 000 Kč, základní kapitál společnosti je 200 000 Kč, disponibilní zisk 100 000 Kč. Společníci jsou tři. Společníkovi bude při odchodu vyplacen podíl v hodnotě 100 000 Kč.

6.2.5 Řešená případová studie 5 Akciová společnost

- 1) Akcie je cenným papírem, s nímž jsou spojena práva akcionáře jako společníka podílet se na řízení společnosti, zisku a likvidačním zůstatku.
- 2) Akcionářům **mohou** být vyplaceny zálohy na podílů na zisku.
- 3) Akcionáři **ručí** za závazky společnosti do výše svých nesplacených vkladů.
- 4) Akcie mohou být vydány v souladu se zvláštním zákonem v listinné podobě (dále jen "listinné akcie") nebo v zaknihované podobě (dále jen "zaknihované akcie"), akcie může znít na jméno nebo na majitele.
- 5) Stanovy musí určit jmenovitou hodnotu všech druhů akcií, které mají být vydány. Součet jmenovitých hodnot se musí odpovídat výši **vlastního kapitálu**.
- 6) Pokud společnost vydá dluhopisy, **nelze** je vyměnit za akcie.
- 7) Zaměstnanci společnosti mohou nabývat akcie společnosti za zvýhodněných podmínek, nemusí splatit celý emisní kurs akcií nebo celou cenu, za něž je společnost pro zaměstnance nakoupila, pokud bude rozdíl pokryt z vlastních zdrojů společnosti. Rozdíl mezi cenou akcie a její prodejní cenou akcionáři **uhradí dodatečně z podílů na zisku**. Úhrada nesmí překročit **10 % hodnoty emisního ážia**.
- 8) Stanovy mohou určit vydání druhu akcií, s nimiž jsou spojena přednostní práva týkající se dividendy nebo podílu na likvidačním zůstatku (prioritní akcie), a na určitý úrok **nezávisle na hospodářských výsledcích společnosti**.
- 9) Společnost **nemůže** být založena jedním zakladatelem, k založení a.s. jsou třeba minimálně dva nebo více zakladatelů, kteří uzavřou zakladatelskou smlouvu.
- 10) Jmenovitá hodnota **je** částka, za níž společnost vydává akcie.
- 11) Nejvyšším orgánem akciové společnosti je **představenstvo**.
- 12) Zvýšení základního kapitálu úpisem nových akcií **není** přípustné.

PŘÍLOHA 1 – VYBRANÉ ÚČETNÍ OPERACE, OPAKOVÁNÍ

Rozhodněte o vlivu následujících operací na aktiva, stálá aktiva (SA), oběžná aktiva (OA), časové rozlišení aktiv (CRA), vlastní kapitál (VK), dluhy (D), časové rozlišení pasiv (CRP) a sestavte účtovací předpis.

V příkladu je používáno následujících zkratk:

DM Dlouhodobý majetek
 OA Oběžná aktiva
 CRA Časové rozlišení aktiv
 VK Vlastní kapitál
 D Dluhy (cizí zdroje)
 CRP Časové rozlišení pasiv

FAV Faktura vydaná
 FAD Faktura došlá
 PŘÍ Příjemka (materiál, zboží, hotové výrobky na sklad)
 VÝD Výdejka (materiál, zboží, hotové výrobky ze skladu)
 VBÚ Výpis z bankovního účtu
 PPD Příjmový pokladní doklad
 VPD Výdajový pokladní doklad
 VÚD Vnitřní účetní doklad
 VÚU Výpis z úvěrového účtu

Číslo	Doklad	Název operace	Aktiva (+/-)			Pasiva (+/-)			Účtovací předpis	
			DM	OA	CRA	VK	D	CRP	MD	D
1.	PŘÍ	Převzetí hotových výrobků na sklad								
2.	FAV	Prodej výrobků								
3.	VÝD	Vyskladnění prodaných výrobků								
4.	VBÚ	Úhrada FAV za prodané výrobky								
5.	FAV	Prodej zboží								
6.	VÝD	Vyskladnění prodaného zboží								
7.	FAD	Nákup materiálu (způsob A)								
8.	VÚD	Vlastní doprava materiálu (A)								
9.	PŘÍ	Převzetí materiálu na								

Číslo	Doklad	Název operace	Aktiva (+/-)			Pasiva (+/-)			Účtovací předpis	
			DM	OA	CRA	VK	D	CRP	MD	D
		sklad (A)								
10.	VÚD	Manko v zásobách materiálu (A)								
11.	FAD	Nákup materiálu (způsob B)								
12.	VÚD	Vlastní doprava materiálu (B)								
13.	PŘÍ	Převzetí materiálu na sklad (B)								
14.	VÚD	Manko v zásobách materiálu (B)								
15.	VÚD	Vyskladnění prodaného materiálu (B)								
16.	VBÚ	Úhrada FAD za nákup materiálu								
17.	FAD	Za spotřebovanou energii								
18.	FAD	Opravy a údržba								
19.	FAD	Za nájemné								
20.	FAD	Nákup stroje								
21.	VÚD	Vlastní doprava stroje								
22.	FAD	Zaškolení obsluhy								
23.	VÚD	Převzetí stroje do používání								
24.	VPD	Nákup nábytku								
25.	VPD	Montáž a doprava nábytku								
26.	VÚD	Zařazení nábytku do užívání								
27.	VÝD	Spotřeba materiálu pro vlastní výrobu stroje								
28.	VÚD	Mzdové náklady při vlastní výrobě stroje								

Číslo	Doklad	Název operace	Aktiva (+/-)			Pasiva (+/-)			Účtovací předpis	
			DM	OA	CRA	VK	D	CRP	MD	D
29.	VÚD	Aktivace stroje								
30.	VÚD	Uvedení stroje do užívání								
31.	VÚD	Odpis výrobní linky								
32.	VÚD	Vyřazení výrobní linky z užívání								
33.	VÚD	Doučtování zůstatkové ceny vyřazené výrobní linky (prodej)								
34.	PPD	Tržba za zboží								
35.	VPD	Cestovné								
36.	VBÚ	Inkaso faktury od odběratele								
37.	VBÚ	Úhrada faktury dodavatelům								
38.	VÚÚ	Poskytnutí krátkodobého úvěru								
39.	VBÚ	Připsání úvěru na účet								
40.	VBÚ	Úroky placené bance za poskytnutí úvěru								
41.	VBÚ	Splátka úvěru bance								
42.	VÚÚ	Zúčtování splátky úvěru								
43.	VBÚ	Přijatý úrok z účtu								
44.	VBÚ	Poplatek za vedení účtu								
45.	VPD	Manko v pokladně								
46.	VBÚ	Nákup majetkových cenných papírů krátkodobých								
47.	VBÚ	Další výdaje související s nákupem CP								
48.	VÚD	Převedení CP do								

Číslo	Doklad	Název operace	Aktiva (+/-)			Pasiva (+/-)			Účtovací předpis	
			DM	OA	CRA	VK	D	CRP	MD	D
		evidence								
49.	VBÚ	Prodej cenných papírů								
50.	VÚD	Vyřazení CP z evidence								
51.	VBÚ	Nákup majetkových cenných papírů dlouhodobých								
52.	VÚD	Převedení dlouhodobých CP do evidence (rozhodující vliv, podstatný vliv, nepodstatný vliv)								
53.	VÚD	Snížení hodnoty krátkodobých cenných papírů (reálná hodnota)								
54.	VÚD	Zvýšení hodnoty dlouhodobých cenných papírů (reálná hodnota)								
55.	VÚD	Dočasné snížení hodnoty krátkodobých cenných papírů								
56.	VÚD	Emitované krátkodobé dluhopisy								
57.	VBÚ	Prodej emitovaných dluhopisů								
58.	VBÚ	Zúčtování úroků z prodaných dluhopisů								
59.	VBÚ	Zpětný odkup dluhopisů								
60.	VÚD	Dočasné snížení hodnoty zásob								
61.	VÚD	Zrušení dočasného snížení hodnoty zásob								
62.	VÚD	Trvalé snížení hodnoty zásob								
63.	VÚD	Dočasné snížení hodnoty pohledávek								
64.	VÚD	Zrušení dočasného snížení hodnoty								

Číslo	Doklad	Název operace	Aktiva (+/-)			Pasiva (+/-)			Účtovací předpis	
			DM	OA	CRA	VK	D	CRP	MD	D
		pohledávek								
65.	VÚD	Odpis pohledávek								
66.	VÚD	Úhrada pohledávky směnkou								
67.	VÚD	Eskont směnky bance								
68.	VBÚ	Poskytnutí eskontního úvěru								
69.	VÚD	Avízo banky o úhradě směnky								
70.	VÚD	Úhrada závazku směnkou								
71.	VÚD	Tvorba rezervy								
72.	VÚD	Zúčtování rezervy								
73.	VPD	Odvod peněz z pokladny na účet								
74.	VBÚ	Zúčtování odvodu peněz z pokladny								
75.	PPD	Výběr peněz z účtu do pokladny								
76.	VBÚ	Zúčtování výběru peněz								
77.	VÚD	Převod výsledku hospodaření ve schvalovacím řízení do rezervního fondu								
78.	VÚD	Přiznání dividend akcionářům								
79.	VÚD	Daň z příjmu - splatná								
80.	VÚD	Daň z příjmu - odložená								
81.	VBÚ	Nájemné uhrazené dopředu (účtováno u nájemce)								
82.	VBÚ	Nájemné uhrazené dopředu (účtováno u pronajímatele)								

Číslo	Doklad	Název operace	Aktiva (+/-)			Pasiva (+/-)			Účtovací předpis	
			DM	OA	CRA	VK	D	CRP	MD	D
83.	VÚD	Zúčtované nájemné uhrazené v následujícím roce (u nájemce)								
84.	VÚD	Zúčtované nájemné uhrazené v následujícím roce (u pronajímatele)								
85.	VÚD	Zúčtování hrubých mezd								
86.	VÚD	Zúčtování zdravotního a sociálního pojištění								
87.	VÚD	Zúčtování zálohy na daň								
88.	VBÚ	Výplata mezd								
89.	VÚD	Zúčtování zákonného zdravotního a sociálního pojištění								
90.	FAD	Nákup materiálu od zahraničního dodavatele								
91.	VBÚ	Úhrada FAD zahraničnímu dodavateli								

Vybrané účetní operace - řešení

Číslo	Doklad	Název operace	Aktiva (+/-)			Pasiva (+/-)			Účtovací předpis	
			DM	OA	CRA	VK	D	CRP	MD	D
1.	PŘÍ	Převzetí hotových výrobků na sklad		+		+			123	613
2.	FAV	Prodej výrobků		+		+			311	601
3.	VÝD	Vyskladnění prodaných výrobků		-		-			613	123
4.	VBÚ	Úhrada FAV za prodané výrobky		-/+					221	311
5.	FAV	Prodej zboží		+		+			311	604
6.	VÝD	Vyskladnění prodaného zboží		-		-			504	132
7.	FAD	Nákup materiálu (způsob A)		+			+		111	321
8.	VÚD	Vlastní doprava materiálu (A)		+		+			111	621
9.	PŘÍ	Převzetí materiálu na sklad (A)		+/-					112	111
10.	VÚD	Manko v zásobách materiálu (A)		-		-			549	112
11.	FAD	Nákup materiálu (způsob B)				-	+		501	321
12.	VÚD	Vlastní doprava materiálu (B)				-/+			501	621
13.	PŘÍ	Převzetí materiálu na sklad (B)							Neúčtuje se	
14.	VÚD	Manko v zásobách materiálu (B)				-/+			549	501
15.	VÚD	Vyskladnění prodaného materiálu (B)				-/+			542	501
16.	VBÚ	Úhrada FAD za nákup materiálu		-			-		321	221
17.	FAD	Za spotřebovanou energii				-	+		502	321
18.	FAD	Opravy a údržba				-	+		511	321

Číslo	Doklad	Název operace	Aktiva (+/-)			Pasiva (+/-)			Účtovací předpis	
			DM	OA	CRA	VK	D	CRP	MD	D
19.	FAD	Za nájemné				-	+		518	321
20.	FAD	Nákup stroje	+				+		042	321
21.	VÚD	Vlastní doprava stroje	+			+			042	621
22.	FAD	Zaškolení obsluhy				-	+		518	321
23.	VÚD	Převzetí stroje do používání	-/+						022	042
24.	VPD	Nákup nábytku	+	-					042	211
25.	VPD	Montáž a doprava nábytku	+	-					042	211
26.	VÚD	Zařazení nábytku do užívání	-/+						022	042
27.	VÝD	Spotřeba materiálu pro vlastní výrobu stroje		-		-			501	112
28.	VÚD	Mzdové náklady při vlastní výrobě stroje				-	+		521	331
29.	VÚD	Aktivace stroje	+			+			042	624
30.	VÚD	Uvedení stroje do užívání	-/+						022	042
31.	VÚD	Odpis výrobní linky	-			-			551	082
32.	VÚD	Vyřazení výrobní linky z užívání	-/+						082	022
33.	VÚD	Doúčtování zůstatkové ceny vyřazené výrobní linky (prodej)	-			-			541	082
34.	PPD	Tržba za zboží		+		+			211	604
35.	VPD	Cestovné		-		-			512	211
36.	VBÚ	Inkaso faktury od odběratele		+/-					221	311
37.	VBÚ	Úhrada faktury dodavatelům		-			-		321	221
38.	VÚÚ	Poskytnutí krátkodobého úvěru		+			+		261	231
39.	VBÚ	Připsání úvěru na účet		+/-					221	261

Číslo	Doklad	Název operace	Aktiva (+/-)			Pasiva (+/-)			Účtovací předpis	
			DM	OA	CRA	VK	D	CRP	MD	D
40.	VBÚ	Úroky placené bance za poskytnutí úvěru		-		-			562	221
41.	VBÚ	Splátka úvěru bance		-/+					261	221
42.	VÚÚ	Zúčtování splátky úvěru		-			-		231	261
43.	VBÚ	Přijatý úrok z účtu		+		+			221	662
44.	VBÚ	Poplatek za vedení účtu		-		-			568	221
45.	VPD	Manko v pokladně		-		-			569	211
46.	VBÚ	Nákup majetkových cenných papírů krátkodobých		+/-					259	221
47.	VBÚ	Další výdaje související s nákupem CP		+/-					259	221
48.	VÚD	Převedení CP do evidence		+/-					251	259
49.	VBÚ	Prodej cenných papírů		+		+			221	661
50.	VÚD	Vyřazení CP z evidence		-		-			561	251
51.	VBÚ	Nákup majetkových cenných papírů dlouhodobých	+	-					043	221
52.	VÚD	Převedení dlouhodobých CP do evidence (rozhodující vliv, podstatný vliv, nepodstatný vliv)	/-						061 062 063	043
53.	VÚD	Snížení hodnoty krátkodobých cenných papírů (reálná hodnota)		-		-			564	251
54.	VÚD	Zvýšení hodnoty dlouhodobých cenných papírů (reálná hodnota)	+			+			063	414
55.	VÚD	Dočasné snížení hodnoty krátkodobých cenných papírů		-		-			579	291
56.	VÚD	Emitované krátkodobé		+			+		375	241

Číslo	Doklad	Název operace	Aktiva (+/-)			Pasiva (+/-)			Účtovací předpis	
			DM	OA	CRA	VK	D	CRP	MD	D
		dluhopisy								
57.	VBÚ	Prodej emitovaných dluhopisů		+/-					221	375
58.	VBÚ	Zúčtování úroků z prodaných dluhopisů				-	+		566	241
59.	VBÚ	Zpětný odkup dluhopisů		-			-		241	221
60.	VÚD	Dočasné snížení hodnoty zásob		-		-			559	19x
61.	VÚD	Zrušení dočasného snížení hodnoty zásob		+		+			19x	559
62.	VÚD	Trvalé snížení hodnoty zásob		-		-			549	112 132 123
63.	VÚD	Dočasné snížení hodnoty pohledávek		-		-			558 (9)	391
64.	VÚD	Zrušení dočasného snížení hodnoty pohledávek		+		+			391	558 (9)
65.	VÚD	Odpis pohledávek		-		-			549	311
66.	VÚD	Úhrada pohledávky směnkou		+/-		+			258	311 662
67.	VÚD	Eskont směnky bance		+/-					313	258
68.	VBÚ	Poskytnutí eskontního úvěru		+		-	+		221 562	232
69.	VÚD	Avízo banky o úhradě směnky		-			-		232	313
70.	VÚD	Úhrada závazku směnkou				-	+/-		321 562	322
71.	VÚD	Tvorba rezervy				-	+		55x	45x
72.	VÚD	Zúčtování rezervy				+	-		45x	55x
73.	VPD	Odvod peněz z pokladny na účet		+/-					261	211

Číslo	Doklad	Název operace	Aktiva (+/-)			Pasiva (+/-)			Účtovací předpis	
			DM	OA	CRA	VK	D	CRP	MD	D
74.	VBÚ	Zúčtování odvodu peněz z pokladny		+/-					221	261
75.	PPD	Výběr peněz z účtu do pokladny		+/-					261	211
76.	VBÚ	Zúčtování výběru peněz		+/-					221	261
77.	VÚD	Převod výsledku hospodaření ve schvalovacím řízení do rezervního fondu				-/+			431	421
78.	VÚD	Přiznání dividend akcionářům				-	+		431	364
79.	VÚD	Daň z příjmu - splatná				-	+		591	341
80.	VÚD	Daň z příjmu – odložená								
		Odložený daňový závazek				-	+		592	481
		Odložená daňová pohledávka				+	-		481	592
81.	VBÚ	Nájemné uhrazené dopředu (účtováno u nájemce)		-	+				381	221
82.	VBÚ	Nájemné uhrazené dopředu (účtováno u pronajímatele)		+				+	221	384
83.	VÚD	Zúčtované nájemné uhrazené v následujícím roce (u nájemce)				-		+	518	383
84.	VÚD	Zúčtované nájemné uhrazené v následujícím roce (u pronajímatele)			+	+			385	602
85.	VÚD	Zúčtování hrubých mezd				-	+		521	331
86.	VÚD	Zúčtování zdravotního a sociálního pojištění					+/-		331	336
87.	VÚD	Zúčtování zálohy na					+/-		331	342

Číslo	Doklad	Název operace	Aktiva (+/-)			Pasiva (+/-)			Účtovací předpis	
			DM	OA	CRA	VK	D	CRP	MD	D
		daň								
88.	VBÚ	Výplata mezd		-			-		331	221
89.	VÚD	Zúčtování zákonného zdravotního a sociálního pojištění				-	+		524	336
90.	FAD	Nákup materiálu od zahraničního dodavatele		+			+		111	321
91.	VBÚ	Úhrada FAD zahraničnímu dodavateli								
		Kurzový zisk		-		+	-		321	221
		Kurzová ztráta		-		-	-		321	221
								563		

PŘÍLOHA 2 - SMĚRNÁ ÚČTOVÁ OSNOVA

Účtová třída 0 - Dlouhodobý majetek

- 01 - Dlouhodobý nehmotný majetek
- 02 - Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný
- 03 - Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný
- 04 - Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a pořizovaný dlouhodobý finanční majetek
- 05 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek
- 06 - Dlouhodobý finanční majetek
- 07 - Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku
- 08 - Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku
- 09 - Opravné položky k dlouhodobému majetku

Účtová třída 1- Zásoby

- 11 - Materiál
- 12 - Zásoby vlastní výroby
- 13 - Zboží
- 15 - Poskytnuté zálohy na zásoby
- 19 - Opravné položky k zásobám

Účtová třída 2 - Finanční účty

- 21 - Peníze
- 22 - Účty v bankách
- 23 - Běžné bankovní úvěry
- 24 - Jiné krátkodobé finanční výpomoci
- 25 - Krátkodobý finanční majetek
- 26 - Převody mezi finančními účty
- 29 - Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku

Účtová třída 3 - Zúčtovací vztahy

- 31 - Pohledávky (krátkodobé i dlouhodobé)
- 32 - Závazky (krátkodobé)
- 33 - Zúčtování se zaměstnanci a institucemi
- 34 - Zúčtování daní a dotací
- 35 - Pohledávky za společníky, za účastníky sdružení a za členy družstva
- 36 - Závazky ke společníkům, k účastníkům sdružení a ke členům družstva
- 37 - Jiné pohledávky a závazky
- 38 - Přejícné účty aktiv a pasiv
- 39 - Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování

Účtová třída 4 - Kapitálové účty a dlouhodobé závazky

- 41 - Základní kapitál a kapitálové fondy
- 42 - Fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření
- 43 - Výsledek hospodaření
- 45 - Rezervy
- 46 - Dlouhodobé bankovní úvěry
- 47 - Dlouhodobé závazky
- 48 - Odložený daňový závazek a pohledávka
- 49 - Individuální podnikatel

Účtová třída 5 - Náklady

- 50 - Spotřebované nákupy
- 51 - Služby
- 52 - Osobní náklady
- 53 - Daně a poplatky
- 54 - Jiné provozní náklady
- 55 - Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky provozních nákladů
- 56 - Finanční náklady
- 57 - Rezervy a opravné položky finančních nákladů
- 58 - Mimořádné náklady

59 - Daně z příjmů a převodové účty

Účtová třída 6 - Výnosy

60 - Tržby za vlastní výkony a zboží

61 - Změny stavu zásob vlastní činnosti

62 - Aktivace

64 - Jiné provozní výnosy

66 - Finanční výnosy

68 - Mimořádné výnosy

69 - Převodové účty

Účtová třída 7 - Závěrkové a podrozvahové účty

70 - Účty rozvažné

71 - Účet zisků a ztrát

75 až 79 - Podrozvahové účty

Účtové třídy 8 a 9 - Vnitropodnikové účetnictví

PŘÍLOHA 3 – VZOROVÝ ÚČTOVÝ ROZVRH

0 – Dlouhodobý majetek

01 - Dlouhodobý nehmotný majetek

- 011 - Zřizovací výdaje
- 012 - Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje
- 013 - Software
- 014 - Ocenitelná práva
- 015 - Goodwill
- 019 - Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek

02 - Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný

- 021 - Stavby
- 022 - Samostatné movité věci a soubory movitých věcí
- 025 - Pěstitelské celky trvalých porostů
- 026 - Základní stádo a tažná zvířata
- 029 - Jiný dlouhodobý hmotný majetek

03 - Dlouhodobý hmotný majetek neodepisovaný

- 031 - Pozemky
- 032 - Umělecká díla a sbírky

04 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a pořizovaný dlouhodobý finanční majetek

- 041 - Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku
- 042 - Pořízení dlouhodobého hmotného majetku
- 043 - Pořízení dlouhodobého finančního majetku

05 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek

- 051 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek
- 052 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek
- 053 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek

06 – Dlouhodobý finanční majetek

- 061 - Akcie a podíly v ovládaných a řízených osobách
- 062 - Akcie a podíly v podnicích pod podstatným vlivem
- 063 - Realizovatelné cenné papíry a podíly
- 065 - Dlužné cenné papíry držené do splatnosti
- 066 - Půjčky ovládaným a řízeným osobám a podnikům pod podstatným vlivem
- 067 - Ostatní dlouhodobé půjčky
- 069 - Jiný dlouhodobý finanční majetek

07 - Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku

- 071 - Oprávky ke zřizovacím výdajům
- 072 - Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje
- 073 - Oprávky k softwaru
- 074 - Oprávky k ocenitelným právům
- 075 - Oprávky ke goodwillu
- 079 - Oprávky k jinému dlouhodobému nehmotnému majetku

08 - Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku

- 081 - Oprávky ke stavbám
- 082 - Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí
- 085 - Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů
- 086 - Oprávky k základnímu stádu a tažným zvířatům
- 089 - Oprávky k jinému dlouhodobému hmotnému majetku

09 - Opravné položky k dlouhodobému majetku

- 091 - Opravná položka k dlouhodobému nehmotnému majetku
- 092 - Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku
- 093 - Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému nehmotnému majetku
- 094 - Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému hmotnému majetku
- 095 - Opravná položka k poskytnutým zálohám

- 096 - Opravná položka k dlouhodobému finančnímu majetku
- 097 – Oceňovací rozdíl k nabytému majetku
- 098 - Oprávky k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku

1 – Zásoby

11 - Materiál

- 111 - Pořízení materiálu
- 112 - Materiál na skladě
- 119 - Materiál na cestě

12 - Zásoby vlastní výroby

- 121 - Nedokončená výroba
- 122 - Polotovary vlastní výroby
- 123 - Výrobky
- 124 - Zvířata

13 - Zboží

- 131 - Pořízení zboží
- 132 - Zboží na skladě a v prodejnách
- 139 - Zboží na cestě

15 – Poskytnuté zálohy na zásoby

- 151 – Poskytnuté zálohy na materiál
- 152 – Poskytnuté zálohy na zvířata
- 153 – Poskytnuté zálohy na zboží

19 - Opravné položky k zásobám

- 191 - Opravná položka k materiálu
- 192 - Opravná položka k nedokončené výrobě
- 193 - Opravná položka k polotovarům vlastní výroby
- 194 - Opravná položka k výrobkům
- 195 - Opravná položka ke zvířatům
- 196 - Opravná položka ke zboží
- 197 – Opravná položka k zálohám na materiál
- 198 – Opravná položka k zálohám na zboží
- 199 – Opravná položka k zálohám na zvířata

2 – Finanční účty

21 - Peníze

- 211 - Pokladna
- 213 - Ceniny

22 - Účty v bankách

- 221 - Bankovní účty

23 - Běžné bankovní úvěry

- 231 - Krátkodobé bankovní úvěry
- 232 - Eskontní úvěry

24 - Jiné krátkodobé finanční výpomoci

- 241 - Emitované krátkodobé dluhopisy
- 249 - Ostatní krátkodobé finanční výpomoci

25 - Krátkodobý finanční majetek

- 251 - Majetkové cenné papíry k obchodování
- 252 - Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly
- 253 - Dlužné cenné papíry k obchodování
- 255 - Vlastní dluhopisy
- 256 - Dlužné cenné papíry se splatností do jednoho roku držené do splatnosti
- 257 - Ostatní realizovatelné cenné papíry
- 259 - Pořízení krátkodobého finančního majetku

26 - Převody mezi finančními účty

261 - Peníze na cestě

29 - Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku

291 - Opravná položka ke krátkodobému finančnímu majetku

3 – Zúčtovací vztahy

31 – Pohledávky (krátkodobé i dlouhodobé)

311 - Pohledávky z obchodních vztahů

312 - Směnky k inkasu

313 - Pohledávky za eskontované cenné papíry

314 - Poskytnuté provozní zálohy

315 - Ostatní pohledávky

32 – Závazky (krátkodobé)

321 - Závazky z obchodních vztahů

322 - Směnky k úhradě

324 - Přijaté zálohy

325 - Ostatní závazky

33 - Zúčtování se zaměstnanci a institucemi

331 - Zaměstnanci

333 - Ostatní závazky vůči zaměstnancům

335 - Pohledávky za zaměstnanci

336 - Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

34 - Zúčtování daní a dotací

341 - Daň z příjmů

342 - Ostatní přímé daně

343 - Daň z přidané hodnoty

345 - Ostatní daně a poplatky

346 - Dotace ze státního rozpočtu

347 - Ostatní dotace

35 - Pohledávky za společníky, za účastníky sdružení a za členy družstva

351 - Pohledávky v ovládaných a řízených osobách

352 - Pohledávky v podnicích pod podstatným vlivem

353 - Pohledávky za upsaný vlastní kapitál

354 - Pohledávky za společníky při úhradě ztráty

355 - Ostatní pohledávky za společníky

358 - Pohledávky k účastníkům sdružení

36 - Závazky ke společníkům, k účastníkům sdružení a ke členům družstva

361 - Závazky k ovládaným a řízeným osobám

362 - Závazky k podnikům pod podstatným vlivem

364 - Závazky ke společníkům při rozdělování zisku

365 - Ostatní závazky ke společníkům

366 - Závazky ke společníkům a členům družstva ze závislé činnosti

367 - Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a vkladů

368 - Závazky k účastníkům sdružení

37 - Jiné pohledávky a závazky

371 - Pohledávky z prodeje podniku

372 - Závazky z koupě podniku

373 - Pohledávky a závazky z pevných termínovaných operací

374 - Pohledávky z pronájmu

375 - Pohledávky z emitovaných dluhopisů

376 - Nakoupené opce

377 - Prodané opce

378 - Jiné pohledávky

379 - Jiné závazky

38 - Přejídné účty aktiv a pasiv

- 381 - Náklady příštích období
- 382 - Komplexní náklady příštích období
- 383 - Výdaje příštích období
- 384 - Výnosy příštích období
- 385 - Příjmy příštích období
- 388 - Dohadné účty aktivní
- 389 - Dohadné účty pasivní

39 - Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování

- 391 - Opravná položka k pohledávkám
- 395 - Vnitřní zúčtování
- 398 - Spojovací účet při sdružení

4 – Kapitálové účty a dlouhodobé závazky

41 - Základní kapitál a kapitálové fondy

- 411 - Základní kapitál
- 412 - Emisní ážio
- 413 - Ostatní kapitálové fondy
- 414 - Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků
- 418 - Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách
- 419 - Změny základního kapitálu

42 - Fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření

- 421 - Zákonný rezervní fond
- 422 - Nedělitelný fond
- 423 - Statutární fondy
- 427 - Ostatní fondy
- 428 - Nerozdělený zisk minulých let
- 429 - Neuhrazená ztráta minulých let

43 - Výsledek hospodaření

- 431 - Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení

45 - Rezervy

- 451 - Rezervy podle zvláštních právních předpisů
- 459 - Ostatní rezervy

46 – Dlouhodobé bankovní úvěry

- 461 - Bankovní úvěry

47 - Dlouhodobé závazky

- 471 - Dlouhodobé závazky k ovládaným a řízeným osobám
- 472 - Dlouhodobé závazky k podnikům pod podstatným vlivem
- 473 - Emitované dluhopisy
- 474 - Závazky z pronájmu
- 475 - Dlouhodobé přijaté zálohy
- 476 - Dlouhodobé závazky z obchodních vztahů
- 478 - Dlouhodobé směnky k úhradě
- 479 - Jiné dlouhodobé závazky

48 - Odložený daňový závazek a pohledávka

- 481 - Odložený daňový závazek a pohledávka

49 - Individuální podnikatel

- 491 - Účet individuálního podnikatele

5 – Náklady

50 - Spotřebované nákupy

- 501 - Spotřeba materiálu
- 502 - Spotřeba energie
- 503 - Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek
- 504 - Prodané zboží

51 - Služby

- 511 - Opravy a udržování
- 512 - Cestovné
- 513 - Náklady na reprezentaci
- 518 - Ostatní služby

52 - Osobní náklady

- 521 - Mzdové náklady
- 522 - Příjmy společníků a členů družstva ze závislé činnosti
- 523 - Odměny členům orgánů společnosti a družstva
- 524 - Zákonné sociální pojištění
- 525 - Ostatní sociální pojištění
- 526 - Sociální náklady individuálního podnikatele
- 527 - Zákonné sociální náklady
- 528 - Ostatní sociální náklady

53 - Daně a poplatky

- 531 - Daň silniční
- 532 - Daň z nemovitostí
- 538 - Ostatní daně a poplatky

54 - Jiné provozní náklady

- 541 - Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- 542 - Prodaný materiál
- 543 - Dary
- 544 - Smluvní pokuty a úroky z prodlení
- 545 - Ostatní pokuty a penále
- 546 - Odpis pohledávky
- 548 - Ostatní provozní náklady
- 549 - Manka a škody

55 - Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky provozních nákladů

- 551 - Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- 552 - Tvorba a zúčtování rezerv podle zvláštních předpisů
- 554 - Tvorba a zúčtování ostatních rezerv v provozní oblasti
- 555 - Tvorba a zúčtování komplexních nákladů příštích období
- 557 - Zúčtování oprávek k opravné položce k nabytému majetku
- 558 - Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek v provozní oblasti
- 559 - Tvorba a zúčtování opravných položek v provozní oblasti

56 - Finanční náklady

- 561 - Prodané cenné papíry a podíly
- 562 - Úroky
- 563 - Kursové ztráty
- 564 - Náklady z přecenění majetkových cenných papírů
- 566 - Náklady z finančního majetku
- 567 - Náklady z derivátových operací
- 568 - Ostatní finanční náklady
- 569 - Manka a škody na finančním majetku

57 - Rezervy a opravné položky finančních nákladů

- 574 - Tvorba a zúčtování rezerv ve finanční oblasti
- 579 - Tvorba a zúčtování opravných položek ve finanční oblasti

58 - Mimořádné náklady

- 581 - Náklady na změnu metody
- 582 - Škody
- 584 - Tvorba a zúčtování rezerv v mimořádné činnosti
- 588 - Ostatní mimořádné náklady
- 589 - Tvorba a zúčtování opravných položek v mimořádné oblasti

59 - Daně z příjmů a převodové účty

- 591 - Daň z příjmů z běžné činnosti - splatná
- 592 - Daň z příjmů z běžné činnosti - odložená
- 593 - Daň z příjmů z mimořádné činnosti - splatná
- 594 - Daň z příjmů z mimořádné činnosti - odložená
- 595 - Dodatečné odvody daně z příjmu
- 596 - Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům
- 597 - Převod provozních nákladů
- 598 - Převod finančních nákladů

6 – Výnosy

60 - Tržby za vlastní výkony a zboží

- 601 - Tržby za vlastní výrobky
- 602 - Tržby z prodeje služeb
- 604 - Tržby za zboží

61 - Změny stavu vnitropodnikových zásob

- 611 - Změna stavu nedokončené výroby
- 612 - Změna stavu polotovarů
- 613 - Změna stavu výrobků
- 614 - Změna stavu zvířat

62 - Aktivace

- 621 - Aktivace materiálu a zboží
- 622 - Aktivace vnitropodnikových služeb
- 623 - Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku
- 624 - Aktivace dlouhodobého hmotného majetku

64 - Jiné provozní výnosy

- 641 - Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- 642 - Tržby z prodeje materiálu
- 644 - Smluvní pokuty a úroky z prodlení
- 646 - Výnosy z odepsaných pohledávek
- 648 - Ostatní provozní výnosy

66 - Finanční výnosy

- 661 - Tržby z prodeje cenných papírů a podílů
- 662 - Úroky
- 663 - Kursové zisky
- 664 - Výnosy z přecenění majetkových cenných papírů
- 665 - Výnosy z dlouhodobého finančního majetku
- 666 - Výnosy z krátkodobého finančního majetku
- 667 - Výnosy z derivátových operací
- 668 - Ostatní finanční výnosy

68 - Mimořádné výnosy

- 681 - Výnosy ze změny metody
- 688 - Ostatní mimořádné výnosy

69 - Převodové účty

- 697 - Převod provozních výnosů
- 698 - Převod finančních výnosů

7 – Závěrkové a podrozvahové účty

70 - Účty rozvahné

- 701 - Počáteční účet rozvahný
- 702 - Konečný účet rozvahný

71 - Účet zisků a ztrát

- 710 - Účet zisků a ztrát

75 až 79 - Podrozvahové účty

8 a 9 – Vnitropodnikové účetnictví

PŘÍLOHA 4 - USPOŘÁDÁNÍ A OZNAČOVÁNÍ POLOŽEK ROZVAHY (BALANCE)

AKTIVA CELKEM	
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál
B.	Dlouhodobý majetek
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek
	B. I. 1. Zřizovací výdaje
	2. Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje
	3. Software
	4. Ocenitelná práva
	5. Goodwill
	6. Jiný dlouhodobý nehmotný majetek
	7. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek
	8. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek
	B.II. 1. Pozemky
	2. Stavby
	3. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí
	4. Pěstitelské celky trvalých porostů
	5. Základní stádo a tažná zvířata
	6. Jiný dlouhodobý hmotný majetek
	7. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek
	8. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek
	9. Oceňovací rozdíl k nabytému majetku
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek
	B.III. 1. Podíly v ovládaných a řízených osobách
	2. Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem
	3. Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly
	4. Půjčky a úvěry ovládaným a řízeným osobám a účetním jednotkám pod podstatným vlivem
	5. Jiný dlouhodobý finanční majetek
	6. Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek
	7. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek
C.	Oběžná aktiva
C.I.	Zásoby
	C.I. 1. Materiál
	2. Nedokončená výroba a polotovary
	3. Výrobky
	4. Zvířata
	5. Zboží
	6. Poskytnuté zálohy na zásoby
C.II.	Dlouhodobé pohledávky
	C.II. 1. Pohledávky z obchodních vztahů
	2. Pohledávky za ovládanými a řízenými osobami
	3. Pohledávky za účetními jednotkami pod podstatným vlivem
	4. Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení
	5. Dohadné účty aktivní
	6. Jiné pohledávky
	7. Odložená daňová pohledávka
C.III.	Krátkodobé pohledávky
	C.III. 1. Pohledávky z obchodních vztahů
	2. Pohledávky za ovládanými a řízenými osobami
	3. Pohledávky za účetními jednotkami pod podstatným vlivem
	4. Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení
	5. Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění
	6. Stát - daňové pohledávky

		7. Ostatní poskytnuté zálohy
		8. Dohadné účty aktivní
		9. Jiné pohledávky
	C.IV.	Krátkodobý finanční majetek
		C.IV. 1. Peníze
		2. Účty v bankách
		3. Krátkodobé cenné papíry a podíly
		4. Pořizovaný krátkodobý finanční majetek
	D.I.	Časové rozlišení
		D.I. 1. Náklady příštích období
		2. Komplexní náklady příštích období
		3. Příjmy příštích období
PASIVA CELKEM		
A.	Vlastní kapitál	
	A.I.	Základní kapitál
		A.I. 1. Základní kapitál
		2. Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (-)
		3. Změny základního kapitálu
	A.II.	Kapitálové fondy
		A.II. 1. Emisní ážio
		2. Ostatní kapitálové fondy
		3. Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků
		4. Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách
	A.III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku
		A.III. 1. Zákonný rezervní fond/Nedělitelný fond
		2. Statutární a ostatní fondy
	A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let
		A.IV. 1. Nerozdělený zisk minulých let
		2. Neuhrazená ztráta minulých let
	A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období /+ - /
B.	Cizí zdroje	
	B.I.	Rezervy
		B.I. 1. Rezervy podle zvláštních právních předpisů
		2. Rezerva na důchody a podobné závazky
		3. Rezerva na daň z příjmů
		4. Ostatní rezervy
	B.II.	Dlouhodobé závazky
		B.II. 1. Závazky z obchodních vztahů
		2. Závazky k ovládaným a řízeným osobám
		3. Závazky k účetním jednotkám pod podstatným vlivem
		4. Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení
		5. Dlouhodobé přijaté zálohy
		6. Vydané dluhopisy
		7. Dlouhodobé směnky k úhradě
		8. Dohadné účty pasivní
		9. Jiné závazky
		10. Odložený daňový závazek
	B.III.	Krátkodobé závazky
		B.III. 1. Závazky z obchodních vztahů
		2. Závazky k ovládaným a řízeným osobám
		3. Závazky k účetním jednotkám pod podstatným vlivem
		4. Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení
		5. Závazky k zaměstnancům
		6. Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění
		7. Stát - daňové závazky a dotace
		8. Krátkodobé přijaté zálohy
		9. Vydané dluhopisy

	10. Dohadné účty pasivní
	11. Jiné závazky
B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci
	B.IV. 1. Bankovní úvěry dlouhodobé
	2. Krátkodobé bankovní úvěry
	3. Krátkodobé finanční výpomoci
C.I.	Časové rozlišení
	C.I. 1. Výdaje příštích období
	2. Výnosy příštích období

PŘÍLOHA 5 - USPOŘÁDÁNÍ A OZNAČOVÁNÍ POLOŽEK VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY - DRUHOVÉ ČLENĚNÍ

I.	Tržby za prodej zboží
A	Náklady vynaložené na prodané zboží
+	Obchodní marže
II.	Výkony
II.1	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb
II.2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti 3. Aktivace
B.	Výkonová spotřeba
B.1.	Spotřeba materiálu a energie
B.2.	Služby
+	Přidaná hodnota
C.	Osobní náklady
C.1.	Mzdové náklady
C.2.	Odměny členům orgánů společnosti a družstva
C.3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění
C.4.	Sociální náklady
D.	Daně a poplatky
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu
III.1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku
III.2	Tržby z prodeje materiálu
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu
F.1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku
F.2.	Prodaný materiál
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období
IV.	Ostatní provozní výnosy
H.	Ostatní provozní náklady
V.	Převod provozních výnosů
I.	Převod provozních nákladů
*	Provozní výsledek hospodaření
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů
J.	Prodané cenné papíry a podíly
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku
VII.1	Výnosy z podílů v ovládaných a řízených osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem
VII.2	Výnosy z ostatních dlouhodobých cenných papírů a podílů
VII.3	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku
K.	Náklady z finančního majetku
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti
X.	Výnosové úroky
N.	Nákladové úroky
XI.	Ostatní finanční výnosy
O.	Ostatní finanční náklady
XII.	Převod finančních výnosů
P.	Převod finančních nákladů
*	Finanční výsledek hospodaření
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost
Q.1	- splatná

Q.2	- odložená
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost
XIII.	Mimořádné výnosy
R.	Mimořádné náklady
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti
S.1	- splatná
S.2	- odložená
*	Mimořádný výsledek hospodaření
T.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)

PŘÍLOHA 6 - USPOŘÁDÁNÍ A OZNAČOVÁNÍ POLOŽEK VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY - ÚČELOVÉ ČLENĚNÍ

I.	Tržby z prodeje výrobků, zboží a služeb
A.	Náklady prodeje
*	Hrubý zisk nebo ztráta
B.	Odbytové náklady
C.	Správní režie
II.	Jiné provozní výnosy
D.	Jiné provozní náklady
III.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů
E.	Prodané cenné papíry a podíly
IV.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku
IV.1.	Výnosy z podílů v ovládaných a řízených osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem
2.	Výnosy z ostatních dlouhodobých cenných papírů a podílů
3.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku
V.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku
F.	Náklady z finančního majetku
VI.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů
G.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů
H.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti
VII.	Výnosové úroky
I.	Nákladové úroky
VIII.	Ostatní finanční výnosy
J.	Ostatní finanční náklady
IX.	Převod finančních výnosů
K.	Převod finančních nákladů
L.	Daň z příjmů za běžnou činnost
L. 1.	- splatná
2.	- odložená
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost
X.	Mimořádné výnosy
M.	Mimořádné náklady
N.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti
N. 1.	- splatná
2.	- odložená
**	Mimořádný výsledek hospodaření
O.	Ostatní daně nevykázané ve výše uvedených položkách
***	Výsledek hospodaření za účetní období

PŘÍLOHA 7 - USPOŘÁDÁNÍ A OZNAČOVÁNÍ POLOŽEK PŘEHLEDU O PENĚŽNÍCH TOCÍCH – NEPŘÍMÁ METODA

P.	Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na začátku účetního období
	PENĚŽNÍ TOKY Z HLAVNÍ VÝDĚLEČNÉ ČINNOSTI (PROVOZNÍ ČINNOST)
Z.	Účetní zisk nebo ztráta z běžné činnosti před zdaněním (do ukazatele nejsou zahrnuty příslušné účty účtové skupiny 59 - Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů)
A.1.	Úpravy o nepeněžní operace
A.1.1.	Odpisy stálých aktiv(+) s výjimkou zůstatkové ceny prodaných stálých aktiv, a dále umořování oceňovacího rozdílu k nabytému majetku a goodwillu (+/-)
A.1.2.	Změna stavu opravných položek, rezerv
A.1.3.	Zisk (ztráta) z prodeje stálých aktiv (-/+) (vyúčtování do výnosů "-", do nákladů "+")
A.1.4.	Výnosy z dividend a podílů na zisku (-)
A.1.5.	Vyúčtované nákladové úroky (+) s výjimkou kapitalizovaných úroků, a vyúčtované výnosové úroky (-)
A.1.6.	Případné úpravy o ostatní nepeněžní operace
A.*	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním, změnami pracovního kapitálu a mimořádnými položkami
A.2.	Změny stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu
A.2.1.	Změna stavu pohledávek z provozní činnosti (+/-), aktivních účtů časového rozlišení a dohadných účtů aktivních
A.2.2.	Změna stavu krátkodobých závazků z provozní činnosti (+/-), pasivních účtů časového rozlišení a dohadných účtů pasivních
A.2.3.	Změna stavu zásob (+/-)
A.2.4.	Změna stavu krátkodobého finančního majetku nespádajícího do peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů
A.**	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním a mimořádnými položkami
A.3.	Vyplacené úroky s výjimkou kapitalizovaných úroků (-)
A.4.	Přijaté úroky (+)
A.5.	Zaplacená daň z příjmů za běžnou činnost a za doměrky daně za minulá období (-)
A.6.	Příjmy a výdaje spojené s mimořádnými účetními případy, které tvoří mimořádný výsledek hospodaření včetně uhrazené splatné daně z příjmů z mimořádné činnosti
A.7.	Přijaté dividendy a podíly na zisku (+)
A.***	Čistý peněžní tok z provozní činnosti
	PENĚŽNÍ TOKY Z INVESTIČNÍ ČINNOSTI
B.1.	Výdaje spojené s nabytím stálých aktiv
B.2.	Příjmy z prodeje stálých aktiv
B.3.	Půjčky a úvěry spřízněným osobám
B.***	Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti
	PENĚŽNÍ TOKY Z FINANČNÍCH ČINNOSTÍ
C.1.	Dopady změn dlouhodobých závazků, popřípadě takových krátkodobých závazků, které spadají do oblasti finanční činnosti (například některé provozní úvěry) na peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty
C.2.	Dopady změn vlastního kapitálu na peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty
C.2.1.	Zvýšení peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů z titulu zvýšení základního kapitálu, emisního ážia, popřípadě rezervního fondu včetně složených záloh na toto zvýšení (+)
C.2.2.	Vyplacení podílu na vlastním kapitálu společníkům (-)
C.2.3.	Další vklady peněžních prostředků společníků a akcionářů (+)
C.2.4.	Úhrada ztráty společníky (+)
C.2.5.	Přímé platby na vrub fondů (-)
C.2.6.	Vyplacené dividendy nebo podíly na zisku včetně zaplacené srážkové daně vztahující se k těmto nárokům a včetně finančního vypořádání se společníky veřejné obchodní společnosti a komanditních společností (-)
C.***	Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti
F.	Čisté zvýšení nebo snížení peněžních prostředků
R.	Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na konci účetního období

SEZNAM LITERATURY

- [1] Kolektiv autorů. *Účetnictví podnikatelů 2010*. Wolters Kluwer. ČR s.r.o. Praha, 2010. ISBN 978-80-7357-526-7
- [2] Zákon č. 563/1991 Sb. O účetnictví v aktuálním znění.
- [3] Vyhláška č. 500/2002 Sb, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb. v aktuálním znění.
- [4] České účetní standardy pro podnikatele.
- [5] Obchodní zákoník, zákon č. 513/1991 Sb., v aktuálním znění.

MASARYKOVA UNIVERZITA
EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA

Katedra financí

Účetnictví firem pro kombinované studium

Ing. Eva Hýblová, Ph.D.

2011